

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 14 } చెన్న పట్టణము 1926-వ సం॥ నవంబరు నెల 9-వ తేది మంగళవారము } No. 185
సంపుటము ౧౪ } శ్రీ అక్షయనామనంపత్సర కార్తికమాస శుద్ధ చవతి. } సంచిక ౧౮౫

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలవేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్టబోగొట్టును
బెణుకుల భేదింపును వాపుల రూపుమాపును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బీతో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనంఢిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 వేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

ARE YOU — QUITE SURE

that your milk supply is uncontaminated
and untouched by unclean hands.

**YOU CAN
BE SURE IF YOU USE**

**MILKMAID BRAND
CONDENSED MILK**

which is guaranteed pure, rich, full cream cow's
milk as delicious with Coffee, Cocoa, Tea and
all other purposes as it is convenient, safe and
reliable for Baby feeding. : : : : :

Trial tins are on sale at Annas 2
per tin or will be sent post free
if name and address in full accom-
panied by stamps for Annas 3 are
sent to : : : : :
MILKMAID MILK. P. O. Box 396, CALCUTTA.

NESTLE & ANGLO-SWISS CONDENSED MILK CO., (INCORPORATED IN SWITZERLAND), CALCUTTA

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station
Master's Classes. Full particulars and Railway
Fare Certificate on 2 annas Stamp. 3108
Apply to:—

Imperial Telegraph Collage, Delhi.

హిందూఇన్స్ రెన్సు (18-10-28)

బొంబాయి జీవభూకంపెని లిమిటెడ్; స్థాపితము 1908.

అన్ని విధము లైనటువంటి జీవభూకంపెనిలను ఇప్పు
మొదటికిరగి ఇండియాకంపెని.

ప్రత్యేక లక్షణములు

(1) తక్కువ ప్రీమియము, (2) ఎక్కువ లాభము,
(3) ఆటోమేటిక్ షాఫ్ట్ ఫీచర్, (4) ధారాళమైన మర
కులు, (5) దయగల నిర్వాహకము, (6) తనదని నిరూపించిన
తక్షణమే సొమ్మును చెల్లించెదరు.

వివరమును నీచిగువవారికి వ్రాసిన బడయగలరు.

K. PADMANABHAPAI, B. A.,

Secretary Madras Branch

st Box No. 337 Mount Road Madras.

పల్లెటూరు గ్రంథమండలి

రాజమండ్రి 3136

సంవత్సర చందా 1-0-0 మాత్రము. సెంటకు 6 పుస్తకములు
ప్రతి రెండు నెలలకు ఒక గ్రంథము వెలువడును. ప్రజా
సామాన్యమున మత, సాంఘిక, రాజకీయ, ఆర్థికాధ్యాత్మిక
భావప్రచారపేదీని యాశయము.

ఇంతవరకు వెలువడినవి.

1. గాఢిమహాత్ముని నీతిమంజరి.
2. రాజనీతిసారము.
3. ప్రాచీన భారత గ్రామపరిపాలన.
4. రామతీర్థస్వామి జీవితము-బ్రహ్మజ్ఞానోద్యోగవలం.

చిహ్ననామా:—సకుపాదండు,

ముదిగంట జగ్గన్నకాశ్రమి. బి. యే. రాజమండ్రి.

పంజాబు శాసనసభ అసెంబ్లీ నామినేషనుల పరిశీలనము

లాల్ బా లజపత్రాయి నామినేషనుకు ఆక్షేపణ

లాహోరు, నవం 8:— ఈరోజున రాష్ట్రమంతటను శాసనసభకు అసెంబ్లీకిని అభ్యర్థుల నామినేషను కాగితములు పరిశీలించబడెను. పశ్చిమ పంజాబు మహమ్మదీయేతర స్థానమున లాలా లజపత్రాయిగారి నామినేషనుకాగితములు పరిశీలనకు వచ్చినపుడు దివాన్ చమన్లాలుగారి పక్షమున లాలాజీ శాసనసభ్యుడుగ నుండగలయున్నారాయని యాక్షేపణ దెలుపబడెను. ఎన్నికలవట్టుము 5 (1) (డి) నిబంధనప్రకారము న్యాయవాది వృత్తిని కేయ బిటులేకుండ త్రొలగింపబడినపుడు ఆలోచనమును రాజప్రతినిధిసభలో చక్కనగు తొలగింపవలెనని యున్నదని తెలుపబడెను. లాలా లజపత్రాయిగారి విషయమున ఆలోచనము 1917 లో హైకోర్టువారుమాత్రమే తొలగించిరి. అందుచేత లాలాజీ లాయరుగ వృత్తినివదలవచ్చును. కాని రాజప్రతినిధిసభలోచక్కనగు మినిష్టరును తొలగింపవలెనని అభ్యర్థిగ నుండరాదని జూరబడెను. పరిశీలనోద్యోగి వీరితో సంకీర్ణంపక లాలాజీ నామినేషను కాగితముల నొప్పుకొనెను. ఎన్నికల నైసమిక నీ విషయమై ప్రతిపక్షులు పోట్లాడెదనని తెలియుచున్నది. లభ్యరాం, గోపీచంద్రగారల నామినేషను లనేకకారణములచే త్రోవవేయబడెను. దివాన్ చమన్లాలు, డాక్టరు నందలాలుగార్ల విషయమునగూడ ననేక ఆక్షేపణలు దెలుపబడెను. కాని ఆఫీసరు నాటిని గమనింపలేదు. అందుచేత పశ్చిమ పంజాబు మహమ్మదీయేతరస్థానమునకు లాలా లజపత్రాయి, దివాన్ చమన్లాలు, డాక్టరు నందలాలుగారలు ముగ్గురు మాత్రము అభ్యర్థులుగ నుండురు. (అ. ప్రె.)

బాక్సే పటాటోపము

నారిమనగారి ప్రాసిక్యూషను కనమృతితీర్మానము

బొంబాయి, నవం 8:— పార్టీ రాజకీయ సభ యజమాన్యమున సరోజినీనాయుడు అభ్యర్థితమై పెద్దసభ జరిగెను. అందు బాక్సే పటాటోపమునుగూర్చి హార్మి మనుగారు, జమ్నాదాసు మెహతాగారు చాలసేపు ఉపన్యసించిరి. తుదకురెండు తీర్మానములు ముఖ్యమైనవి గావించబడెను. ఒకదానియందు నారిమనగారి ప్రాసిక్యూషనువిషయమై ప్రభుత్వనిర్ణయమును ఖండించుచును, మరియొక దానియందు వారు బాక్సే సందర్భమున జేసిన నేపథ్య గొనియాడుచును గావించబడెను. ఈసందర్భమున లాజ్జనరంజీ, హెచ్. పి. మోడేగారు చేసిన నేపథ్యగూడ కొనియాడుచు తీర్మానముద్వారా కృతజ్ఞత తెలుపబడెను. (అ. ప్రె.)

కె. యస్. నారిమనగారి ప్రాసిక్యూషను

(కాంగ్రెసువాది- శాసనసభాభ్యర్థి)

ఇండియాదొరతనమునా రామోదించుట

బొంబాయి, కాల్కత్తా, నవం. 8:— బాక్సేవిచారణ సంఘమునెదుట నివృత్తసాత్యుధితో సాక్ష్య విచిన్యందుకు కె. యస్. నారిమన గారిని సాపము బొంబాయి ప్రభుత్వపు జేసలపుమెంటు ఆఫీసరులు క్రమముడి ప్రాసిక్యూటు చేయగలిగిరి. బొంబాయి డెవలప్మెంటు శాఖ హాసింగు సర్కిల్ ఇంజనీరు హార్మిగారు చివరకు ఇండియాదొరతనమునావారికాంక్షను బడసిరి. త్యాగమూర్తియగు కె. యస్. నారిమనగారు కాంగ్రెసువాదియై శాసనసభాభ్యర్థియై నగుటచేత ప్రభుత్వమువారి కెప్పుడును కన్నెర్రగానే యుంటుండెను. అన్నిటికంటె ఏమ్యమైనది ఏమనగా ప్రభుత్వమువారి ఖర్చులతో చర్య ప్రారంభింపదుచున్నది. ప్రభుత్వమువారి సాలీసిటరు వెంటనే అవసరచర్యను దీక్షుకొనునని తెలియుచున్నది.

వెల్లింటును నెంటు బార్ని చర్చిలో ప్రత్యేకకాంతి ప్రార్థనలు జరిగెను.

తెలగు కమిషనరు సర్ జార్జి పాడిసనుగారు నాగపట్నములో రైల్వేమార్గమును అధికారులకు గల్గిన తగాదా దీర్చబోయిరి. విచారణ యీ ఉదయం ప్రారంభమయ్యెను. సాయంత్రమునకు ముగియవచ్చును.

నానత్యాన్వేషణము

గాంధీమహాత్ముని స్వీయచరిత్ర

రెండవభాగము

25-వ ప్రకరణము

భారతదేశమును చేరుట

కొలకత్తానుండి బొంబాయికి బయలుదేరిన రైలుబండి అహ్మదాబాదు వరకు పయనించుచున్నది. నేనొక బొంబాయివానిని పరిశీలించెను. అందువలన పట్టాభిషేకమునకు ఒక ముద్రులను కానుకగా (కమిషన్) పొందెను. అతడు సగము నైరతిగానందము గానుండు నిమిషముల చాల అలస్యమైనది. నేను స్వేచ్ఛనుకు సమీపరీతి బండి కదలింపెను. నాకొరకు ఒక నిమిషము స్వేచ్ఛనుకునూర్చు బండినాపినను నేను రాకబోవుటచే నాసామానులను బండితోనుండి దిలపించెను.

నేను కెల్లూరుహోటలులో నొకగదిని వుమ్మకొని వెంటనే పని ప్రారంభింపవలెననిగూడ నిశ్చయించితిని. అలహాబాదులోని పయనీరు పత్రికనుగూర్చి నేను చాల వినియుంటిని. అది భారతీయులకు ప్రతిపాటునగుడ నేను వినియుంటిని. అప్పుడు చిన్నచెన్నీగారు సంపాదకుడుగా నుండెనని జ్ఞాపకము. అన్ని పక్షములవారి సహాయమునగూడ నేను బడయగోరితిని గాన చెన్నీగారి కొకలేఖ వ్రాసితిని. రైలు కందుకొనలేక పోయినందున నేడిచట నిలచిపోతిని. రేపటి రైలులో బయలుదేరదను గాననేడు మిత్రో మాటలాడుట కవకాశ విమర్శగోరదనని వ్రాసితిని. ఆయన అటుల యేర్పాటు చేయబయ్యెగాక నేను చెప్పిన విషయముల నన్నిటిని చాల శ్రద్ధగాగూడ విన్నెను మిరపుడప్పుడు వ్యాసములను వ్రాయుచున్నచో పయనీరు పత్రికలో ప్రకటించుచుండును గాని భారతీయుల కొరకలన్నిటిని నేను సమర్థింపజాలను. ఆఫీకావారి భావములనుగూడ గమనించుచుండవలెను" అని ఆక్షేపణ.

"మిరసమున్నును గూర్చి బాగుగా గ్రహించి వ్యాఖ్యముని తోచిన దానిని మీపత్రికలో ప్రకటింపవలెనని మాత్రమే నేను కోరెదను" అని జేసెనట.

అటుపిమ్మట ప్రయాగతీర్థమును త్రివేణీసంగమమును సందర్శించితిని. పట్టాభిషేకమును మాచితిని. ఈరీతిగా నాలోచన ప్రార్థనలుచేసితిని.

నేను పయనీరు పత్రికా సంపాదకునితో మాటలాడుటయే అనేకవిషయములు కలుగుటకు కారణమైనది. వాని ఫలితముగానే నేటాలులో నన్ను గొంతు పిలుపుట (లిండింగు) గూడ తలపించినది.

నేను బొంబాయిలో ఆగకుండ రైలుదిగగానే యెకా యెకిని రాజకోటకు వెళ్లితిని. దక్షిణాఫ్రికా పరిస్థితులనుగూర్చి యొక చిన్నగ్రంథమును వ్రాయుటకు సంసిద్ధుడనైతిని. దానిని వ్రాసి ప్రకటించుటకు నెలదినములు పట్టినది. దానికి పైకాగితము అనుపదపరంగుల దగుటచే దానికి పిమ్మట గ్రీకు పాంప్లెటు అను పేరేర్పడినది. నేను దానిలో చాలమృదువుకానే వ్రాసితిని. ఉద్రేకమును కలిగించునంతయు లేవియును వ్రాయలేదు. ముక్తసరుగా వ్రాసితిని గాని పెంచి వ్రాయలేదు.

పడితేలపుటల నవ్వుచేయించి పత్రికల కన్నీటికిని నాయకుల కందరికిని పంపించితిని.

దానినిగూర్చి మొదట పయనీరుపత్రికయే ప్రధానవ్యాసమున విమర్శించెను. దానిని రైలుకుకొనెనీవారు సంగ్రహముగా ఆంగ్లదేశమునకు తిరిపివార్త నంపిరి. అటుండి నేటాలుకు తిరిపివార్త సంపాదించెను. అదిమాడుపంతులుగారి ఆశయమై ను. నేటాలులో భారతీయులకు జరుగుచున్న అక్రమమునుగూర్చి నేను వ్రాసినదానినిబట్టి కల్పింపబడిన ఆతిథియొక్కతే ఆరంభివార్తలోనున్నది. వానిని నేను వ్రాసియుండలేదు. దానిఫలితముగ నేటాలులో జరిగిన విషయమునుగూర్చి పిమ్మట నాలో చింపదగను. నాప్రకటననుగూర్చి అన్నిపత్రికలను విమర్శలను ప్రకటించెను.

ఈ పుస్తకములను టపాకు పంపుటకు చాల త్వరప్రయాసవసరముగా కనబడెను. అందువలన రాజకోటలో మా బిధిలోనుండు బాలర నందరిని రావించి ఉదయము 2, 3 గంటలు పనిచేయ గోరితిని. వారు మహాపుత్యకముగా సంగీకరించిరి. వారు పూనుకొని కడుశ్రమముగా పనిచేసిరి. ఆరీతిగా తొలిసారి నేను డబ్బుఖర్చు లేకుండ పనిని ముగించితిని. నావద్ద నుండిన ప్రాత టపాబిళ్లను వారికి బహుమానముగా నిచ్చితిని. అప్పుడు నాకు తొడ్డదీనబాలరలో నిద్దరిపుడుగూడ నాకు సహకారులుగానే యున్నారు.

అప్పుడే బొంబాయిలో ప్లేవర్వాధి కనబడినది. రాష్ట్రము నందలి ప్రజలందరను చాల ఆందోళనను పొందుచుండి

రాజకోటలో నూడ ప్లేవర్ వచ్చునేమో యని ప్రజలు జడీయించుచుండిరి. నేనుగూడ పనిచేసెదనని సంస్థానము వారికి వ్రాయగా వారంగీకరించిరి. ఉపసంఘమున నన్నొక పథ్యునిగా నియమించిరి. మరుగుదొడ్డు చాల శుభ్రముగా నుండవలెనని నేను ముఖ్యముగాకోరితిని. సంఘమువారు మరుగుదొడ్డును తనిఖీచేయదలచిరి. బీదవారి యిండ్లలో తనిఖీచేయుటకు వారెట్టి ఆక్షేపణయును చేయలేదు సరిగ్గా, మేము చెప్పివేరితిని వెంటనే మార్పులనుగూడ చేసిరి. ధనశంతుల యిండ్లకు వెళ్ళగా వారు ముమ్మలను లోనికి రానియలేదు. ధనికుల యిండ్లలోనే మరుగుదొడ్డు చాల అసభ్యముగా నుండునని మేమెరుగుదుము. నీ కటిదు ర్యాస న బుర ద క్రిములు మున్ను నువానితో నిండియుండును. వేయేల నరకలోకమునందొకచట నేనుండెదను. "మలమును క్రింద పడలగూడదు. బాల్మీలును పెట్టి నాచిటో" పద్యమును గానియెను. గానియెను బిటుకుయను దొడ్లలోనికి కానీగూ తప్పించుకొను అనుపదమునుగూడ నిచ్చి నేడెవం పడగొట్టుచుండు. దానికివారు బాగుగా కడుగులను దిగిన ఏలెవులు చేయవలెను" అను మేము తెలిపితిమి. ధనికులలో చాలామంది అటు చేయనేలేదు.

అస్పృశ్యుల యిండ్లనుగూడ పరిశీలించవలసి యుండెను. నాతోగూడ ఎమ్మెలకు సంఘసభ్యులలో నొకడుమాత్రమే సమ్మతించెను. తక్కినవారు సమ్మతించలేదు. మాలమాదిగల యిండ్లకు ఆందులో మరుగుదొడ్డులోనికి గూడ వెళ్ళటయా? అని వారు నిర్ఘాంతిపోయిరి. అదవరకు నేనెన్నడును పంచముల వాడలకు వెళ్ళలేదు. ముమ్మలను కూచి వారను ఆశ్చర్యపడిరి. మరుగుదొడ్డును చూడవచ్చితిమని నేనంటిని.

"మాకు మరుగుదొడ్డులేవు. మేము పొలములలోనికి పోయెదము" అని వారనిరి.

"మియిండ్లను చూడవచ్చునా?" అని నేనంటిని.

"నిరభ్యంతరముగా చూడవచ్చును. మాచి నుడికేళుకొని గృహములుకావు" అని వారనిరి.

నేను లోనికిపోయి చూచితిని. లోపలను బెలువలను యిండ్లముట్టునుగూడ చాలశుభ్రముగా నుండెను. బాగుగా అంతటను ఊడ్చి పేడతోనడికి చక్కగా నుండిరి. పాత్రలు కుండలు ముంతలు మున్నగునవి కొద్దిగానే యున్నను వానిని బాగుగా కడిగియుంచిరి.

ధనవంతులకుచేటలో ఒక మరుగుదొడ్డిని చూడగా అతిదుర్భరముగా నుండెను. మూత్రమును నీళ్లును కలసి రొంపిగానుండెను. దుర్వాసన చాలదురముపరకును కొట్టుచుండెను. ఇంటిలో ప్రతిగదికిని ఒకతూముకాలువ యుండెను. ఆతూములన్నియును దుర్వాసనతో నిండియుండెను. ఒకయింటిలో మేడమీద నొకపడకగది యున్నది. దానిప్రక్కనే ఒకతూము కాలువయున్నది. అచటి దుర్వాసన భరింప లేకము కాకుండ నున్నది. అటుండి క్రిందకొక గట్టునుగూడ నున్నది. ఆగదిలో నిలువబడజాలకపోతిమి. ఆగదిలో నాయింటివారెటుల పండుకొనగలుగుచున్నారో గ్రహింపజాలకున్నాను.

రాజకోటలో విష్ణుదేవాలయము (హవేలి) గూడనున్నది. అచటి అర్చకుడు తరుమగా మాయింటికి చిరకాలమునుండి వచ్చుచుండువాడు. ముమ్మల నతడు మనఃపూర్వకముగా రాగోరెను. మాసలహాప్రకారము యేర్పాటులను చేసెదననిగూడ తెలిపెను. ఆ దేవాలయములో నొక దొడ్డి యున్నది. తరుచుగా నచటి కెవరును వెళ్ళరు. నిగిలివిస్త్రులు పెంట, బుగ్గి, మున్నగువానిని గోడమీదనుండి ఆదొడ్డిలో పడవేసెదరు. అచట కాకులు గడ్డలు మున్నగునవి విసారించుచుండును. మరుగుదొడ్డుగూడ చాల అసభ్యముగానే యుండెను. మా సలహాల నెంతవరకు అర్చకు డముల జరిపెనో చూచుటకు పీలులేకపోయినది. నేను త్వరలోనే రాజకోటనుండి వెడలిపోతిని.

దేవాలయముగూడ నింత అపరిశుభ్రముగా నుంచబడినందులకు నాకు చాల విచారము కలిగినది. పరమపవిత్రమును స్థలముగాన చాల శుభ్రముగా నుంచబడునని అందరను ఆకిండుట సహజము. అంతకుద్ధిని బహిష్కరించి గూర్చి స్పృశ్యులకర్తెన్నియో నియమములను విధించిరి. (మో.క. గాంధీ-సుంగుండియా, 4-11-26)

ఆయుర్వేదకలావిభూషణ
విద్వాన్ కె. శేషశాస్త్రిగారి
జగత్ప్రసిద్ధఆయుర్వేదాంశములు 8114

చంద్రచూడపాకము:— జ్వరము, పాండు, మున్నగువాటికలన కలిగిన అశక్తిని పోగొట్టి మంచబలమును ఇచ్చును. ధాతుసంబంధమైన వ్యాధులకును స్త్రీవ్యాధులకును పండినది. శక్తివర్ధక ఔషధములలో లోకప్రసిద్ధి జెందినది. ఒక నేరు. రియా మాత్రమే. అన్నివిధములవ్యాధులకు ఔషధములు దొరకుచున్నవి.

అడన్:—మ్యూనేజర్, ఆయుర్వేదశాలా
కృంగేరి పాట్లు, మైసూరు ఇలాఖా.

ఇదియేనా భూతదయ?

రెండవవ్యాసము

నేనీవిషయమును మొదటివ్యాసమును వ్రాసినపుడు నాకు గలకష్టభారము మరింత అధికమగునని నేనెరుగదునుగాని అటు లివ్రాయుట నావిధి యనియే నేను నమ్ముచున్నాను.

ఇప్పుడు చాలమంది కుపితులై లేఖలను వ్రాయుచున్నా రు. ఒకవాడు నేను పరిశీలించున కష్టపడి పనిచేసి రాత్రి విశ్ర మింపబోవుతే ముగ్గురు విశ్రు లాకస్మికముగ వచ్చి భూతదయ కును అహింసకును నేనుద్రోహముచేయుచున్నానని నన్ను నిం దింపనాగిరి. దానినిగూర్చి చర్చించుకొనిరి. వారు భూతదయ కొరకు వచ్చినపుడు నే నెటుల నిరాకరింపగలను?

వారిలో నొకడు అహింసాభావమును అగ్రహమును క్షేమ మును జెల్లడింపసాగెను. అతడు సంతోషానివారణార్థము వచ్చి కలుల నాకు కనబడలేదు. నన్ను మందలించుటకేవలమేను. అటుల మందలించుట కందరికిని అధికారము కలదు. కాని అందులకు పూనుకొనువారు నాస్థితిని గ్రహింపజాలరు. అతడందుల కేమియును ప్రయత్నింపలేదు. అందుల కతనిని నిందింపగూడ దు. ఈతడహింసను దౌర్జన్యముగాను అహింసను నొకటి. ఇది అందరి యెడలను కనబడుచునే యుండును. అహింసను సమర్థింతులకు కచ్చిత యతడు దౌర్జన్యమును జెల్లడించుటచే నాకు మరింత కష్ట ము కలిగినది.

అతడు తాను జయింపబడునని నను. నేను జయింప బడునని భావించును. నానాగా చదివెడిది. ఇతనికి అహింసనుగూర్చి కలిగిన అభిప్రాయము జయింపబడునని అహింసకు అభా వమై యున్నది. అహింసను జయింపబడునని భావించుట తగినదే. అన్ని మతములను అహింసపైనే ఆధారపడియున్నవి. కాని అనుష్ఠానమునందు భేదములు కలవు.

నేడు యితరమతములవారికంటె భిన్నముగా ననగా ప్రత్యేకముగా జయింపబడు అహింసాధర్మము ననుష్ఠించుట లేదు. వాకు జయింపబడలేదు. చిరకాలమునుండి పరిచయము గలదు. కాన నేనును జయింపబడనేనును పలువురు తలచుచుండుదు. వహావిరుడు అహింసాసారము, దయాసహద్రుడు. జయింపబడదు గూడ నాతనివలెనే అహింసానిరతమై యుండవలెననియే నేను కోరె డను.

చిన్న జంతువులను కాపాడుట అహింసయందు ప్రధాన భాగమే యగునని దానితోనే అహింస ముగిసిపోదు. అహిం సకు అల్పజంతువులను ప్రారంభమునా ప్రమేయగును. గతకాల మనగా చంపబడుచుండుటా ప్రమేయ కాదు. చావలసిన జంతువులు వానకుండ ప్రత్యక్షముగనే కన్నులకు కనబడుచును బాధించుట యాను బాధించువానికి తోడుకలుగునుగూడ హింసయేయగును. కుక్కలను వృద్ధిచేయుట బంధువులను. ఎవరినలనను పెంచబడకుండ విచ్చలవిడిగా నూరివేలు తిరుగుచుండు కుక్కల వలన మనమృత్యులకు చాలావని కలుగను.

గ్రామములలోను పట్టణములలోను కుక్కలను సరిగా పెంచదలచినచో వాటిని కిక్కురించు తిరుగనియగూడదు. ఎవరి వలనను పెంచబడకుండ అవులు మున్నగునవి యెటులనుండవో కుక్కలగూడ నటులనే యుండగూడదు. జంతుసంరక్షకసంఘము లేవన యాచున తగినయేర్పాటులను చేయవలెను.

ఈతరకుక్కలను ప్రజలెవరైన కట్టిపెట్టి పోషించె దరా? కుక్కలను పోషించుటకు మనకకాల (పంజరపోటు) పైన నేర్పరచెదరా? ఈతరదృష్టములలో నేదోయొకటి జరుగ నిచో వానిని చంపుటయే కర్తవ్య మగును.

ఏమియును చేయక యుండేదేమి యూరకుండుట అహింస కాజాలరు. మనమృత్యు కుక్కలవలన హానికలిగినపుడే వానిని చంపెదరు. పౌరులకిది తప్పనిసరియనియే నేను తలంచె దను. కుక్కలను పిచ్చియైతనవరకును మిన్నకుండుట కనికరము కాజాలరు. అట్టి పరిస్థితులలో మనమృత్యు సభ్యుల నిర్ణయించు నటులు కుక్కలు గూడ నభ్యుచేసి నిర్ణయించు నుండల అవి యెటుల తీర్మానించునో మన మహింసపంపును. అట్టి దుస్థితిలో జీవించుటకు మనమృత్యుగిరింపదు. అట్టి దు స్థితిలో నేనును మనమృత్యులకు చాలమంది జీవించుటలేదా యని యిందుచేసి అది మనమృత్యుల కీర్తికరముకాదు. మనమృత్యుల పిచ్చికుక్కలను తరగకుక్కలను పింపించుటలు మనమృత్యులను గూడ హింసించునని వివేకంబు మనమృత్యులెన్నడును తీర్మా నింపదు. మనము కుక్కలపై అధికారము చెలాయించుటలు మనపై మరియొకరిధికారము చెలాయించునెడల మనమేమి కోరె దియు. వారటుల మనల నీవయుగా చూగుటకంటె చంపుటయే మేలని తలంపను? కుక్కలను పెంచి పోషింపకుండ నవి పిచ్చుల లోని ఎంకిలకులువాకి ప్రేతుకుడుండ మనము చూచి మిన్నకుం డుటవలన కుక్కలకు హానిచేసినవార మగుటయే గాక మనమృత్యు లకుగూడ హానిచేసినవార మగుచున్నాము.

తనప్రాణము పోయినను సరియే, కుక్కలను చంపగూడ దనుట ఉత్తమమున నహింసయని నేనొప్పుకొందును గాని ఆహిం సయితో కాపురముచేయుచు తనకుటుంబమును బంధుమిత్రుల తో జీవనపులను కాపాడబడిన పౌరస కది ధర్మము కాజాల రు. ఒకపౌరుడు కొన్ని కుక్కలను పోషించుచుండవచ్చును.

ఇదివరకు అడవిజంతువులుగా నున్నవి నేడు మౌచ్చికజం తువులుగా మనయిండ్లలో మనలమన్నవి. దున్నపోతులను మన దేశమునందు తప్ప మరేదేశమునను పెంచరు. అడవిజంతువులను మనమృత్యు స్వార్థపరత్వమువలననే పెంచును గాన నది పాప మే యగును. స్వార్థ పరత్వము వలననే అవులు నేరలు ఎడ్లు దున్నపోతులు మున్నగువానిని పంపుమృత్యుల పెంచుచున్నారని కనికరమువలనగాదు. అందువలననే వానిని స్వేచ్ఛగా తిరుగనియరు. కుక్కల విషయమునగూడ నటులనే చేయవలెను. కావున అహింసాధర్మము ననుసరింప నోరనిచో మనమృత్యు కుక్కలను పెంచవలెను. వానిని పిచ్చులలో తిరుగ నియగూడదు. అటులగాక పోషించువాడెవరును లేక పిచ్చులలో తిరుగు కుక్కలనుగూర్చి కొంత వ్యవధిగా ముందు తెలియజేసి పిచ్చుట వానిని చంపవలెననియే నేను తలచెదను.

మన దేశమున అవులను పెంచుచున్నటుల కుక్కలను పెంచుట కందరును అంగీకరింపరు. పాశ్చాత్యదేశములలో చాల మంది కుక్కలను పెంచెదరుగాన వారివద్ద మన మాపద్ధతిని గ్ర హింపవలెను. ఇంతకును ఓర్పును వివేకమును దీక్షయింప నుం డినగాని పని జరుగదు. ఇది కుక్కల విషయము. ఇక అహిం సమగూర్చి పరిశీలించుకొని సమగ్రముగా వ్రాసెదను. (మొ. ౬, గాంధీ ఎంగుయిండియా 28-10-26.)

పండితశ్యా మలాలు నేడూ మాననవ్యవహారా

దేశబంధు సంపాదకులు ముద్రాపకులు క్షమాపణ గోరుట

అలహాబాదు, నవం. ౩:— దేశబంధు సంపాదకులును ముద్రాపకులును శ్రీవాణిసింగు, శత్యనారాయణ్ గారల పం డిత శ్యామలాలు నేడూ అసెంబ్లీ ఆఫ్ డిస్ట్రీక్ట్ కోన్నివ్యాపముల ను మానభంగకరముగా వానిని ప్రచురించుచు అందు బిల్లుగారి నద్దనుండి స్వరాజ్యపక్షమును విడిచి అయిదు ప్రతిపాలముగ పని చేయుటకు డబ్బు పుచ్చుకొన్నటుల ప్రచురించినదానిమీద పం డిత శ్యామలాలు నేడూ వారిని ప్రాసిక్యటులు జేయించినకే ను నేడు అలహాబాదు జాయింట్లు మేజిస్ట్రేటుయొడుగు రాజీచే సికొనబడి ఫిర్యాదు ఉపసంహరించుకొనబడినది. మున్దయి యీ వ్యాపములను ప్రచురించినందుకు విచారము చెల్పుచు ఆ ఆశాం దలు నిరాధారములనియు అబద్ధములనియు చెప్పి క్షమాపణ గో రిరి. పశ్చాత్తాపముచెప్పి క్షమింపవలసినదిగోరి యిటువంటి వ్యాపముల నికముందెప్పుడును ప్రచురింపవని వారు వాగ్దాన ము జేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

రాజప్రతినిధి కార్యనిర్వాహక వర్గము

సర్ హబిబుల్లాగారిపేనే భార్యగారు నియమించబడుట

ఢిల్లీ, నవంబరు ౩:— ఈక్రింది విధముగ ప్రభుత్వప్రకటనము గావింపబడినది:—

“దక్షిణాఫ్రికా భారత రాజ్యపరవాసుడుగ ఖాకా బహదూరు సర్ మహమ్మదు హబిబుల్లాగారు తప్పకొనబడుటచేత వారిపేనే తాత్కాలికముగ విద్యాభ్యాసం భారతప్రభుత్వ కార్యదర్శిగనున్న శే. డబ్ల్యు. భార్యగారు నియమించబడుదురు. రాజప్రతినిధి యీ నియమము గావింపుటలో సర్ మహమ్మదు హబిబుల్లాగారిని కొలదికాలమునే ప్రస్తుత మాతాభ్యాసందు విచారణలో నున్న సమస్యలన్నిటిని బాగుగ తెలిగిన ఆఫీసరును నియమించుటవలన ప్రజాభిప్రాయము తౌగుగ పరిగణింపబడునని తలంచి యిటుల జేసిరి.

నీక్రితాలో ఖైదీలుగనున్న ముగ్గురు ఆఫీసుసర్దుకులలో నొకరిని పిచ్చికుక్క కరడులచేత రంగూను పశుశోగ చికిత్స లయమునకు దీసికొనివచ్చిరి.

బాక్స్ విచారణసంఘము బొంబాయికి 26వ తేదీకి తా నవచ్చును.

నంద్యాలలోని టి. రామధీరయ్యగారి ఆయుర్వేద వైద్యాలయమువలన ౩వ తేదీన ౧౪వర్షమున బయటి జరుపబడుచున్నది.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము

(మార్పులు)

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము స్థాపింపబడి కేటికి రమారమి ౩ మాసములు దాటినవి. విద్యాలయకార్యక్రమము బహుముఖము లుగా నడిపింపబడుచున్నది. విద్యాలయాధికారులగు శ్రీయంతి రెడ్డిగారు భాషాభిమానమునందును విశాలభావములయందు నెవ్వరికి తీసిపోనివారను నాంధ్రదేశీయుల విశ్వాసము ప్రతిపదనం దునూ రెడ్డిగారు విద్యాలయమునకు నెట్లినన్ని పెట్టుదురో యను నాశతో నెదురుచూచుచున్నది.

కాని విశ్వవిద్యాలయమునాటిదశ్యలు చూచుకొని ప్రముఖుగా చివరముగారు, వ్రాసినట్లు పూర్వభారమునకే పోతువుగనున్నది. శ్రీవిశ్వవిద్యాలయాధికారులును సిండికేటు సభ్యులలో ప్రధానముగా భాషాభిమానపరవశులని పేరు గాంచిన శ్రీ డాక్టరు ఏ. యల్. నారాయణ, ప్రొఫెసర్ ఆప్పారావుగార్లు భాషాభిమానమునకే అగ్రతలగు జయంతి రా మయ్యపంతులుచిన్న శీతారామశాస్త్రి వరదాచార్యులుగార్లు, ప్రస్తుతము జరుగుచున్న విభాసమును అంగీకరించిన సమస్యలకు చూచుచున్న విక్రీతి సంతోషపడుచున్నది. శ్రీఅవధానిశో మణి తాళి కృష్ణమచార్యులు గారు, శ్రీనోరీ మత్స్యకృష్ణాస్త్రిగారు, శ్రీగిడుగు రామయ్యగార్లుగారు, సుప్రసిద్ధ పండిత శేఖరులను ఆహ్వానించి, కృష్ణత్వము నొసగని, భాషాభిమానభు, విశ్వవిద్యాలయము, లోకమునకు ఏమాత్రము శౌరవ నీయమౌ చదువులకే తెలియును.

శ్రీ ఆచార్యులవారింటి మహాపండితులు ఐదికిన్ లెక్కకు ఏమాత్రము గల రని విశ్వవిద్యాలయమువారు అట్టి వారిని నిరసించుచున్నారో తెలియదు. సంస్కృతభాషకు ఆలంకారములలో శ్రీ ఆచార్యులవారే పట్టుగొమ్ము. సంస్కృతసాహిత్య మహాసభాధ్యక్షులు. దేశమునకెల్ల సంస్కృతపండితుల నెలకొల్పిన మనీషులు. మార్క్సియాండీన గీర్వాణభాషాసతి తెప్ప రిలజేసిన కిదూర్లు, జగద్విదితులు నగు శ్రీ ఆచార్యులవంటి పరవ్రతియూర్లు పాల్గొనని, యాభాషాభివృద్ధులు నిజముగ, నెంతసార్లుకాలో చెప్పబడలేదు.

కాని రాజోపుమాపమున జరుగనున్న సెనేటు సమావేశ ముననే ఆస్పదాంధ్ర విద్యాభిమాను నెనెట్లుననగు శ్రీరామ కృష్ణరావు, కోటిలింగంపంతులు, శివరామకృష్ణరావు, వెంకట శివుడు, టి. రాఘవాచార్యులు, ఆప్పారావుగార్లు, మొదలగువిద్యాభి మానులు భాషాభివృద్ధులు దేశమునకు తమకర్తవ్యమును వేటు వక శ్రీ ఆచార్యులకర్తవ్యములకు మహాభిమానులను నెనెట్లు మొదలగు వర్తములకు నియమించి విశ్వవిద్యాలయమును ఆంధ్రులయభిమాన మునకును భక్తికిని పాత్రముగ నొనర్చి కృతార్థతను బడయుదు రనియు మా ప్రార్థన.

శం. గోపాలరావు ఎం. ఏ. ఆనంద్యు

లలితాశ్రమ గ్రంథాలి

ఋగ్వేద సంధ్యావందన భాష్యము. ఇందు సంధ్యా విచార తత్త్వం శబ్దవివరణయు ఆచార్య ఫలములును, కేశవాది నానార్థ ప్రాణాయామ, వ్యాఖ్యల గాయత్రీరమణులు మొదలగునవి సకారణ విధానములతో 25 విషయములున్నవి. మా కేసము. ప్రతివారియింటు బ్రాహ్మణ్య సంపాదకముగాన నుండ దగినది ౬00. తే యన్నొ తింపబడినది. మంచి సమయము. త్వగ పడుదు. ఆ ప్రికలకు మేలైన గ్రంథము గు. 1-8-0
చాలాసహస్రనామస్తోత్రము. ఇందు చాలావిశిష్ట స్తవరాజకవచములునామామృతమునూడ గలవు. 0-4-0
ఋగ్వేదాపరబ్రహ్మం 1-8-0
హిందూదేశములు. సిరికయింపు కేదాంతార్థము విశ రింపబడియున్నది. 0-4-0
ఒకరకములోగాని భిన్నరకములగాని మూడు పుస్తక ములు తీసిన తిపాలాఖిచ్చి భరించెదము. తేనిచో కొనువారిచే. 2946 వెంపటి- కుటుంబయ్యశాస్త్రి, 6-9, సోలయప్పమొదలిది, మైలాపూరు, మద్రాసు.

గుణము! గ్యారంటీ!! మాతృకావైద్యము!!!

నారాయణి

ఇది శుక్లవస్త్రము, స్త్రీల తెల్లకుసుమ, ఋతుకుసుమ, శీత వాయులు హరించును. వారంతోజాలకు సరిపడుపూకెట్లు 1-8-0 మావారిసంహిత లేఖ్యము ఆ వైద్యాధు లన్నిటిని నిర్మూలము చేయగలరు. గు 10 పేజీ గు 1-0-0. 8119
శ్రీరామకృష్ణాయ నమో శ్రీమహాభాయము. రాజమండ్రి.

ఇండియా ప్రభుత్వమువారి ఎక్స్‌ఛేంజి విధానము

ఎ. రంగస్వామిఅయ్యంగారి తీవ్రభండనము

(ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రూపాయికి 18 పెన్సీలు ఎక్స్‌ఛేంజి నిర్ణయించినవిషయమై తమ అభిప్రాయములను తెలుపవలయునని కాంగ్రెసు కార్యదర్శియగు రంగస్వామిఅయ్యంగారిని ఆహ్వానించుటకు ప్రెస్‌బుటెనిస్థి కోరగ వాగ్దానించి అభిప్రాయములను తెలిపిరి.)

ఎన్నికలవిషయమై పనిచేయుటనీ యుండుటచే ముఖ్యమున ఎక్స్‌ఛేంజి సమస్యవిషయమై శ్రద్ధనహించుటకు అనకాళిముత్యకపాపమునది. బొంబాయియందలివర్తకులు ఇతరరాష్ట్రములందలి ప్రముఖులు ప్రభుత్వమువారి విధానమును ఖండించుచు తెలిపిన అభిప్రాయములను చెప్పరాష్ట్రపు పౌరులు ఆమోదించుచున్నారని తెలుపుటకు సంతసించుచున్నాను. 18 పెన్సీల రేషియోను సమర్థించుచు రంగస్వామి అవ్వ రేషియోనుగా రూపగత ఉపన్యాసము ఆశ్చర్యము కలుగజేయుచున్నది. వర్తకులు ప్రభుత్వనిర్ణయమును ఆక్షేపించుచు తీవ్రమున అందోళనము జరుపుచుండుట ఆర్థికసభ్యులకు ఆశ్చర్యముకలుగజేయుచున్నది. కాని ఆగస్టునెలలో అమెరికావారు 18 పెన్సీల రేషియోను ఆమోదించిరి చెప్పట మిగులసాహసము. ఈవిషయమై సామ్రాజ్యకాపనసభలో చర్చజరిగినప్పుడు సర్ జేసెలు బ్లాకెటుగార్డు చెప్పిరి:—

“కరెన్సీబిల్లుపై చర్చ కొంతకాలమువరకు ఆపియుండవలయునని కొంతమందిసభ్యులు కోరుచున్నారు ఈవిషయమై కాపనసభ్యుల అభిప్రాయములను ప్రభుత్వమువారు గుర్తెరిగియున్నారు. కావున కాపనసభ్యులు ఈవిషయమై చక్కగ ఆలోచించి సరియగు అభిప్రాయ మొనర్చుటకు అవకాశము కలుగజేయు ప్రభుత్వమువారి కట్టి ఆక్షేపణ లేదు.”

కరెన్సీబిల్లువిషయమై చర్చ కొంతకాలమువరకు ఆపియుంచవలయునని సామ్రాజ్యకాపనసభవారు కోరిరిగాని ఎక్స్‌ఛేంజిరేటు 18 పెన్సీలుండవలయునని ఎవ్వరు తెలిపియుండలేదు. సామ్రాజ్యకాపనసభలో అట్లుచెప్పి ఇప్పుడు 18 పెన్సీల రేషియోను దేశీయులు అంగీకరించవలయునని ఆర్థికసభ్యులు కోరుట విపరీతముగనున్నది. బిల్లుపైచర్చ ఆపియుంచవలయునని కోరుట బిల్లునందలి ముఖ్యస్థానముల నంగీకరించుట యని వాదించుట విపరీతముకదా. సామ్రాజ్యకాపనసభ మరల సమావేశమైన ఈవిషయమై ప్రజాభిప్రాయము స్పష్టముగ ప్రభుత్వమువారికి తెలుపబడగలనని నమ్ముచున్నాను:—

ఈవిషయమై సర్ ఆల్ఫ్రెడ్‌డెవర్ మడిమెనుగారు కాపనసభలో ఇట్లు చెప్పిరి:—

“సభవారి కిష్టములేమన్నను వారు ఈబిల్లును అంగీకరింపవలయునని ప్రభుత్వమువారు కోరుటలేదు. ఆర్థికవిషయములందు నూతనయుగమును నూచించు ఈ గొప్పసమస్య విషయమై కాపనసభ్యుల అభిప్రాయములను చులకనచేయవలయునని ప్రభుత్వమువారి ఉద్దేశముకాదు. బిల్లుపై చర్చ కొంతకాలమువరకు అపుడల చేయవలయునని సభవారు కోరిన ప్రభుత్వమువారిందులకు ఆక్షేపణలను తెలుపరని వాగ్దానమొనర్చుచున్నాను.” ప్రభుత్వసభ్యులు ఈవిధమున వాగ్దానమొసగి ఇప్పుడు 18 పెన్సీల రేషియోను నిర్ణయించుట విపరీతముగ నున్నది.

సర్. పి. యస్. శివస్వామి అయ్యంగారు అతివాదికారు. త్వరపడి ప్రభుత్వమువారి చర్యలను ఖండించుచుకారు. బిల్లుపై చర్చ ఆపుట చేయవలయునను ఉపపాదనమును బలపరచుచు వారిట్లు చెప్పిరి:—

“బిల్లుపై చర్చ కొంతకాలమువరకు నిలిపియుంచవలయునని గావింపబడిన ఈ ఉపపాదనమును ప్రభుత్వమువారు అంగీకరింపవలయునని కోరుచున్నాను. ఈఉపకాళమును పద్వినియోగపరచి, బంగారు నాణెముల చలామణి కొనసాగింప ప్రభుత్వమువారు ఏర్పాటులు చేయవలయునని కోరుచున్నాను. ఎక్స్‌ఛేంజిరేషియో విషయమై ప్రభుత్వమువారు తెలిపిన అభిప్రాయములు అసంతృప్తికరమైనవి కావని చెప్పవలసియున్నది. కావున ఈవిషయమై ప్రభుత్వమువారు తీవ్రపులుగావిండుటకు పూర్వము ప్రజాభిప్రాయము గుర్తెగుట అవసరము.”

ఎక్స్‌ఛేంజి రేషియో నిర్ణయము కాపనసభయందే జరుగవలయునని సర్ జేసెలుబ్లాకెటుగారు పట్టుబట్టి యుండిన వాగ్దానిచ్చిరి. సభయందు బిల్లుపై చర్చ ఆపుట చేయవలయునను ఉపపాదనమునకు తలయూచి సభ ముగియగనే ఎక్స్‌ఛేంజి రేషియోను నిర్ణయించి దానిని సమర్థింపబూనుకొనుట ఆశ్చర్యము కలుగజేయుచున్నది. బొంబాయిలో ఎక్స్‌ఛేంజి తగ్గుచుండుటచే ప్రభుత్వమువారిట్లు ప్రవర్తించిరి చెప్పబడినది. ఆర్థికపరిస్థితులను గుర్తెరిగి తమనుగుణముగ ప్రవర్తించుట ఉచితముగాని

కృత్రిమ అర్థికపరిస్థితులను కలుగజేయుటానుకూలము లాభకరము కాదు.

18 పెన్సీల ఎక్స్‌ఛేంజి నిర్ణయించుటకు ప్రభుత్వమువారు పాటుపడిదరిని రంగస్వామి అవ్వ రేషియోను బ్లాకెటుగార్డు తెలిపిరి. అనగా బంగారమును ఈరేషియోను ప్రకారము కొనుచు విక్రయించుచు ప్రభుత్వమువారు తీరేటును స్థిరపరచు పంకల్పించుకొని యున్నారు. నిజముగ 18 పెన్సీల రేషియోనే భారత ఆర్థిక ప్రపంచము కోరుచున్న ప్రభుత్వమువారు దివ్యు కాన్సిలులను అమ్ముటకు ప్రారంభించినవర్తకులు 18 పెన్సీల ఎక్స్‌ఛేంజిని గొనగలరు. ఈవిధమున సరియగు రేషియో నిర్ణయింపబడవలెనుగాని ప్రభుత్వమువారే బంగారు అమ్ముచుకొనుచు కృత్రిమ రేషియోను నిర్ణయించు పూనుకొనుట విపరీతము.

హిల్టన్ యంగు కమిషనువారి నూచనల ననుసరించి కరెన్సీ రిజర్వు సెక్యూరిటీలమొత్తమును తగ్గించుటకై ప్రభుత్వమువారు 18 పెన్సీల రేషియోను నిర్ణయించిరి సర్ జేసెలు బ్లాకెటుగార్డు తెలుపుచున్నారు. కాని ఈ ప్రయత్నములు హిల్టన్ కమిషనువారి నూచనలకు విరుద్ధముగ నున్నవి ఆర్థిక పరిస్థితుల ననుసరించి ఎక్స్‌ఛేంజి రేషియో స్థిరపడవలయుననియు, పేదరు కరెన్సీ ఏర్పాటులన్నియు జరుపుటకు సెంట్రలు రిజర్వు బాంకిని స్థాపించి, ఆబాంకివ్వారా కరెన్సీ నోట్లు చలామణి జరుగవలయుననియు, కరెన్సీ సెక్యూరిటీల మొత్తమును నిలవయుంచు బాధ్యత క్రమముగ ప్రభుత్వమువారు వదలుకొని బాంకివారి కొనగవలయునని హిల్టన్ యంగు కమిషనువారు నూచించియుండిరి. ఎక్స్‌ఛేంజి రేషియో సమాజమున విధమున స్థిరపడలేదు. సెంట్రలు రిజర్వు బాంకిని స్థాపించుటకై ఏర్పాటులు జరుగలేదు. అందుచే ఆర్థికసభ్యునిప్రకటన కేవలము బూటకమని స్పష్టముచున్నది. ప్రభుత్వమువారు తమకున్న ఆర్థికబలము నుపయోగించి ఎక్స్‌ఛేంజిని 18 పెన్సీలు ఎక్స్‌ఛేంజి నిలిపియుంచుటకు పూనుకొనియున్నారు. ఇట్లు చేయుట యందు ప్రభుత్వమువారి నిజోద్దేశమేమియో ఆర్థికకాన్ఫ్రంట్‌పులులను సర్ పురమే తమకాను భావించుచు, మదనుగార్లు స్పష్టముగ తెలిపియున్నారు.

భారతదేశమున బంగారునాణ్యములచలామణిని నిర్ణయించుటకై ప్రభుత్వమువారు అమలునందుంచవలసిన ఎక్స్‌ఛేంజి రేషియోవిధానమును బలపరచవలయునని ఆర్థికసభ్యుడు సామ్రాజ్యకాపనసభ్యులను కోరిరి. రేషియో 18 పెన్సీలుండవలయునా లేక 16 పెన్సీలుండవలయునా అనువిషయము అంతప్రామాఖ్య మైనదికాదని సర్ జేసెలుబ్లాకెటుగారు చెప్పటసాహసము. 18 పెన్సీలు రేషియోను స్థిరమొనర్చబూనుకొని కరెన్సీకమిషనువారి నూచనలను అమలునందుంచుటకై ప్రభుత్వమువారు రిట్లు చేయుచున్నారని చెప్పట విపరీతము. ఎక్స్‌ఛేంజిరేటు తగ్గుచున్న ఈసమయమున ప్రభుత్వమువారు కృత్రిమముగ ఎక్స్‌ఛేంజిరేటును హెచ్చుగనుంచ యర్పించుచున్నారు. మరకాపనసభ సమావేశముకాగానే ఈవిషయమై ప్రజాభిప్రాయము వ్యక్తకరింపబడగలను.

చెన్నరాష్ట్రమున కరెన్సీలను బ్రాంచిని స్థాపించుటకై ఏర్పాటులు జరుగుచున్నది. ఈవిషయమై ఆలోచించి తమ అభిప్రాయములను తెలుపుటకు దక్షిణఇండియా వర్తకసంఘము వారు త్వరలో సమావేశమయ్యెదరని తెలియుచున్నది. చెన్నపురిప్రజలుకూడ ఈవిషయమై ఆక్షేపణలు తెలిపి జేసెలుబ్లాకెటుగారి ఆర్థికవిధానమును ఖండించెదరని నమ్ముచున్నాను.

బాపట్ల సవారి నేటు జడ్జి కోర్టులో

ఇన్‌సాల్వెన్సీ అర్జి నెం 37/1926

పెట్టిషనరు:—గొడవర్తి వెంకటరాసయ్య కొమారుడు గొడవర్తి వెంకటరాయుడు, వైశ్యులు, వర్తకులు, వల్లబూరు, రేపల్లె తాలూకా.

కౌంటరుపెట్టిషనరు:—శివాజీ దాసారజి, మణి కొండకు.

పైన తెలుపబడిన పెట్టిషనరు 1920 సం॥ రం 5 వ ఆక్టులోని 10 (1) సెక్షను ననుసరించి తమ ఇన్‌సాల్వెన్సీగా తీర్మానము చేయవలసినట్లు ఒక అర్జీని దాఖలుచేసుకొని యున్నాడు. ననరు అర్జీ విచారణ నిమిత్తము 28-11-26 తేదీన వాయిదావేయబడినదని యందుముఖముగా అందరికిని తెలియజేయబడినది.

బాపట్ల, } ఏ. ఎస్. కృష్ణస్వామిఅయ్యర్,
6-11-26. } (ప్రెసిడెంట్ సవారి నేటు జడ్జి.)

నిరుద్యోగ సమస్య

ప్రభుత్వవిచారణ సంఘము

మదరాసు, నవంబరు 8:—ఈరాష్ట్రమునందు మధ్య తరగతిప్రజలలో నిరుద్యోగసమస్యనుగూర్చి విచారింప ప్రభుత్వమువారు సర్ బార్ని పాడిసుగారి అధ్యక్షతక్రింద ఒక సంఘమును నియమించి యుండిరి. అందు కాపనసభ్యులు, ఉద్యోగులు, ఉద్యోగేతరులు గలరు. సంఘమువారు మూడుమార్లు సమావేశమయిరి. ప్రఖ్యాత శివయ్యరేషి 828 గురికిపంపిరి. వచ్చిన ప్రత్యుత్తరములను క్రోడీకరించి విచారింప వేరొకసభ జేయుదురు. ఈనెల 12 వ తేదీన సమావేశముయూ దుర్రోజులవరకు సాతుల విచారింతురు. ఈదినువారి సాక్ష్యములను విందురు:— టి. ఎస్. గంగారాధ్యులుగారు. ఆర్. సూర్యనారాయణరావుగారు. రజ. టి. ఆర్. ఫోలరు రాయపేట (డా॥ ఎ. జి. మిననుగారు) పాలగాటు మదుర కాలేజి ప్రెసిడెంటుగారు డి. ఎస్. రెడిగారు రాజమండ్రి ప్రెసిడెంటు టీచరు కాలేజి ప్రెసిడెంటు మదరాసు టీచరుగారు పునకొటకాలేజి ప్రెసిడెంటు ఆర్డరుపాలు గంటూరు, కొల్లెగోడురాజుగారు మదరాసు ఇండస్ట్రియలు మాన్యు ఇన్‌స్పెక్టరు. (ఆ. ప్రె.)

ఆదిద్రావిడ కేంద్రసభ

ఈసభవారి యజన్యమున మొన్న సాయంత్రము టి. కృష్ణయ్యగారి అధ్యక్షతక్రిందసభజరిగెను. చాలమంది ఆదిద్రావిడులు, ఆదిఆంధ్రులు విచ్చేసిరి. రా. సా. ధర్మలింగమస్వల్లెగారు రా. సా., ఎం. సి. మధురయి పిల్లెగారు, డా॥ పి. వెంకటాద్రిగారు, వి. జి. వాసుదేవస్వల్లెగారు, ఎస్. సురీయలింగయ్య, కె. వి. స్వామి, టి. తాతయ్యగార్లు వచ్చియుండిరి.

తూర్పుగోదావరిజిల్లా విద్యాసంఘసభ్యులు కె. వి. స్వామిగారు తెలుగున ఉపన్యసించుచు, ఆదిద్రావిడ ఆంధ్రులు అస్పృశ్యతాపితామహబానిసందీర్శించుకొన వలెనన్న సూచారపద్ధతులపై పనిజేయవలెననిరి. ఆంధ్రద్రవిడ సభలవారు ప్రతిష్ఠాగ్రహారసభిశాపనసభలకు తమప్రతినిధులుగ కను పేరను నూచింపవలెననిరి. రా.సా., ధర్మలింగమస్వల్లె, రా.సా., మధురయి పిల్లె, శివరావు, వి.జి.వాసుదేవస్వల్లెగారు నామముల నూచించిరి. కర్ణాటక రివీల్లెగారు కేంద్రసభ స్థాపించిరి. వారు ఆదిద్రావిడులకు చాలసహాయము జేసిరి. కావున సంఘమువారంతవారికి సహాయము జేయవలెనని డా॥ వెంకటాద్రిగారు చెప్పిరి. మధురయి పిల్లెగారు ఆంధ్రదేశమునందుగూడ చాలపేరుబడి యున్నవారు. వారిని కాపనసభ్యులుగ నియమింప గోరవలెనని తాతయ్యగారు నడిచిరి. స్వామి వరదరాజులు భాగవతారు, పట్టాభిరామ, ఆదిమూలంగారుకూడ ఉపన్యసించిన పిదప సభముగిరి.

ఆంధ్రనాటకసభ

పైసభవారు శనివారము సాయంత్రము నిజోరియా హాలులో “శ్రీవాణి” నాటకము ప్రదర్శించిరి.

ఆనాడు వర్షముగ నున్నను హానినిండుగ జనము వచ్చియుండిరి. నాటకము గొ॥ స్వా॥ నుందరంచెట్టిగారి గౌరవార్థము ప్రదర్శించబడినది. స్వా॥ నుందరంచెట్టిగారును స్వా॥ మ. వెంకటసుబ్బారావుగారును, భగవంతులప్రగారు మున్నగు పెద్దలు విచ్చేసి ప్రదర్శనము గూచి సంతృప్తి జెందిరి. సభ్యుల తరపున నాయకానాయక పాత్రధారులకు నుందరంచెట్టిగారు రెండు బంగారుపతకముల బహుమతిగ నింపిరి.

పీఠ రసపూరితమును, దేశభియానప్రేరితమునకు యీ నాటకమును నటకులందరు అద్భుతములు లేకుండ చక్కగ ప్రదర్శించి పభ్యుల నానందింపజేసిరి. శివాజీపాత్రధారి యగు కామాక్షినుందరకాష్ట్రీగారు వరుసకు తగిన కాయము, కాయమునకు తగిన కంఠము కలవారగుటచే జేషము చక్కగ అమరుటయే గాక సహజంభీరభోరణిలో పద్మముల జడివి, శోషవారాను ప్రేమింప నిరాకరించుచును హిందూ ధర్మమును బోధించుటయు, ఆమె అనేక రీతుల పంచంప జూచినను యింకైన చలంపక తనధీరత్వము వెల్లడించుటయు చక్కగ జూపిరి. శోషవారా పాత్రధారి ఎల్. విజయగోపాలరావుగారు (తె నా లి) దేశీయ వైద్య పాతకాల విద్యాధులు నాట్యరంగమున అనుభవము గలవారివలె గనబడుచున్నారు. శివాజీపటమును బాదించుకొన వానిపై తన అనురాగము వెల్లడింపుచును, స్త్రీలు ఏంతముగ నున్నపుడైన అంత యెక్కువ, ఆయాసపడుదురా యని శంకేహము గల్గునట్లు అత్యద్భుతముగ ప్రదర్శించిరి. పిమ్మట శివాజీ నిరాకరింపగ ఆదిపై శోషముత్వమును ప్రకటించి పగసాధించుటగూడ చాల బాగుగజేసిరి. భోగలాలకుడగు మోడేము యువరాజు పాత్రధారిగూడ ఎట్టి లోపము లేకుండ ప్రదర్శించెను.

అంధవిద్యార్థి మహాసభ

మూడవ చెన్నపురి సమావేశము

నన్నానసంఘసభ్యులు

గా|| పేమవరపు, రామదాసుశంతులుగారు (అధ్యక్షుడు.)
మ. రా. రా. శ్రీ. ప్రాశాంతం, ప్రా. సుబ్రహ్మణ్యముగారు.
పురాణపండ్ల కామేశ్వర రావుగారు.
బుర్రా సత్యనారాయణగారు.
ఎస్. గోవిందరాజులు నాయకుగారు.

మిస్. పి. పారిజాతము }
తేకుమళ్ల రామచంద్రరావుగారు } కాశ్యపర్షులు.
సి. వేంకటరెడ్డి }
పుల్లెల సీతాపతిరావుగారు- కోశాధికారి.

కె. సత్యనారాయణగారు. పాతూరి ఆంజనేయులు
గారు. అడవి బాపిరాజుగారు. తేకుమళ్ల నారాయణరావు
గారు. అయ్యల జోసుల రామమూర్తిగారు. మారేణిపండ్ల రా
మారావుగారు. నేల సుబ్రహ్మణ్యముగారు. రాయసం శేష
గిరిరావుగారు. బి. హెచ్. వి. చలపతిగారు. కె. కృష్ణరాజు
గారు. టి. ఏ. వి. రామనాథులు నాయకుగారు. సంతా కా
మారావుగారు, జయంతి సుబ్రహ్మణ్యముగారు, భాగవతయ్యం.
సత్యనారాయణగారు. రామప్రగడ వేంకటరావుగారు, మిస్
వేంకటరావు. కమ్యూనిస్టు మధుసూదన రావుగారు. మిస్
కమల. కె. గోవిందరావుగారు. ఆర్. వేంకటప్పగారు. ఎం.
జి. సుబ్బయ్యగారు, ఎస్. రామన్నగారు. కె. రాఘవాచారి
గారు. కె. పి. కామయ్యగారు. మాదిరెడ్డి లక్ష్మణరావునా
యకుగారు. పి. గోవిందరాజులునాయకుగారు జి. రామ
శంకరావుగారు, మహమ్మదు అజీముద్దీనుగారు.

టి. రామకృష్ణయ్యగారు ఎం. నారాయణశర్మగారు
జి. చంద్రశేఖరశాస్త్రిగారు డి. గోవిందరాజులునాయకు
గారు ఎస్. లింగయ్యగారు జి. క్రీరాములునాయకుగారు.

చెన్న నగరమునందలి యాంధ్రవిద్యార్థి సంఘపక్షమున
చెన్ననగరమునందును, తదితర ప్రదేశములందును నివసించుచున్న
ఆంధ్రవిద్యార్థుల మహాసభ యొక్క టి నవంబరు 13, 14
తేదీలలో చెన్నపురిమున జరుగనున్నది. ఈ రాబోవు మహాసభ
ఇంతవఱకు జరిగిన ఆంధ్రవిద్యార్థి మహాసభలలో ఆరవ మహా
సభ; చెన్నపురిమున జరిగినవానిలో మూడవది. చెన్నపురిమునం
దెచ్చట నీ మహాసభ జరుగనున్నదో రెండు మూడు దినములలో
ప్రచురింపబడును. శ్రీయత పేమవరపు రామదాసు పంతులుగారు
రఘుకులగా మహాసభ విషయమై ఏర్పాటుచేయుట కొకయా
వ్యవస్థ సంఘ మేర్పరుపబడినది. ఈయావ్యవస్థసంఘమున శేరి
దలచినవా రాంధ్రవిద్యార్థి మహాసభవిషయమున శ్రేష్ఠవచనలేక
ఉత్సాహముతో సాహాయ్య మొనర్చుట ముఖ్యము. అట్టివారు
తమనామముల నిప్పు డాహ్వానసంఘసభ్యులగు నుండువారిలో
నెవ్వరికైనను తమపేరునియవలయును. వృత్తి, కళా, పారిశ్రా
మికానేక విద్యానిలయములందు చదువుకొను నాంధ్రవిద్యార్థు
లెల్లరును ప్రతినిధిరునుము ఒకయాపాయతెల్లించినచో శేతస్య
హాసభయందు పాల్గొనుట కర్హు లగుదురు. ప్రతినిధిటిక్కెట్లు
ను కొను విద్యార్థులు, వేఱుగ నేమియు ధనమియనకర్హులేక
యే ఈ సంవత్సరాంతమువఱకును ఆంధ్రవిద్యార్థిసంఘసభ్యు
లుగ పరిగణింపబడుదురు. ఆంధ్ర విద్యార్థులును విద్యార్థినులు
ను అసంఖ్యాకులుగ ప్రతినిధు లగుదురని విశ్వసించుచున్నాము.
బైటియాళ్లనుండి మహాసభకోశుకు చెన్నపురికివచ్చు విద్యార్థుల
కును, స్వచ్ఛంద భటులకును, బసజేయుటకును భోజనమునకును
నసతులుచేయబడును. ప్రతినిధులు కావలచినవారును, ఆంధ్ర
యునకుల తేమాభివృద్ధులకుఁ దోడ్పడఁదలచినవారును నహా
సభయందు చర్చించుట కుపపాదనల పంపఁ బ్రాధితులు.

రాబోవు మహాసభయొక్క ప్రాముఖ్యము

ఆదర్శములు

౧. ఆంధ్రుల సరిత్రమునందలి ముఖ్యమైన సమస్యను
నీ మహాసభ సమావేశము కాబోవుచున్నది. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాల
లకుపు యాజమాన్యముక్రింద మన విద్యార్థిభావము వున్నట్టి
తము కాబోవుచున్నది. ఇట్టి సంస్కరణ సమావేశము నాం
ధ్రవిద్యార్థిమహాసభ తన్నునర్పింపు మేధావములు దాల్చిన
తెనో నిశ్చయించును.

౨. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునను, చెన్నపురి విశ్వవి
ద్యాలయమునను విద్యనభ్యసించుచున్నవ పుట్టుకచేతను, ఉపా
లచేతను, ఆదర్శములచేతను నొక్కరేయను నాంధ్రవిద్యార్థుల

అంధవిద్యార్థి మహాసభ

13, 14 తేదీలలో చెన్నపురిలో జరుగును

ఆంధ్రవిద్యార్థులు విచ్చేయబ్రాధితులు

కావలెను

కృష్ణాజిల్లా గుడివాడతాలూకా యలక్కురు గ్రామములో నుండు శ్యామలా ధర్మ పాఠశాలకు
ప్రధానోపాధ్యాయుని స్థానమునకు సెకండరీ ట్రైనింగువారు కావలయును. దరఖాస్తును శ్యామలా
ధర్మపాఠశాలా మేనేజరు, యలక్కురు, నిడుమోలు పోస్టు, కృష్ణాజిల్లాకు పంపవలయును.

యందు సోదరభావమును పెంపొందించుట కీ మహాసభ పూను
కొనినది.

౩. బాతి, మత, వర్ణ భేదములను పాటించక, ఉత్తరస
ర్కారులందును, దత్తమండలములందును, వైజామరాష్ట్రము
నందును ధర్మవిశేషమునను నివసించు నాంధ్రవిద్యార్థులందు
పరస్పరసహకారభావమును నెలకొల్పుట యీ మహాసభ
యుద్దేశ్యము.

(౪) అనేక విద్యాలయములందు చదువుకొను విద్యార్థు
లు తమ తమ కష్టవిఘ్నములను చెల్లుచుట్టుకును, తమతమయ
భిప్రాయములను వ్యక్తీకరించుటకును తగిన యేర్పాట్లు చేయు
టయేగాక అట్లు వ్యక్తీకరించుటవలన ఇతర దావ్యులయము
లందరి విద్యార్థుల యభిమానమును, హృదయపూర్వక సహ
కారమును గణించుట కీ మహాసభ యత్నపయుక్తము.

(౫) మహాసభ కరుణించుపెద్దల సాహాయ్యమును, అను
భవమును యువకుల విద్యార్థుల కొనసంకు యీసభ యాద
ర్శములలో నొక్కటి కాని, రాజకీయవిషయములు మాత్ర
ము చర్చింపబడవు.

ఈ రాబోవుమహాసభయందీ క్రిందివారికి కొంత ప్రా
ముఖ్యమియ్యబడినది.

(౧) ఆంధ్రప్రముఖులు సంతతానందదాయకములును,
బాలీయజీవితమున ముఖ్యములును నగు విషయములను గూర్చి
ప్రసంగింతురు.

(౨) ఆంధ్రాంగ భాషలయందు కొన్ని రంగములు
ప్రదర్శింపబడును. ప్రతినిధిటిక్కెట్లు కొనువారు దీనికి ప్రవేశ
రుసము చెల్లించ నక్కరలేదు.

(౩) ఉపాహారము, సంగీతము.

(౪) ఆంధ్రాంగ భాషలయందు వక్రత్వపరీక్షలు జరు
గను. తిద్దార్థినులకు ప్రత్యేకముగ పరీక్షలు గలవు.

ఈమహాసభకు విద్యార్థులు మనఃపూర్వకముగ నరుదించి
యందలికర్పలు మొదలగువానియందు పాల్గొనురని విశ్వసించు
చున్నాము.

మిస్. పి. పారిజాతము.

తేకుమళ్ల రామచంద్రరావు

సి. వేంకటరెడ్డి.

నేతపనివాండ్ర సంఘసమావేశము

ముఖ్యతీర్మానములు

బెంగళూరు, నవంబరు 8 :—రామచంద్రరావు సింధి
మాగారి అధ్యక్షతక్రింద నేతపనివాండ్రసంఘము సమావేశమై
ఈ దినపతీర్మానములు గావించిరి.

ప్రభుత్వమువారికి లేబరు కమిషనరును ఏర్పాటుచేసినం
దులకు ఈసంఘమువారు కృతజ్ఞత తలుపుచున్నారు.

యన్. యమ్. జోషిగారు ఈసంఘకార్యదర్శి బొం
బాయి చెల్లినవ్యయ చేసినసహాయమునకు ఈసంఘమువారు కృ
తజ్ఞులు. ఈతీర్మానము జోషిగారి కంపెనీకును.

మైసూరు ప్రభుత్వమునకు ఈసంఘమువారివేరవున ప్రతి
నిధిసంఘముందు ఇరువురుసభ్యులను, కాననసభయందు ఒక
సభ్యునకును స్థానమియ్యగోరును చిన్నచినుకొనుటకు తీర్మా
నంపబడినది.

బొంబాయిలోను పద్రాగులోను అమలజరుగుచున్న
కార్మికుల కాంపెన్సేషనుబట్టుము రైల్వలో ఇక్కడనుండే అమ
లులోపెట్టుటకు ఈసంఘమువారు ప్రభుత్వమును గోరుచు
న్నారు.

(అ. ప్రె.)

వంగరాష్ట్రపుక్రొత్త గవర్నరు

లాన్సుబరిగారి బహిరంగలేఖ

“ప్రజలను పరిపాలించుటకు

మీ కెట్టి అర్హతయైనను గలదా?”

(వంగరాష్ట్రపు గవర్నరుగ నియమింపబడిన కలనలు
బాక్సుగారి పేరల కార్మికపక్షపు నాయకుడగు లాన్సుబరిగా
రు ఈక్రింది బహిరంగలేఖను ప్రకటించిరి.)

కాన్సర్వేటివు హెడ్ ఆఫీసు ఫీప్ ఆగ్నేజరు ఆగు
గా|| కలనలు యస్. యస్. బాక్సుగారికి:—

మీరు మీప్రతి ఉద్యోగమునకు రాజీనామ ఇచ్చినా
రా లేక వై వారు మిమ్ములకు ఉద్యోగమునండి ఉండవలెక
వేరొక ఉద్యోగము చేయమని చెప్పినారా తెలుపజేయవచ్చు
ను. తెరలో జరిగిన కలలము గురించి టోరి పత్రికలుగాని
లిబరలు పత్రికలుగాని ఏమియు వ్రాయలేదు. టోరి పత్రికమున
నివృత్తియొజ్జవలెన వారిని ప్రాతిఉద్యోగములనుండి తీసివైచి
క్రొత్త ఉద్యోగముల నిచ్చుచుండుట సహజము. ప్రపంచము
నందు అందరు తమతమ అర్హతలను ఒకప్పుడుకాకున్న
మరియొకప్పుటికైనను ఆక్రమించుకొనెదరు. అన్నియును మీరు
వంగరాష్ట్రపు గవర్నరు అయిరి. మీనాయకుడగు ప్రేమీ బాల్జీ
నుగారు అధికారమునందున్న కాలవికాలములో కొన్ని చిత్ర
మైనపనులు చేసిరి గాని వంగరాష్ట్రపు
ప్రజలను పరిపాలింప మిమ్ములను నియమించు
ట కుద్ర పనికిమాలినదనమని చెప్పవచ్చును. భారతదేశము విష
యమై మీకేమి తెలియును? క్రికెటు ఆడుటయందు మీరు ఘ
నులు. అంతేకాని ఇంగ్లండునకు లాభకరమగు నొకపనిగాని, గౌ
రవప్రదముగు ఒక్కమాటగాని చెప్పిన పాపమునపాలేదు. కాదు
కాదు. గ్రేవురెండున ఒకసంవత్సరముక్రితము రాజద్రోహము
గురించి మీరొక ఉపన్యాసము ఇచ్చిరనివిషయము జ్ఞాపకము
నకు వచ్చినది. టోరిపత్రికమువారందరు రాజద్రోహప్రచారమును
అణచివేయ పూనుకొనియున్నారనిచెప్పి మీరు మీనాయకు
నను ఈక్రింది హెచ్చరిక తెలిపినారు. “ఒక్కక్షణమైనను రాజ
భక్తి విహీనులయ అవరింపవద్దు. రెండుచేతులతో వారికిపట్టు
కొని నులివి చంపిపారవేయవలయును” 1918-14 సంవత్సరము
లందు తీవ్రము రాజద్రోహప్రచారము పరిపిన మావంటివారు
ఇట్టిభావములు ప్రకటించుట మిఁల పరసముగనున్నదికదా.
ఇంగ్లండునందు మిక్కిలిబడిన ఉద్యోగమున మీరు మీఅసామ
ర్థ్యమును ప్రకటించుటచే భారతదేశమున మీకు మరొకక్రొత్త
ఉద్యోగ మివ్వబడినది. భారతీయులవిషయమై మీకేమియు
తెలియుటలేదు. ఇంగ్లండునందలి కార్మికులు పనులులేక కష్ట
పడుచున్నపుడు మీరెట్టినిరాదరం ప్రకటించిరో అదేవిధమున
స్వాతంత్ర్యము కోరుచున్న భారతీయులను వీడివేగలరు. భార
తదేశమునకు ఇంగ్లండునకు ఏర్పడినసంఘర్షణము మరింత తీవ్ర
రూపముదాల్చి రెండుదేశములు విడిపోవుటకు మావంటివారి
చర్యలు ఉపన్యాసములు తోడ్పడగలవు. మావంటివారు మీ
నాయకులవంటివారు రాజకీయరంగమున దౌర్జన్యమును పురి
కొల్పు ప్రచారము పలువురారనిచెప్పట అతిశయోక్తికాదు.

వ్యవసాయవిచారణసంఘము

బెంగళూరు చేరుట

బెంగళూరు, నవంబరు 8 :—పర్రామిడి రాజావారు
తప్ప వ్యవసాయ విచారణసంఘ సభ్యులను అధ్యక్షులును ప్ర
త్యేకతలులో ఈ వార్షికోత్సవము చేరి. పర్రామిడిరాజావారు
10-వ తేదీన వచ్చెను. సంఘమువారు ముగ్గురినుండి సాత్వము
దీసికొనెదరు. మైసూరు సంస్థానపు కెరికల్చరు మాపరెంటుగా
రును సాక్ష్యమిస్తాను. ఆర్యచరిత్రోధకాలయముల సంఘమువా
రందరును చూచెదరు.

(అ. ప్రె.)

వర్తకులకు యిట్టి సదుపాయము ఇది వరకు లేదు 1882

వర్తకశిఖామలరు { సీమవెండి గారంటి నిచ్చెదము } పత్రి గృహమునందును
 అమూల్యమైన తరుణము { ఖరారు ధర } అవశ్యముగా నుండితీరవలెను }

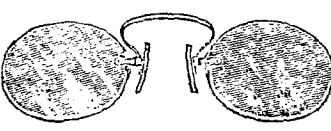
తెలిపాను సం. 2802

8 నుండి 8 తులముల యెత్తువరకు 8 నెలలందు పేరాగి స్వల్పం, పట్టెలుకట్టిన గిన్నెలు, తయారుగానున్నవి. ఈ దిగువ తెలుపబడిన ధరలకారము యివ్వబడును. ఒకేసారి 1 గ్రోసు ఆర్డరు యిచ్చిన ఒక వారము లోపుగా ఖరీదా చేయబడును. లోప, వైస చక్కగా మెరుగువేయబడియున్నది.

1 గిన్నె మొదలు 5 వరకు	కు 1 కి ధర	రూ 1-1-0
6 " 12 "	" "	1-0-6
8 దణ్ణలు ఒకేసారి తీసిన	" "	1-0-0
6 " " "	" "	0-15-6
12 " " " (1 గ్రోసు)	" "	0-15-0

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ
 తొలివిలాసము "ఉమ్మడియార్" 2 నగలవ ర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

నెముడును అమ్మోమునమందు
 నెముడు చెప్పలో వాడు. కాచి చిమకాటలు కుడరసహా నామ్మ
 తిరుగయి ద్వైవమసినిరాను నామ్మ ప్రాప్తియైచుడును
 1 బుక్కి మ 4 చి. పి. పుచ్చువేరు
 దాక్షిణ్యం, బుద్ధుని, మెడికల్ హాల్, మోదురేలు, కృష్ణాజిల్లా.

యిమ్మడి చలమయ్య,
 నైటింగ్ ఆప్టిషియన్, చాండ్వి చౌక్, తెనాలి.

అన్ని విధములైన దృష్టిలోపములను పరీక్షచేసి తగిన సులోచనములను కోరిన నగలున్నూ, గ్యారంటిగా యివ్వగలను.

కాసుబంగారమునకును, మంచి వెండికిని గ్యారంటీ చేయగలము.
కరంచందు చలీత్ దాసు, బంగారు వెండినగల
 వర్తకులు 437/3 టంకసాలపేరి, సామలకూరుపేట మద్రాసు.
 దరఖాస్తును పంపిన క్యాటలాగును ఉచితముగ పంపబడును.

నిత్యకర్తాష్టకము
 టీకాతాతపర్యస్వరసహితము

ధ్యానార్థం కాసుసారగాయత్రి రంగులపటము గలదు. ఈ గ్రంథమునందు స్నాన, సంధ్యా, జప, హోమ, బ్రహ్మయజ్ఞ, దేవతార్చన, వైశ్ణవేవ, అతిథిపూజలు, అను ౮. నిత్యకర్తయున్నూ, దీనికి సంబంధించిన ఉత్తర్యపుండ్రధారణ, వస్త్రధారణ, యజ్ఞోపవీతధారణ, సూర్యోపస్థానము, ఆత్మయజ్ఞము, మున్నగు దాదాపు ౪౦ విషయములు ధర్మశాస్త్ర వచనసహితముగ గలవు, సాదాబైండు 2-8-0 కలికోబైండు 3-0-0 బైబిలిఎడిషన్ 4-0-0 3138 సంస్కృతగ్రంథముల కేటాగునకు వ్రాయుడు.
 మానేజరు:—స్వధ్వర్తప్ర కాశిని, కీల్ పాకు, మదరాసు.

ఆంధ్ర విజ్ఞాన సర్వస్వము
 (The Telugu Encyclopaedia)

ఇందు చరిత్రము, ప్రకృతిశాస్త్రములు, జీవితములు, నీతి, మత, సాంఘిక, వైద్య, రాజకీయాదివిషయములు, భూగోళము, న్యాయము, శిల్పము, జ్యోతిషము మొదలగు సమస్త విషయములు చర్చింపబడును. ప్రతిసంపుటమును, ఆరు సంచికలుగ పంపబడును. ఒక్కొక్కసంచికయందును రమారమి 100పుటలుండును. ఆరుసంచికలకు చందా రూ. 5-0-0. అంచెకూలి అ. 0-8-0. మొదటి సంచికను వి. పి. గా పంపి రూ. 0-8-0 వసూలుచేసికొని మిగత విడుదల క్రమముగ బుక్కుపోస్టుగ పంపుచుండుము. ఆరుసంచికలు ఒక్కసంపుటముగ చేర్చి బైండు చేయబడును. ఒక్కొక్కసంపుటమునకు అంచెకూలి 0-12-0 ప్రస్తుతము మేలు (నగముతోలు) బైండు చేసినవి మూడునూపుటములు సిద్ధముగ నున్నవి. ఒక్కొక్క సంపుటము వెల రూ. 6-8-0. పుస్తకములను వి. పి. గా పంపి రూ. 6-8-0. ఒక్కొక్క సంపుటమునకు అడ్వాన్సుగా రెండురూపాయలు పంపవలెను.
 కొరకుపోట్లు— ఆంధ్ర విజ్ఞాన సర్వస్వ కార్యాలయము, తంబు శెట్టిపేరి, మద్రాసు.
 ఆంధ్ర కంపెనీ 175, రెసిడెన్సీబజారు, హైదరాబాదు, టెక్సస్.

స్వరాజ్య పక్షేతరసభ

మూలవ్యా పండితుని యుపన్యాసము
 బొంబాయి, నవంబరు 8:— ఎన్నికైన మునుకు ముందు జరిగిన స్వరాజ్య పక్షేతర బహిరంగసభలలో కడపటి సభ నిన్న రాత్రి జరిగినది. దానిలో మూలవ్యా పండితు డుపన్యాసించెను. లాల్లి నారాయణ్ గారు అధ్యక్షత వహించిరి. ఇక్కడను మూల వ్యాసారిని పిలువనంపుటవలన ఇక్కడి స్వరాజ్యబలము తెలియ నశించును. స్వరాజ్య పక్షేతరల సందర్శన కూర్చుటకే ఈసభ చేయ బడినది. కొలది వారమునుండి ఎన్నికల సందర్భము విచ్చలవిడి గా కనబడుచున్నది. కత్తిలు పెరిగినవి. దర్శింపబడినవి. రెండవ పక్షసభలు భంగపరుపబడినవి. అల్లరి కలుగచేయుటకు బహు కాయలు అపయోగింపబడినవి. కేటికలోను అట్టివి జరుగునను కొనిరి. ఇదివరలో చాల సభలయందు అల్లరిచేసినవా రక్కడను సహితము పచ్చియుండుటచే అల్లరి తప్పక జరుగు ననుకొనిరి. కాని అప్పుడప్పుడు ప్రశ్నించుట తప్ప ఏమాత్రమును అల్లరిలేక సభ నిశ్శబ్దముగ జరిగిపోయెను. పండితులు ప్రశ్నలకు తన సమాధానమిచ్చెను.
 విచక్షణలేని ప్రతిఘటనము దగ్ధములేదు. విచక్షణ సహితము గు ప్రతిఘటన మంద ర్థము న్నది. స్వరాజ్యపక్షము ఈ స స స భ ల లో చేసిన పనిని బట్టి వారు శ్రేష్ఠిగానిన నీతిపాతము— ప్రతిఘటనము చేసినద మును ప్రమాదముల గైకొని లోనికేగినతరువాత ప్రమాదములను మరువవలసినవారైరి. మాటతప్పకలసినవారైరి— ఇదివ్యాపకమే. ఏలసన ఏవ్యక్తిగాని సంఘముగాని సభలలో ఒకపక్ష మవలంబించవలసిన విధానము ముందే నిర్ణయింపబాలదు. ఇప్పుడుముఖ్యవిషయము రేపటిఎన్నికలు. అసహాయవాదము సశించినది. హార్మియాను గారు ఇంకను అసహాయవాదిమే వేదవాక్యమునకు తమప్రతిక యందు వ్రాయుచుండుట నేనెరుంగుదును. కాని (కాదుకాదు) అను కేకలు "అసహాయవాదము సశించినది. తరువాత ఉత్తర్యమును సంతేను చెప్పి ఆందుగలిగిన మార్పులను తెలిపి ఇప్పటికి తన అభిప్రాయప్రకారమెట్లు సశించినదో తెలిపిరి— చివరకు ఓటర్లందరును ఏపక్ష మునిజముగ పనిచేయగలదో ఆలోచించి ఓట్ల నీయవలసినదిగ కొరకు ఉపన్యాసము ముగించిరి.
 (అ. (వె))

విదవ ఆంధ్ర దేశ కళావంతులసంఘము
 సంస్కరణ సభ
 ఇదివరలో గుడివాడయందు చిత్రధ్వజస్మరణసభ జరిగి యున్నది. వచ్చేసభను కాకినాడలో జరుపుటకు తూర్పుగోదా వరి జిల్లావారు ఆహ్వానించియున్నారు. కాని యంతవరకు అచ్చు టిసాంఘములెవరును యీ ప్రయత్నములోనుండి యున్నట్లుల గానరాదు. అందుచే మేము విజయనగరము వెళ్లినపుడు గంధర్వ మహల్ వారు చేయదలచిన "3 లింగదేశపు శిష్యాకుల మహాసభ" ను ప్రత్యేకముగ చేయక ఆంధ్రదేశమంతట సంబంధించిన విదవ ఆంధ్రదేశకళావంతులసంఘ సంస్కరణసభను విజయనగరముందే జరుపుదని కోరియుంటిమి. వారును యిందువిషయమున ఆలోచించిరి. పత్రికా ముఖమున వెల్లడించెదమని చెప్పియున్నారు. వేషములకు తెలియటకుగాను గంధర్వమహల్ వారిందువిషయ మున యేమిచేయ దలంచినది త్వరలో ప్రకటింప వేడుచు న్నాను.

భాస్కర ఈశ్వరుడు
 సరసాపురం.
 ఎలమంచిలి రేంజీ ప్రథమ పాఠశాలలో
 పాఠ్యాయనభ.
 30-10-1928 తేదీన నర్సిపట్నం రోడ్డు రైల్వేస్టేషను వద్ద నున్న బంగారాలో ఎలమంచిలి రేంజీబోర్డు పాఠశాలలో పాఠ్యాయన సభయను, ద్రవ్యసహాయ పాఠశాల టీచరు మానే జర్లసభయను జరుపబడినవి. డిప్యూటీ యిన్ స్పెక్టరు గారు మి. రా. శ్రీ. చట్టి పూర్వయ్యవంతులుగారు సభకు విచ్చేసి ఉపాధ్యాయులు తెల్లరుకు చక్కని హితోపదేశముల నొసంగిరి. రాబోవుసభ 18-12-1928 తేదీన ఎలమంచిలిబోర్డు హైస్కూలు లో జరుగునట్లు నిర్ణయించుచు, అసభకు జిల్లా విద్యాశాఖాధికారిగారిని తప్పక విచ్చునట్లు ప్రార్థింపవలసినదని శ్రీ డి. ఇక స్పెక్టరు వారిని ఉపాధ్యాయులు తెల్లరుకు కోరిరి.
 (కార్యదర్శి)

మన రాష్ట్రము

కాటాడి స్టేషనునకు 80 వీడ్ల నారాయణస్వామి ఆసు కాడు శనివారము రాత్రి రైలు క్రింద ప్రమాదవశమున బడి చని పోయినది.

రాకపోకలు:—గౌ॥ టి. ఇ. మాయరగారు, నే మదరాసువచ్చిరి. ఆర్.డి. అప్పైనుగారు నిన్న రాత్రి కోయం బత్తూరుబోయిరి.

గోఖలే శిలావిగ్రహప్రతిష్ఠ:—గోఖలే స్మారక సంఘమువారి యాజమాన్యమున పెనేటు మందిరము ప్రాకార మునందు 12 వ లేదీన సాయంకాలము 5-30 గ. గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి శిలావిగ్రహమును ప్రకటించు గోపమ ప్రభువు గారు తెరచెదరు.

ప్రీతురుల యిబ్బంది:—వారము రోజులనుండి వర్ష ములగుండుచే సమద్రములో ప్రీతురుల చాల యిబ్బందికలి గెను. "కాయ" అను సామానులనాక కొలంబోనుండి వచ్చుచు మదరాసునకు దక్షిణమున ములిగిపోయినంత ప్రమాదము కలిగి అడ్డవ్వవలెనను లేలి మదరాసు చేరగలిగెను.

టీ ప్రాయ సమయిలు ప్రీతురులు:—వారము నాడు మదరాసు లో బయలుదేరెను. నాగపట్నంలో టపాదీసిగోని మలయాదీవులకు పోవలసి యుండెను. కాని నాగపట్నంలో తీరమునకు చేరజాలకుంటునే తిరిగి నేడు మదరాసు చేరెను. టపాను, ప్రయాణికుల ను, రైలుమీద మదరాసురాగా ఎక్కించుకొని నేడుమలయాదీవులకుబోయెను. (అ. ప్రె.)

అరుంధతీయులు:—క్రైస్తవప్రతినిధి వలదనుట:—మదరాసు అరుంధతీయ మహాసభవారు 31-10-26 వ లేదీన సభలేసి తన సంఘప్రతినిధిగా కాసనసభయందుగాని తది తర కమిటీలు వేనియందుగాని క్రైస్తవుని ఎన్నడు నియమింప రాదని ప్రభుత్వమువారిని కోరుచు తీర్మానించిరి.

7 వ లేదీ ఆదివారమునాడు పెరంబూరులో ఆరుంధ తీయులు సభలేసి గత రెండు కాసనసభలలో తమ ప్రతినిధిగ ప్రభుత్వమువారు నియమించిన సభ్యుడు సంతృప్తిరముగ పని జేయలేదనియు, వానిని నియమించినపుడు అధికారులు సంఘ మువారిని సలప్రదించి యుండలేదనియు సభా అభిప్రాయము లను వెల్లడిలేసి యాది: 1 వ తీర్మానములను ప్రకటించుకొని ఆమో దించిరి. 1. మదరాసు కాసనసభ్యులకు నియమింప యిరువురు శిక్షకు లేబరు కమిషనరుగారికి నూచింపవలెను. 2. కొంత మంది సభ్యులు గవర్నరుగారివద్దకు బోయి తమ యిబ్బందు లను విన్నవించుకొనవలెను.

న్యాయస్థానవార్తలు

మైనరుబాలికను

తండ్రి స్వాధీనముజేయుట

ప్రధానన్యాయమూర్తి, కర్ణ స్వేక, సునరంఛెట్టి న్యాయమూర్తులనుదుట

పోయిన కల 30 లేదీ, మరీ, ఆరు మైనరుబాలిక ను, అయిదుమండ్లముల ప్రాయముగలవై, తండ్రియగు టి. వరదరాజులనాయకు స్వాధీనముజేయవలెనని వాదిగోర న్యాయమూర్తులు ప్రతివాదులకు కుసుదప్పి తెయ్యరమ్మ, బాబుజీనాయకుగార్లకు నోటిసునిచ్చిరి. దానిననుసరించి ప్రా వారులు తమ స్వాధీనములోనున్న బాలికను నేడు తండ్రి యగు వాది స్వాధీనముజేయ ఈవంగలిని వాది న్యాయవాది, కస్తూరి శేషగిరిరావుగారు, కోర్టువారికి చెప్పి, వాదికోరిక నెరవేరిండున న్యాయమూర్తులు ఎట్టి చర్యను దీనికొన నవసర ములేదని విన్నవించి, న్యాయమూర్తులు సరేయిరి.

బిగ పరగణ:—బాళ్ళచారాణ సంఘమువారు డిసెం బరు 8 వారములో రావచ్చున కాని నవంబరు 26 లేదీన గాదు. (అ. ప్రె.)

కాజీపూరు ఎన్నికసభ అల్లర్లు:— కలకత్తా, నవంబరు 9:— తెంగాలు కాసనసభకు లిబర లు పక్షమునుండి అభ్యర్థిగా నిలిచిన జతీంద్రనాథ బాసుగారిని బువరదుటై కలకత్తా సమీపముననున్న కాజీపూరు నివాసు లు చేసిన సభలో కొందరు ప్రతిఘటనవిధానము నవలంబించి ఆ పృథ్వీధుడు కేకలువేయుచు ఎక్కలను మాటాడకుండజేసిరి. వివర బడిన రాళ్ళు నొకటి అగ్రభూమికి తగిలెను. తరువాత చెనుక నుండి కొందరు రహస్యముగా దీపములనుగూడ తీసివేయగా అంతయు చీకటియయ్యెను. బాసుగారు చీకటిలో మాటాడలేక పోయిరి. ఇప్పుడు మాండలే జెయిలులో ప్రవాసము ననభవి యుచున్న కలకత్తా కాన్స్టేబుల్ చీఫ్ ఎగ్జిక్యూటివ్ యింజనీరు గుభావ చంద్ర బోసుగారు శ్రీ జతీంద్రనాథ బాసుగారికి ప్రత్యర్థి. వీరు స్వరాజ్యవాదులు. (అ. ప్రె.)

నఖచ్చిత్ర లేఖనము "గుంటూరు మునిసిపల్ కాన్సిలరుగా నున్న యం. జి రాజుగారు 20, ఆక్టోబరు లేదీన శ్రీ మద్రాసు గవర్నరు గారి భార్యను సందర్శించి వారి సఖచ్చిత్రలేఖనమును వారియె డుట ప్రదర్శించినట్లును పార్ యెక్స్ ప్రెస్సిగారు యెక్స్ ప్రెస్ సరికి సింపిటలును తెలియదన్నది. (తా.వి. బ్రహ్మం)

వారాన రోజున 1926 సం॥ అక్టోబరు 8 వ లేదీ సోమవారము

Table with 5 columns: ముఖ్యజిల్లాలు, అక్టోబరు 7 వ తేదీ, అక్టోబరు 8 వ తేదీ, అక్టోబరు 9 వ తేదీ, అక్టోబరు 10 వ తేదీ. Rows include గోల్కొండ, విశాఖపట్టణం, కాకినాడ, మచిలీపట్టణము, కర్నూలు, బళ్లారి, అనంతపురం, కడప, నెల్లూరు, మద్రాసు, కడపూరు, నేలూరు, కోయంబూరు, తిరుమనాపల్లి, నాగపట్టణము, మధుర, పాంబూ, తిరునల్వేలి, తిరువేండ్రము, కొచ్చిక్, కాకినాట్టు, మంగళూరు, తెంగూరు, మేరకూర, కొడైకనాడ్.

సర్కారుల:—మేమును లే వ నే జెప్పినవిను ఆర్డర్ల క్రింద గోపాలపురంలో పనికివేయి 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ, రాత్రివేడిమి గోపాలపురం, కాకినాడలో 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. డిగ్రీలు:—మేమును 2 క మోస్తరుగ నన్నది. కడ పలో ఆర్డర్ల కొంచెము ఎక్కిన. బళ్లారిలో పనికివేడిమి తక్కువ. రాత్రివేడిమి కర్నూలులో 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కర్నూటకు:—మద్రాసులో మబ్బు దట్టమగునన్నది. లెక్కినవోట్ల ఫలవగ నేయున్నది. ఆర్డర్ల, కోర్ట్ల సీటి మామూ లుగ నేయున్నది. ఆరేయి సమద్రమునకు ఆగ్నేయముగనున్న తుపాకు మాచనలు వలబారతీరమును బాధించెను. ఉత్తర మలబారు లో మాత్రము వర్షింపుచున్నది. లెక్కినవోట్ల వారావరణము సాడిగానన్నది. దక్షిణమునగూడ చాలచివరన వర్షింపుచున్నది. తూర్పు తీరమున ఈశాన్యపువాన ముప్పు ప్రబలుటకు అను కూల పరిస్థితు లేర్పడవచ్చును. వ. వ. నారాయణ అయ్యర్లు, సహాయ నాథవరణ కాన్స్ట్రక్షుడు,

పాత్వికు లారెన్సుగారు

పార్లమెంటులో కార్మికసభ్యుడు మదరాసువచ్చుట ఎఫ్. డబ్ల్యు. పాత్వికు లారెన్సుగారు, పార్లమెంటులో కార్మిక సభ్యులు భార్య సమేతుల యి ఇండియాలో సంచారము జేయు చున్నారు. నేడు బొంబాయి మెయిలులో మదరాసువచ్చిరి. ఎ. జె. జి. కాంబెలుగారింట బసజేసిరి. వీరు పార్లమెంటు ఎన్నికలలో కార్మిక పక్షమున నిలచి గౌ॥ చుర్చిలుగారిని ఓడించిరి. అసోసియేటెడు ప్రెసు ప్రతినిధితో నిట్లు చెప్పిరి:—

"పార్లమెంటు సభ్యుడనగుటచే ఇండియా విషయముల కెక్కువగా తెలుసుకొనుట అవసరమని కోడెను. నేను 29 వీం క్లక్రిందట ఇండియాకు వచ్చి యుంటిని. కాని అప్పటికి యిప్పటికి చాలమార్పులు జరిగెను. ఇంగ్లాండులో ఎక్కువసంఖ్యక పార్లమెంటుసభ్యులకు ఇండియాలోని పరిస్థితు లనుగూర్చి ఏమియులేదు. ఇండియాపై పార్లమెంటునకు యింత నింత అధికారముండుటయు పార్లమెంటు సభ్యులు అజ్ఞానమునందుండుటయు కోచనియము. స్వరలో ఇండియా రాజ్యాంగవిధానము మార్పుచేయవలెనన్నది. కావున పార్లమెంటు సభ్యు లెక్కువ మంది ఇండియాకు గూర్చి స్వయముగ తేసికొనవలెను.

నేను నా భార్యయు కొంతకాలమునుండి స్త్రీల యభి వృద్ధి విషయమున యెక్కువ కృషి జేయుచున్నాను. ఈదేశ ములోని స్త్రీల యభివృద్ధినిగూర్చియు యెక్కువ శ్రమ వహించు చున్నాను. మేమిష్టమందు కాలములో స్త్రీల యభివృద్ధిని గోరు తెగలు కొందరిని జూచి ఇండియా తెలు టు వర్గి టు చున్నదో వారికోటి నే వినగలండుటకు సంకల్పించుచున్నాను. ఏ రోపియనులు, ఇండియనులు చాలమంది మిత్రులు అర్హి పక్ష ములలోను కలందుకు సంకల్పించుచున్నాను. బొంబాయిలో శ్రీ మతి కరోజి నాయకుగారితో చాలసారులు మాట్లాడితిమి. ఆమె చదువోమిచ్చు సక్కిరించి ఒకసారి స్వరాజ్యయుల సం వర్ధనము, బేరొకసారి స్వరాజ్యరక్షేతరుల సంవర్ధనము కల గజేచెను.

కార్మికసమస్య

ఇంగ్లాండులో రాజకీయములపని అనుభవమువల్లయు, కార్మికపక్షముతరపున ప్రస్తుతము అపోషింపవలెనుండి పోరా డుటవలెనట్టి ఇండియాప్రజలకు చేరువవారయితిమి. భారత సేవాసంఘసభ్యులకు జోషిగారితో మున్నటించి యాదేశము లో పనిచాడ్ర వీతిగతులనుగూర్చియు స్వసరిపాలనవట్ల వారి వైఖరియు తెలిసికొంటిని. పట్టణములో కార్మికుల కష్టియూ, పల్లెలలో వ్యవసాయదాశల కష్టము లెడికిన ప్ర యత్నించెదను. మరల ఫిబ్రవరిలో పార్లమెంటు సభకు బోడల పియంటులే ఇండియాలో 10 వ రమల కన్న ఎక్కువ కాల ముండవలయు. పవంబరు ఆఖరున కలకత్తాకు, డిజింబరులో డిల్లీబోయెదము. ప్రాచీన కట్టడముల కొన్నింటిని జాలకున్నా.

కార్మికపక్షము వైఖరి

ఇండియాకు స్వాతంత్ర్య మిచ్చుటకు గూర్చి కార్మికుల యభిప్రాయమేమని యడుగ వారిట్లు చెప్పిరి: నేనుస్వయముగ యాదేశము జూచుచి యేమియు జెప్పకన్నుండుకొనలేదు. సహజముగ నేను ప్రజాతరిపాలన స్వాతంత్ర్యము కోరుచును ప్రజాభివృద్ధి కష్టమువారందరుయట్టియభిప్రాయము నేకగియు న్నాను. రాజ్యాంగ విధానము మండ్లము కూరనున్నది సామ్రా య్య కార్మికునకు, రయితునకు వేలు కలుగునట్లుండవలెనని చాలమంది సభ్యుల యభిప్రాయము. సామాన్య ప్రజలకు ఆర్థిక కాభివృద్ధి కలిగి, విశ్వాప్రచారము, ఎన్నికలమార్పులు విస్తరించి నపుడే, ఇండియాకు మొత్తముపై లాభిముండునని మామృక్య ము. ఏమిజగగనున్నదో అమెత్తము నూచించుచున్నాననుకొన వలెను. అని ముందుగ దెబ్బబుట్టెను. అంతరియభిప్రాయములు తెలిసికొని, కలసిట్లుగ ఆలోచించిన విజయ విజయగ జెప్పగ ల్గుదును

లారెన్సుగారు కనన్సిగూర్చి ప్రత్యేకపరగము గాంచి యున్నాను. 1924 ఇంగ్లాండును విజయమునకు వెట్టరాదని పోరాడిరి. ఇండియాలో కరెన్సి వివాదమునుగూర్చి ప్రస్తావన ప్రార్థన వినునన్నారు. (అ. ప్రె.)

తంజావూరుజిల్లా ఎన్నికలు

మహమ్మదీయేతర రూరల్ సానము మంభకోణం నవం 8:—తంజావూరుజిల్లామహమ్మదీయే తర రూరల్ స్థానమునకు నిన్నటిదినమున పోలింగ ప్రారంభమయ్యెను. జిప్టిను కాంగ్రెసు స్వర్గలక్ష్యములకు సాటి శీత్రము గా జరిగెను. మొత్తముమీద హాజరి 40 మంది ఓటరులే పో లించున వచ్చినట్లు లోతయ్యెను. ప్రజలు వేయెముగ పోలింగ్ కు రాలేను. అంతయు కాంగ్రెసుగ జరిగెను. వారములో ఫలిత ములు తెలియగలవు. (అ. ప్రె.)

ఆంధ్ర దేశమున ఎన్నికల హడావిడి

కాంగ్రెసుకు అఖండవిజయసూచనలు

స్వరాజ్యపక్షమునకే
యెక్కువవోటు

ఆంధ్రదేశమున పోలింగుస్థలముల విశేషములు
(స్వకీయవిలేఖరి)

అలమూరు, నవంబరు 8:—అలమూరు, చొప్పెల్ల పోలింగుస్థలములలో స్వరాజ్యపక్షమువారికి చాలజయప్రదముగ నున్నది. కపిలేశ్వరపురం, మండపేటలలో చాలప్రాంతానకరము గనవచ్చింది. నూటికి 90 మంది స్వరాజ్యపక్ష అభ్యర్థులకే వోటు వేసిరి. అలమూరు, చొప్పెల్ల, కపిలేశ్వరపురం, పెంటర్లలో ప్రభావంపంతులుగారికి చాలావోటువచ్చెను. వర్షము యిందుకు లేకుండ బాగా నేయున్నది. వోటర్లు చాలామంది వచ్చుచున్నాడు. కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు విజయము కన్పించును. వోటింగు కార్యముగనే జరుగుచున్నది. అల్లరులేమియు లేవు. (తంతి)

అమలాపురం తాలూకా

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే అధికముగా ఓట్లువచ్చుట
అమలాపురం, నవం 9:— అమలాపురం తాలూకాలో పోలింగు కార్యముగా వెల్లిపోయినది. సగటున దాదాపుగా నూటికి 80 మంది ఓట్లువోసినది. అసెంబ్లీ, స్థానిక శాసనసభలకు కాంగ్రెసు తరపున అభ్యర్థులుగా నిలిచిన శ్రీయుత ప్రకాశం, కిక్కిన శేంకటరత్నం, కె. వి. ఆర్. స్వామి గార్లు అధికముగా ఓట్లువచ్చినవి. కాంగ్రెసు ప్రచారకులు అమలాపురం తాలూకా బారు సభ్యులును కష్టపడి చక్కగా పనిచేసినందుకు పంజ్యలు.

కొత్తపేటలోనూడ కాంగ్రెసుకే ఎక్కువ
ఓట్లు వచ్చుట

తెలంగాణమునకు కేంద్రస్థానమును శ్రీరెడ్డిగారికి పెన్నముకాయనకు కొత్తపేటలోనూడ కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే ఓట్లువచ్చినవని తెలియుచున్నది. సాంఘికవైషమ్యములు పోద్రోలి కొత్తపేట తన జాతీయతను వెలిపరచుట చాల ప్రశంసనీయును.

(స్వకీయవిలేఖరి)

కృష్ణాజిల్లా పరిస్థితులు

గుడివాడ, నవంబరు 9:— గురజ, వీరులపల్లి, పెద పొయ్యూడి, పెంట్రప్రగడ, పామలపాడు, గడ్డవల్లేరు, నందివాడ, కొమరవోలు, అంగలూరు, మాచికియిలపూడి, కోడూరు (సగము) పెదమద్దివి గ్రామములలో ఎక్కువవోటు అడుగునాటి గోపాలకృష్ణయ్య, కొల్లిపరసూరయ్య చౌదరిగార్లకు వచ్చినట్లు తెలియుచున్నది. తమిరసగ్రామమునందు, అంగలూరు గ్రామమునందు కొంతమంది అడుగునాటి గోపాలకృష్ణయ్యగారికి సింగిలవోటు వోసినది. తమిరస గ్రామమునరెడ్డిగారికి రాజాగారికి సమముగా వోట్లు వచ్చినవి. చెన్నూరులో రెడ్డిగారికి, కాళేశ్వరరావుగారికి వోట్లు వచ్చినవి. కోడూరులో రాజాగారికి కాళేశ్వరరావుగారికి సమముగా వోట్లు వచ్చినవి. వనపేటములలో రెడ్డిగారికి కాళేశ్వరరావుగారికి సమముగా వోట్లువచ్చినట్లు తెలియుచున్నది. కమలాపురంలో కాంగ్రెసు అభిమానము అధికముగ ప్రకటింపబడెను. పెదపాలపర్రులో రెడ్డిగారికి రాజాగారికి వోట్లువచ్చినట్లు తెలియుచున్నది. పాపర్రులో కాళేశ్వరరావుగారికి సూరయ్యగారికి వోట్లువచ్చినవి తెలియుచున్నది. రెడ్డిపాలెంపల్లిలో నూటికి 80 మంది వోటు వేసినందు అందులో అసెంబ్లీ రెడ్డిగారికి సింగిలవోట్లు నిచ్చి రెనియ్య తెలియుచున్నది. (స్వకీయవిలేఖరి తంతివార్డు)

పశ్చిమగోదావరి ఓటింగు

అత్తరజ్ఞానములేనివారు మాటికి 80 మంది

ఓట్లుచేయుట

నిడువవోలు, నవం 9:— పశ్చిమగోదావరిలో కాంగ్రెసుకు జయమునట్లు కనబడుచున్నది. శిరివారపు మల్లాపూర్, దాక్టరు కామరాజుగార్లు నిడువవోలు భీమవరం నరసాపురం డివిజనులనుబోయిరి. అత్తరజ్ఞానములేనివారు దాదాపుగా నూటికి 80 మంది ఓట్లువేసిరి. ప్రతివోటును కాంగ్రెసుకే అధికముగా ఓట్లువచ్చుచున్నవి. కమ్మవారిలోను కాపువారిలోను చాలమంది కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే వోట్లవేసిరి. చాలమంది వోట్లు కాంగ్రెసు ఏజెంట్లుగా పనిచేసిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాకినాడ

కాకినాడ, నవంబరు 9:— కాకినాడనగరమునందును, జిల్లాయందలి గ్రామములందును కాంగ్రెసుపై అభిమానము అధికముగ ప్రకటింపబడెను. కాంగ్రెసు ప్రచారకుల క్రమశిక్ష చక్కగనడెను. ప్రజలయందు అమితోత్సాహము ప్రబలెను. జమిందారుల ఔన్నత్యమువల్ల కొన్నివోట్లు వోటింగు క్రమముగ జరుగలేదు. కడియంగ్రామమున కాంగ్రెసువోటరులు తమ వోటును నిర్వోగమాటముగ చలాయించుటకు వీలులేదు.

ప్రతితాలూకాయందును నూటికి 50 మంది కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే వోట్లవేసిరి. కాంగ్రెసువారికి సంపూర్ణవిజయము కలుగునని కలపబడుచున్నది. నూటికి 55 మంది వోటర్లు వోట్లవేసిరి. రామచంద్రపురం తాలూకాలో నూటికి 90 మంది వోట్లవేసిరి. కాకినాడతాలూకాలో అసెంబ్లీ కాంగ్రెసుఅభ్యర్థికి నూటికి 60 వోట్లు, స్థానికశాసనసభ అభ్యర్థులకు నూటికి 80 వోట్లు వచ్చినవి. పిఠాపురండివిజనులో కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు నూటికి 50 వోట్లువచ్చినవి. అమలాపురంలో కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు అత్యధికముగా వోట్లువచ్చినవి తంతివార్డువచ్చినవి. నూటికి 65 వోట్లు ఉద్రూఅలీషాగారికి వచ్చినట్లు తెలియుచున్నది.

కాకినాడ నగరపు ఎన్నికలయందు కాంగ్రెసు అభ్యర్థి కొన్నివోట్లతో గెలవగలడని చెప్పవచ్చును. ఎన్నికలదినమున అంగళ్లు మాయబడెను. వర్తకులందరు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు పనిచేసిరి. నగరపు ఎన్నికలలో నూటికి 80 మంది వోటువేసిరి. శ్రీమంత్రి వోట్లు ఇచ్చుటకు ప్రత్యేక సౌకర్యములు గావించబడెను. అందుచే పలువురువచ్చి వోట్ల నిచ్చుటకు వీలులేక పోయెను. (స్వకీయవిలేఖరి తంతివార్డు)

చిత్తూరుజిల్లాతిరుపతి

మహమ్మదీయులు స్వరాజ్యవాదులకే ఓట్లవచ్చుట

తిరుపతి, నవం 9:—నిన్నుల్ల తిరుమన ఆకాశము నిర్మలముగా నుండెను. 7 పోలింగు స్థలములలోను పోలింగు చాలమరుకుగా జరిగెను. దాదాపుగా మహమ్మదీయులందరును స్వరాజ్య అభ్యర్థులకే ఓట్లవేసిరి. సి. దొరస్వామి అయ్యంగారు వేంకటకృష్ణమాచారియరు గార్లు ఉదయమున తిరుపతినండి బయలుదేరి రేణిగుంట, నవపాలపేట పుట్టూరు నారాయణవరముల పోలింగు స్థానములకు బోయి సాయంతాలము నాలుగు గంటలకు సరికి తిరుపతికి తిరిగి వచ్చిరి. తిరుపతి రూరల్ పోలింగుస్థలములో దొరస్వామి అయ్యంగారు ఓట్లవేసిరి.

మహాంతుగారు ఓట్లవచ్చుట

ఉత్సాహ పూరితులగు కాంగ్రెసుయువకులందరును కాంగ్రెసు అభ్యర్థి పరాజాగారికొరకే పనిచేసిరి. శ్రీతిరుపతిమహాంతుగారు సాయంతాలము 5 గంటలకు అవార్డు పోలింగుస్థలమునకు వచ్చి ఓట్లవేసిరి. శ్రీమహాంతుగారు పోలింగు స్థలమునకు వచ్చి ఓట్లవచ్చుట కదియే మొదటిపాది.

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఏలూరులో ఓటింగు

దండు నారాయణరాజు, మోతే నారాయణ
రావుగార్లకు జయము స్పష్టము

1850 మంది ఓటరులలో 1327 మంది ఓట్లుసంగుట

సర్వారాయుడుగారికి ఓటే లేదు.

ఏలూరు, నవం. 9:—ఏలూరులో శాసనసభ ఎన్నికలు శాంతిముగ. వెల్లిపోయినవి. 1850 మంది ఓటరులలో 1327 మంది ఓట్లుసంగిరి. దివాను బహదరు మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారును బడిటి వేంకట్రామయ్య దండు నారాయణరాజుగార్లును వేరువేరు పోలింగు స్థలములకు వెళ్లిరి. శ్రీ మోతే నారాయణరావుగారు నరసాపురంతాలూకాలో సంచారము చేయుచుండిరి. సర్వారాయుడుగారికి ఓటే లేదన్నమాటపై వేంకట రామయ్యగారికి చాల సింగిలఓట్లు వచ్చియుండగా ఏలూరు తాలూకాలో 18 పోలింగుస్థలములనుండి వచ్చిన వార్తలనులకు సుమారు నాలుగువేల వోటరులు పోలింగుస్థలములకు వచ్చి ఓట్లవేసిరి తెలియుచున్నది.

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు విజయసూచనలు మెంతుగా కనబడుచున్నవి. అసెంబ్లీవిషయమున దివాన్ బహదూర్ మోచర్ల రామచంద్రరావుగారు ఏలూరుపట్టణములో చాలవరకు ఓట్లు సంపాదించియున్నను శ్రీయుత ప్రకాశంగారికి ఏలూరు తాలూకాలోను పశ్చిమగోదావరిజిల్లాలోను అపరిమితముగ అత్యధికసంఖ్యగల ఓట్లు వచ్చినవి.

ఏలూరులో పోలింగుపెట్టెలు 12 తేదిన తెరువబడును. కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు దండు నారాయణరాజు మోతే నారాయణరావుగార్లకు తప్పక జయముకలుగు అనకాశములున్నవి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

నరసాపురం తణుకు తాలూకాలు

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే ఓట్లు

సర్వారాయుడుగారికే లేదు

నరసాపురం, నవం 9:— నరసాపురం పట్టణములో శాసనసభ 465 ఓట్లలో 250 మందియును అసెంబ్లీ 154 ఓటరులలో 85 మందియు నిన్నటి దినమున ఓట్లవేసిరి. ప్రకాశంగారికి 3 మూడింట రెండువంతులు ఓట్లును శాసనసభాభ్యర్థులలో కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు 3 గము ఓట్లును వచ్చినవి. తక్కినవగము బడిటి వేంకట్రామయ్యగారికి వచ్చినవి. కాపువారందరును బడిటిగారికి మాత్రము సింగిల ఓట్లవేసి యూరకుండిరి. కమ్మవారందరును కాంగ్రెసుకే ఓట్లవేసిరి. సర్వారాయుడుగారి పేరే కలమకు న్నూటలేరు. తణుకు తాలూకాలోనూడ కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే ఎక్కువవోట్లు వచ్చినట్లు తెలియుచున్నది.

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాంగ్రెసు అభ్యర్థి విజయము

సి. గోపాలమినమగా రత్యధిక సంఖ్యాకులచే
నెన్నుకొనబడుట

భేదము 28 వోట్లు

దక్షిణ ఇండియా వాణిజ్య సంఘమునుండి కాంగ్రెసు పక్షము తరపున శాసనసభకు నిలచిన సి. గోపాలమినమగా రధిక సంఖ్యాక వోటులచే విజయమందిరి. దివాన్ బహదూరు ఎం. బాలసుందరంనాయుడుగారు (స్వతంత్ర) గూడ ఈసాసమునకు పోటీవేసిరి. ఈ నియోజక వర్గమునకు రిటర్నింగు ఆఫీసరుగ నియమింపబడిన, ఫర్. ఎం. సి. టి. ముత్తయ్యచెట్టిగూరుగారు, ఈదినమున సరిగా 11 గంటలకు బాలసుచెట్టెలను తెరచి వోట్లను లెక్కించుటకు ప్రారంభించిరి. అభ్యర్థులను సి. గోపాలమినమగారును, డి.బి. బాలసుందరము నాయుడుగారును గూడ స్వయముగ మిశ్రులతో హాజరైరి.

వోటుల లెక్కించినపిమ్మట మొత్తము 185 వోట్లలో గోపాల మినమగారికి 101 వోట్లును, డి. బి. బాలసుందరం నాయుడుగారికి 73 వోట్లునువచ్చెను. అందుచే గోపాలమినమగారు విజయమందినట్లు అభ్యర్థుడు ప్రకటించెను. ప్రక్కనే కూర్చునియున్న డి.బి. బాలసుందరంనాయుడుగారు వెంటనే, గోపాలమినమగారితో శతృవృత్తివోసినట్లు విజయమున కభినందించెను. పిమ్మట ఫర్. ఎం. సి. టి. ముత్తయ్యచెట్టి, వి. ఎల్. శాస్త్రి గార్లు గోపాలమినమగారి నభినందించిరి.

నర్ పానగల్లురాజాగారు

ఉత్తరమధ్యజిల్లాల భూస్వాములతరఫున
మద్రాసు శాసనసభా ప్రతినిధులుగ నెన్నికొనబడిరి.

3 వోట్లభేదము

శ్రీశ్రీశ్రీ

నర్ పానగల్లు రాజాగారు
మరల ఎన్నుకొనబడుట

స్వతంత్ర అభ్యర్థికి 42 వోట్లు

ఉత్తరమధ్యజిల్లాల భూస్వాముల నియోజకవర్గమునకు
నర్ పానగంటిరామారాయణంగారు ఈమారుమరల ప్రతినిధిగ
ఎన్నుకొనబడిరి. వీరికి ప్రత్యర్థిగనిరిచిన స్వతంత్ర అభ్యర్థి
అల్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యగారికి 42 వోట్లువచ్చెను. పానగల్లు
రాజాగారు మరిమాడు వోట్లచే గెలుపొందెరి.

శేటిఉదయము 11 గంటలకు చెన్నపురి కలెక్టరు ఆఫీ
సులో హిల్లను బ్రాహ్మగారు వోట్లను లెక్కించుటకు ప్రారం
భించిరి. ఆసమయమునకే ఆఫీసు ఆవరణవందంబుకొనెక్కఁగఁజ
లు గడుగూడిరి. అల్లాడి కృష్ణస్వామిగారి తరఫున హైకోర్టు
వకీలు పతంజలి శాస్త్రిగారును పానగల్లురాజాగారి పక్షమున
పీర్ మాకెట్టుగారును ఏజంట్లుగ వోట్లు లెక్కింపబడుచోట
నుండిరి. 12-15 లకు పానగల్లురాజాగారు గెలిచినట్లు క
లెక్టరుగారు ప్రకటించిరి. స్వతంత్ర అభ్యర్థి కృష్ణస్వామిగారికి
42 వోట్లును పానగల్లురాజాగారికి 45 వోట్లువచ్చెను. పత్రి
కాప్రతినిధులకు లోపలకు వెళ్లుట కనుమతి యొసంగబడలేదు.
ఇరుపక్షములవారిచేత నెట్టియూత్సేపణలులేనని ఏజెంట్లవలన
తెలిసినది. వోట్లుచేసిన 17 వోట్లలో ఒకమైనను రద్దుగాలేదు.

రాజాగారి విజయవార్త తెలిసినవెంటనే వైబువేదియ
న్న జస్టిసుయముకుటు కొందరు బ్రాహ్మణులనుట్టు మూగి అర
చుచు, హేళనజేసిరి. బ్రాహ్మణస్వామ్యవాదుల మోటారుబు
ష్టను యట్టుకొని పలువిధములను దుర్భాష లాడిరి. హిందూ
పత్రికావిలేఖరి కొకరిని మనుజులలోనికి నెట్టి అటునిటుద్రోసి
రి. ఇంతఅల్లరి జరుగుచున్నను జస్టిసుప్రముఖు లొకరైనను యు
వకులను మందలించక చూచుచుండిరి.

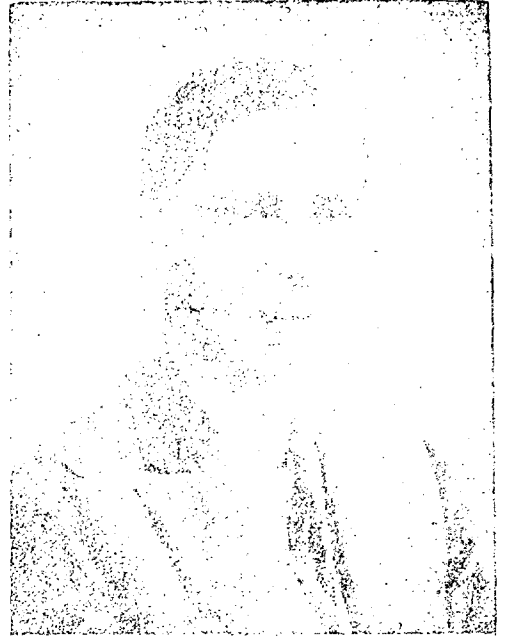
మ ద రా సు శా స న స భ.

పోటిలేక ఎన్నుకొనబడినవారు.

కె. ఉప్పి సాహేబుగారు

మలబారుజిల్లా మహమ్మదీయుల ప్రతినిధి (కాంగ్రెసు)

సి. ఇ. వుడ్డగారు
ఆంగ్లేయ వర్తకసంఘపు ప్రతినిధి

డాక్టరు. డేజ్ ఉద్దీప సాహేబు

బహదరుగారు

తంజావూరు మహమ్మదీయుల ప్రతినిధి (కాంగ్రెసు)

యం. ఆర్. సేతురత్నం

అయ్యంగారు

తిరుచినాపల్లిజిల్లా ప్రతినిధి (స్వతంత్ర)

సి. గోపాల మీననుగారు

దక్షిణ ఇండియా వాణిజ్యసంఘమునండి
మద్రాసు శాసనసభకు ఎన్నుకొనబడిరి.

(కాంగ్రెసు)

నర్ అరెకాండరు ముక్కోగలుగారు

ఆంగ్లేయ ప్రతినిధి

మహమ్మదు స్కాండుగారు

దక్షిణ కనరా మహమ్మదీయుల ప్రతినిధి (జస్టిసు)

మౌనము

శ్రీశ్రీశ్రీ

నవంబరు 11 వ తేదీన పదునొకండు గంటలకు రెండునిమిషముల పాటు మానము వహించుట కొంతకాలమునుండియు మామూలయినది. ఈమారు గూడ 11 వ తేదీన మానము వహించుట కేర్పాటు జరుగును. మానమువలన పెక్కు లాభములు గలవని, మన ప్రాచీనులు సూచించియున్నారు. మానము సంకల్పమును బలపరచును. మనోభావములను పెంపుజేయును. భక్తిపరాయణులు పరమేశ్వరునివై మనస్సును లగ్నము చేయగలరు. జ్ఞానులు భావనమువలన సత్యమును గ్రహింపగలరు. ఇంద్రియములను స్వేచ్ఛగవదలక, గుఱ్ఱములను వగ్గములబట్టి లాగినరీతిని నిరోధింపవలయునని మతగ్రంథములు బోధించుచున్నవి. ఈకాలమున, ఇంద్రియ వ్యాపారము స్వేచ్ఛగ జరుగుచున్నది. బాహ్యకర్షణ లెట్లువైపులాగిన, నటువైపు ఇంద్రియములు దిరుగుచున్నవి. ఇంద్రియములను మనస్సు బంధించుటకు మారుగ, ఇంద్రియము లెట్లుద్రవ్విన మనస్సు అటు బరుగిడుచున్నది. చిత్తవృత్తినిరోధమే యోగమని గ్రహించినపుడు, ప్రాచీను లీవిషయమై ఎంతవట్టువల జూపిరో గ్రహింపవచ్చును. సత్యమును జూచుటకు, భావనము, చిత్తైక్యత ముఖ్యములు. రెండునిమిషములకాలము మానము వహించినమాత్రాన, ఇయ్యవి గుడురుట అసంభవమయినను, ఇంద్రియవ్యాపారమునుండి తక్షణకాలమయినను మనస్సును మరలింపవలయునను సూత్రమును, సార్వభౌముని ఆజ్ఞ గుర్తించుచున్నది. ఇట్టి మానము వహింపవలసినయవసర మేమి? దీనివలన ఏప్రయోజనము సాధింపబడును? ఈ ప్రశ్నలకు జవాబు సామాన్యముగ బెరిసియేయుండును.

ప్రళయభీకరమగు ప్రపంచసర్వగామము అగిపోయినదనము, నవంబరు 11 వ తేది, ఆదినము లొక్కమారు స్మరించి, ప్రపంచమునందు శాంతి సస్థిరముగ నెలకొనవలయునని, ఎల్లుండి రెండు నిమిషములకాలము అన్ని దేశములవారును మానముద్ర వహించి పరమేశ్వరుని వేడవలయును. పరమేశ్వరునికృపాకటాక్ష మున్నగాని, శాంతి చేకూరజాలదు. అట్టి కృపను బడయుటకు, ప్రపంచజాతులన్నియు మనఃస్ఫూర్తిగకొరువో, రెండునిమిషముల భావనమే చాలును. అట్టి పవిత్రసంకల్ప మింకను గనుపింపదు. అయినను, అన్ని దేశములందును ప్రజలొక్కమారుగ “ఓంశాంతిః శాంతిః శాంతిః” అని భావించుచో, భావనాప్రపంచమందంతటను శాంతి భావము వ్యాపించును. భావమే ప్రపంచము నేలుచున్నది. భావప్రపంచముపరిశుద్ధమగుచో, భౌతికప్రపంచము శుద్ధమగును. ఇరువది రెండు దేశముల ప్రజలందఱు కే నిశ్చయించిరి. రెండు

నిమిషములమానము చేసెను. తంతుక్రింద పరిణమించుచో మాత్రము, ఇసుమంతయు లాభ ముండదు. అందఱి ప్రాముఖ్యమును తిన్నగ గ్రహింపవలయును. ఆ పిమ్మట మానవులు తమసంకల్పమును ఆచరణలో బెట్టవలయును. గాంధీమహాత్ముడు “నరల్లు ఆఫ్ టుమోరో” యను పత్రికలో వ్రాయుచు, ద్వేషము వ్యాపించునంతవరకు శాంతి గురురదనియు, ప్రేమరాజ్యమువలననే యుద్ధములడుగంటుననియు, పాశ్చాత్య దేశములకు సంజేత మొసగెను. నవంబరు 11 వ తేదీన, ప్రేమరాజ్యమును స్థాపించుటకు, వివిధజాతులు దృఢసంకల్పము గావించుకొనవలయును. తత్సంకల్పము నెరవేరుటకై యావచ్చుక్రిని వినియోగింపవలయును. అట్టి ప్రయత్నము లేనియెడల, రెండునిమిషమానమానప్రతిము, అర్థములేని కర్మక్రింద పరిణమింపక మానదు.

నారిమనుగారి ప్రాసిక్యము

నారిమనుగారిని ప్రభుత్వమువారు ప్రాసిక్యము చేయవలయుట కడువిచిత్రముగ నున్నది. బాక్సే విచారణసంఘము, నిజస్థితిని గ్రహించుటకు నియమింపబడినది. బాంబాయి సమద్రమును పూడ్చి, గృహముల కాస్తలమునిచ్చుట, యావర్యాలుల ముఖ్యోద్దేశ్యము. ఇందుక్రింద ద్రవ్యమపితముగ వెచ్చింపబడినది. బాంబాయిగవర్నరు అగు జార్జిలాయడుగారు, సర్ జార్జి బుచ్ నన్ మున్నగుఉద్యోగులు విశేషప్రోత్సాహ మొసగిరి. కాని, తుద కీప్రయత్న మంతయు కొండనుద్రవ్వినెలుకనుబట్టినవిధమున పరిణమించెను. ఫలితములు జరుగు నని చెప్పిన ప్రజాప్రముఖులు వాక్యములే తుదకు నిజమయ్యెను. త్రాడుబాంగరములేనినిర్మాటుల నిమిత్తము ప్రజల కష్టార్థితద్రవ్యము నిత విచ్చలవిడిగ ఖర్చుబెట్టుట యక్రమమును భావము ప్రబలెను. ప్రజలలో నలజడిగలిగెను. తుదకు ప్రభుత్వమువారు విచారణసంఘమును నియమించిరి. కొంతకాల మీసంఘమువారు బాంబాయిలోవిచారణ సలిపిరి. ఇప్పుడు లండనులో విచారణ సలుపుచున్నారు. ఇంతవరకు వెలువడిన సాక్ష్యముప్రకారము, బాక్సే విధానము నిరుపయోగ మని తేలి నది. సుప్రసిద్ధ కాంగ్రెసుప్రముఖు లగు నారిమనుగారు, విచారణ సంఘమువారియెదుట సాక్ష్యము నిచ్చుచు సందర్భముల నన్నిటిని వివరించిరి. వీరి సాక్ష్యము, ఉద్యోగులు కొందరు కంట కముగ నుండియుండవచ్చును. కాని విచారణసంఘమువారియెదుట సాక్ష్యము నిచ్చువారిని రక్షించుట, ప్రభుత్వమువారిధర్మమై యున్నది. మాననస్థము మున్నగు చర్యలకు, సాక్షులు లోనగుటకు ఏలుండగూడదు. లేనియెడల, నిర్భయముగ సాక్ష్య మిచ్చుట కెవరును ముందుకు రాజాలరు. ఉద్యోగులొకరి ప్రోద్బలము మీద ప్రభుత్వము వారు నారిమనుగారిని ప్రాసిక్యము చేయ నిశ్చయించిరి. ఇది మూలసూత్రములకు విరుద్ధము. బాంబాయిలో నిట్టిచర్య మిక్కిలి ఆశ్చర్యము గలుగజేసెను. బాంబాయిపౌరులు సమావేశమై ప్రభుత్వచర్యను పూర్తిగ నిరసించిరి. ప్రాసిక్యమును సుదైర్ఘ్యముతో నెదుర్కొనుటకు నారిమనుగారు పరిసిద్ధులుగ నున్నారు. నారిమనుగారి నేవ

ను, బాంబాయిపౌరులు ప్రశంసించుచు, వారిపట్ల విశ్వాసమును కనుబటచిరి. ఇందువలన నారిమనుగారి కీర్తి విస్తరించినది. ప్రభుత్వప్రాతికూల్య మింకను బెరిగినది. ప్రజలజన్మస్వాతంత్ర్యము లీతిరున భంగపడినకొలదియు, స్వరాజ్యవాంఛ బలపడునుగాని, తగ్గనేరదు.

ఇర్విను ప్రభువు: స్వదేశసంస్థానములు
స్వదేశసంస్థానాధీశుల సభ, కొలదిరోజులలో డిల్లీలో సమావేశమగును. సమావేశప్రారంభసమయమున, రాజప్రతినిధి యగు ఇర్విను ప్రభువుగారు ప్రసంగింతురు. స్వదేశసంస్థానసమస్యను గూర్చి, వీరు స్పష్టాభిప్రాయమును వెల్లించుట యవసరము. కొంతకాలమునుండియు సంస్థానములపట్ల ఇండియాప్రభుత్వమువారు గనుబటచుచున్న వైఖరి వాని స్వాతంత్ర్యమునకు భంగకరముగ నున్నది. నాభామహారాజుగారు పదభ్రష్టులు గావించబడిరి. ఇందూరు మహారాజుగారు దేశము విడిచిపోయిరి. ప్రధానసంస్థాన మగు హైదరాబాదువిషయమున ఇండియాప్రభుత్వవైఖరి విభ్రాంతి గలుగజేయుచున్నది. మొత్తముమీద వెనుకటిపద్ధతిని రీడింగు ప్రభువుగారు మార్చినటుల స్పష్టము. ఇర్విను ప్రభువుగారు రయినను, దానినే కొనసాగించుచున్నటుల దోచును. స్వదేశసంస్థానాధీశుల కిందువలన భీతి జనించుట సహజము. దీనిని బాపుటకు ఇర్విను ప్రభువుగారు రెంతవరకు ప్రయత్నించెదరో చూడవలయును. ఈసంగతి యటుండ, స్వదేశసంస్థాన ప్రజలస్థితి మరింతకష్టముగ నున్నది. వారి యభిప్రాయములు సామాన్యముగ వెల్లడిగావు. ఏసభలకు బంపినను, సంస్థానాధీశులను బంపుదురు గాని సంస్థానప్రజాప్రతినిధులను బంపరు. సంస్థానప్రజలుపై తము, స్వపరిపాలనము గోరుచున్నారనుట నిశ్చయము. కాని వారికోర్కెలు నిరాకరింపబడుచున్నవి. నిర్బంధచట్టములు నిర్మింపబడుచున్నవి. తిరువాన్కూరుపత్రికాచట్ట మిందుకు నిదర్శనము. బ్రిటీషు పరగణాలకు స్వరాజ్యము త్వరలో లభింపక తప్పదు. అట్టిసమయమున స్వదేశసంస్థానములు నిరంకుశరాజ్యములుగ నుండగలవా? బాధ్యతాయుతపరిపాలనము సంస్థానములలో గూడ ప్రబలవలదా? స్వపరిపాలనము సనుభవించెడి హిందూ దేశమునందు, స్వదేశసంస్థానముల కెట్టిస్థాన ముండును? ఇట్టిప్రశ్నలనేకములు గలవు. ఇర్వినుప్రభువుగారి యుపన్యాసములు సామాన్యముగ దూరదృష్టితో గూడుకొని, సానుభూతిని కనుబటచుచుండును. స్వదేశసంస్థానముల విషయమునగూడ, వీరు విశాలభావోపేత మగు ప్రసంగము గావించుట ముఖ్యము.

సంవత్సరపు విశ్రాంతి
గాంధీ మహాత్ముని సంవత్సరపు విశ్రాంతి త్వరలో ముగియగలదు. రాబోవు గౌహతీ కాంగ్రెసుసభకు, మహాత్ముడు వెడలుననియు, ఆపిమ్మట తమిళనాడునందు చాలకాలము పర్యటనముసలుపుననియు, డెయిలీఎక్స్ ప్రెస్సుపత్రిక వ్రాయుచున్నది. రాజకీయప్రపంచమున గాంధీమహాత్మునితో సవసరము దీరినదని తెలుచుటకన్నను పొరబాటువేరుండదు. శాసనసభాప్రతినిధుల మునుపటి భిన్నాభిప్రాయమున్నను, శాసనసభలకు వెలు

జరుపవలసిన కార్యక్రమమువిషయమున మహాత్ముని నాయకత్వముక్రింద ఎల్లరును బనిచేయుటకు సంసిద్ధులుగ నున్నారనుట నిశ్చయము. జాతీయనిర్మాణమును చేకూర్చుటకు, మహాత్మునికిగల శక్తినిరుపమానము. పునర్నిర్మాణ మెట్టిమార్గముల నవలంబింపవలయునో, నిర్మాణకార్యక్రమమును త్వరితముగ సాధించుట కెట్టి ఏర్పాటు లుండవలయునో, మహాత్ముని సహాయమున గౌహతి కాంగ్రెసుసభ నిర్ణయించుట లాభకరము. స్వరాజ్యసిద్ధికి స్వశక్తి ముఖ్యమనువిషయము నిజమగుచో, ఎల్లరును అవలంబింపదగినదియు ఫలప్రదము నగు మార్గమును నిరూపించుట యత్యవసరము. సంవత్సరపు విశ్రాంతివలన, మహాత్ముని దేశాంతోగ్యము కుదుటబడుటయ గాక, భారతజాతీయసమస్యలసూర్పి బాగుగ నాలోచించుటకును, నిష్పక్షపాత దృష్టితో వీక్షించుట కును విశేషావకాశము వారికి చేకూరినది. ఉన్నత శిఖరమునుండి రాజకీయ, సాంఘిక, మతవివాదముల నన్నిటిని పరికించుటకు వీలయినది. అందుచే, సంవత్సరకాలమును మహాత్ముడు పనిజేయలేదని తలంపగూడదు. కద్దరు నిర్మాణముపై మహాత్ముడు తన దృష్టిని కేంద్రీకరింపజేసి, ఎక్కుడు అనుభవజ్ఞానము బడసెను. తమప్రతికలో కద్దరునుసూర్పి విశేషాంశములను తరుచుగ ప్రచురించెను. మహాత్ముని విశ్రాంతి, చతులనుండి విరామముగాదు. ఆయనసంపాదించిన అనుభవజ్ఞానము, భావికార్యక్రమమును నిర్ణయించుటకు విశేషముగ తోడ్పడునని నమ్మెదము. దేశము సంత్యచర్యకు సంసిద్ధపరచుటకు, మహాత్ముని సహాయమును ప్రజలపేక్షించుచున్నారనుటకు పండియము లేదు.

క్రొత్త బెంగాలుగవర్నరు

క్రొత్త బెంగాలుగవర్నరుగ కలనల్ జా క్షును గారికి, లేబరు ప్రముఖులగు లాన్సుబరీగారు వ్రాసిన లేఖ చదువదగియున్నది. పూర్వపు మద్రాసు గవర్నరులసిద్ధిని, నార్మగుగారు కడుచమత్కారముగ వర్ణించి యుండిరి. ఋణబాధ యధికమగుట చేత నొకరిని మరెయొక కారణము చేతే రొకరిని గవర్నరులుగ నియమించినటుల నార్మగుగారు సూచించియుండిరి. స్వపక్షమువారికి గవర్నరుడవులను బహుమతులుగ నిచ్చుచుండినకాల మింకను దాటిపోలేదని, లాన్సుబరీగారి లేఖనుబట్టి గ్రహింపవచ్చును. బెంగాలు గవర్నరుడవి నధిష్ఠించుటకు, జాక్షునుగారి కెట్టి యోగ్యతలు గలవు? ఇంతవరకు వీరు చేసిన ఘనకార్యము లెక్కడను గనుపింపవు. కన్నరైటీవులతో బనికిరాని కారణముచే, గవర్నరుగ బంపుచున్నటుల, లాన్సుబరీగారు వివరించిరి. స్వపక్షమున జేరినవారి కేదియో యొకబహుమతి నిచ్చుట మా మూలయినను, జాక్షునుగారి నియామక మంత ఆయోగ్యమయినది వేరులేదని, లాన్సుబరీగారి తలంపు. జాక్షునుగారు క్రికెట్టు ఆటలో ప్రసిద్ధిపడసిన సంగతినిజమే. కాని, దేశమునకు వీరు చేసినమేలేది యని లాన్సుబరీగారు రుద్రుచున్నారు. కార్మికుల రాజద్రోహమును పూర్తిగ నణగద్రొక్కవలయు సనిమాత్రము, జాక్షునుగారిదివరకు హెచ్చరించి యుండిరి. బ్రిటీషు కార్మికుల విషయమున యానబ ఆచి న య భి ప్రాయముల

జట్టి, స్వాతంత్ర్యసంపాదనకై కృషి సలిపెడి భారతీయులయొక వీరెటుల ప్రపత్తించెదరో గనుగొనవచ్చునని, లాన్సుబరీగారు సూచించుచున్నారు. బ్రిట్టునుప్రభువుగారు ఆర్థికెన్ను ప్రయోగాదిచర్యలవలన, బెంగాలులో తీవ్రమగు నశాంతినిగలుగజేసిరి. తీవ్రకన్నరైటీవులగు జాక్షునుగారు దానినికనుమెంచెదరని యూహింపవచ్చును.

సంగీతము

గ్రామభోనులు మున్నగు యంత్రసహాయము వలన సంగీతము విశేషవ్యాప్తి గాంచినను, సంగీతకళకు భంగము వాటిల్లెనని డాక్టరు కుమారస్వామి మున్నగు రసజ్ఞులు భావించిరి. సహజగాత్రమాధుర్యము వినుపింపక, వివరీతమగు లోహధ్వని వినుపించుటచే, నిజమగు నానందము చేకూరకున్నది. ఆకారణముచే, గ్రామభోనులసహాయము మూలమున గొప్పపాటకుల సంగీతమును వినుటకు వీలయినను, వారిగాత్రమును ప్రత్యక్షముగ విని యానందించు కుతూహలము శ్రోతల నికను నావహించుచునే యున్నది. ఇప్పుడు మైక్రోఫోను యంత్రసహాయము వలన సంగీతపాటలు డాంతరములలోగూడ వినిపించుచున్నది. ఎవరిఇంట్లోవారు గూర్చుని, గానశ్రవణానందమును గ్రోలవచ్చును. కాని, సంగీతకళాకోవిదులు నూతనయంత్రమును సయితము నిరసించుచున్నారు. సర్థామసుబీచాం అను కళాకోవిదుడు, ఇంగ్లండునుండి అమెరికాకు బోవుచు, మరల ఇంగ్లండుకు రానని చెప్పెను. కారణమేమి? అమెరికాలో సంగీతపాటకుని వినుట కింకను కుతూహలము జూపుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారు తగిన ప్రోత్సాహ మొనగించున్నారు. బ్రిటీషుప్రభుత్వమువారు గాక, సంగీతమును అన్ని దేశములకును పంపగల యంత్రములకు ప్రోత్సాహ మొనగటచే, తమకు ఇంగ్లండునుండి స్థానములేదని, బీచాంగారు తలచుచున్నారు. నూతనయంత్రముద్వారా వినిపించు సంగీతము పిశాచముల రొడవలే నుండునుగాని, మృదుమధుర నాదము నొనగదని, వీరితలంపు. యంత్రములకయినను నొకవరిమితి గలదు. మానవుని స్థానము నివి యాక్రమించుట దుర్లభమని, పాశ్చాత్య ప్రముఖులు గూడ సంగీకరింపవలసి వచ్చుచున్నది.

సంధిచిహ్నము

బొగ్గుగనులసమస్య త్వరలో పరిష్కారమగునను నాశ మరల వెనుకబట్టినది. ఇటీవల వెలువడినవార్తల మూలమున, పరిష్కారము గుడురునని తోచెను. కాని గనులపనివారలనాయకు లగు కుక్కుగారు లివర్పులు నగరములో ముచ్చటించుచు, సంధి కవకాశముగనుపింపదనియు, కార్మికులకు డబ్బున్నచో, వారిసంకల్పము నెరవేరుననియు పలికిరి. గనులపనివాండ్లు ఎంత తగ్గినచ్చినను, యజమానులు బిజ్జుబిగియుచున్నారు. కొంతకాలము నకు కార్మికులుపూర్తిగ లొంగిపోక తప్పనని వారికి దెలియును. లొంగిపోయినమాత్రాన, విశేషలాభముగలుగునా? పనివారలలో ఆశాంతి పెరుగుచునే యుండును. తుదకది విషమరూపము దాల్చినచ్చును. బొట్టువిను ప్రభుత్వపరిపాలనమున ఇంగ్లండునందాంతరంగికకల్లోలమేర్పడినది. దీనిని సమయజేయుటకు, ప్రభుత్వమువారికి శక్తిలేకున్నది. అట్టిస్థితిలో లేబరు పరిపాలనమునకు మార్గమేర్పడుట వింతగాదు.

కాంగ్రెసుపక్షవిజయము

దక్షిణ ఇండియా వాణిజ్యసంఘము పక్షమున మద్రాసు శాసనసభకు కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగ నిలిచిన సి. గోపాల మీననుగారు, విజయము గాంచి రని తెలుపుట కెంతయు సంకల్పించెదము. గోపాల మీననుగారు, వర్తక వ్యవహారములను బాగుగ గుర్తెత్తియుండుటయగాక, చాలకాలమునుండియు కాంగ్రెసు కార్యములందు శ్రద్ధవహించి పాటుబడుచున్నారు. వీరి విజయమువలన, భారతీయ వర్తకులకును, కాంగ్రెసు ఉద్యమమునకును విశేషలాభము గలుగకమానదు. గోపాలమీననుగారికి హృదయపూర్వకాభినందనముల దెలుపుచున్నారము.

సర్ టి. విజయ రామవాచారియరు

పబ్లికు సర్వీసు కమిషను ధర్మముల నిర్వహింప ప్రారంభించిరి

ధర్మ, నవంబరు 8:— పబ్లికు సర్వీసు కమిషను సభ్యులగు సర్ విజయరామవాచారియరు తమ ఉద్యోగధర్మములనిర్వహింప ప్రారంభించినది తెలియుచున్నది. కొన్ని దినములలో వారు మదరాసు సందర్శింప నున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

పంజాబు రాష్ట్రీయ అగర్వాలా కాన్ఫరెసు

ఈనెల 24, 25, 26 తేదీలందు జరుగనున్నది

లాహోరు, నవంబరు 8:— ఈనెల 19, 21 తేదీలందు జరుపబడునని ప్రకటించబడిన పంజాబు రాష్ట్రీయ అగర్వాలా కాన్ఫరెసు యామాసములో 24, 25, 26 తేదీలందు జరుపబడునున్నది. (ఆ. ప్రె.)

శిరోమణి గురుద్వారా ప్రబంధక కమిటీ తీర్మానము

రాబోవు శాసనసభలకు అభ్యర్థుల నిబ్బ విరమించెను

అమృతసరము, నవం. 8:— ఇటీవల నూతనముగ ఏర్పాటు కాబడిన గురుద్వారా కేంద్ర సంఘమునకు శిరోమణి గురుద్వారా కమిటీ చార్జి పప్పగించుటకు తీర్మానించినది. ఈసంఘము శిరోమణి గురుద్వారా ప్రబంధక కమిటీ పేరుంచుటకు నిశ్చయించెను. ఇదివరలో ప్రకటించినంత రాబోవు శాసనసభల నిశ్చయలకు అభ్యర్థుల నియమించు ప్రయత్నముల కమిటీ విపర్జితమే. ఈ కమిటీ కేంద్ర సంఘమునకు చార్జి అప్పగింప నున్నది. (ఆ. ప్రె.)

ఎక్కుసర్వీ సెను ఆసోసియేషను

గతసంవత్సర నివేదిక

రంగము, నవంబరు 8:— గత సంవత్సరపు బర్మా ఎక్కుసర్వీ సెను ఆసోసియేషను భారతదేశముందు ప్రోగ్రెస్సివ యితర సంఘములకంటె భవముధికముగ ప్రోగ్రెస్సివేను. యుద్ధవిరామ దినమున బర్మాదేశముందు రూ 50,000 లు జను జేయబడెను. కలకత్తాలో రూ 40, 500 సమహర్షులడెను. (ఆ. ప్రె.)

బర్మా యూరోపియను స్టానపు ఆసెంబ్లీ ఆభ్యర్థి

పోటీలేకుండ నెన్నుకొబడుట

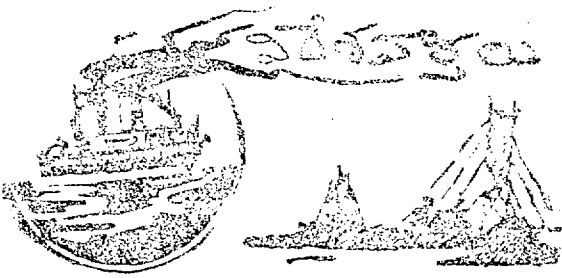
రంగూను, నవం 8:— ఆసెంబ్లీకి బర్మా యూరోపియను స్టానపును విజిలాలో సభ్యులుగనున్న డెల్లియూ. యస్. యూ. గారి నామినేషన్. ఆసెంబ్లీకి మరొక యూ. ఆఫ్. యూ. స్టానపును నామినేషన్. (ఆ. ప్రె.)

ఇండియా ప్రభుత్వ వాణిజ్య సభ్యులు

గౌ. సర్ ఛార్లెస్ ఇన్నిసుగారు ఇటీవల చెన్నపురికి వచ్చినపుడు తియబడిన ఛాయాపటము. (ముందుగనించినవారు ఎడమవైపునుండి) గౌ. సర్. సి. వి. కుమారస్వామి శాస్త్రిగారు, ఖాబబాదరు ఉస్మానుసాహేబుగారు, న్యాయమూర్తి యం. వెంకటసుబ్బారావుగారు, మాజ్జారి బాంకుగారు, సర్ ఛార్లెస్ ఇన్నిసుగారు సర్ సి. వి. రామస్వామి అయ్యగారు, ప్రధానన్యాయమూర్తి మాట్టుటాటరుగారు, న్యాయమూర్తి వి. వి. శ్రీనివాసఅయ్యగారు.

బొగ్గు శిగవు

సంధి కుదురు సూచనలు గన్పించవు

దుగ్గి, నవంబరు 7:-నిన్న ప్రధానామాత్యుని ఇంటి వద్ద జరిగిన సంభాషణ ఫలితములు స్పష్టముగ తేలలేదు. శేఫు మరల సంభాషణను ప్రారంభించెదరు.

వెనుక జరిగిన ఆశాభంగముచే ఎవరును ఉత్సాహము గన్పరచుటలేదు. కాని పూర్వముకంటె ఆకారముగనే యున్నదని అందరూ అనుకొనుచున్నారు.

యజమానులు, పనివాండ్లను ప్రధానామాత్యునితో కలిసి సమావేశమైరి. మంత్రివర్గములో కొందరితో ప్రత్యేకముగ గూడ సమావేశమైరి.

శ్రేణు యూనియను కవున్నిలు ద్వారా పనివాండ్లు చేరిన సూచనలు ఏమియు లాభించలేదు.

ఇందులో కొన్ని మార్పులను జేయవలెనని యజమానులు గోరిరట. అందుచే మరల పనివాండ్ల కంపటడెను.

శ్రేణు యూనియను కవున్నిలతో ఆలోచించి యజమానుల సూచనలను గూర్చి ఏమిచేయవలెనని ఆలోచించెదరు పనివాండ్లు.

శేఫు ఉదయమున యజమానుల వరతులను పరికిరించుటకు గనుల పనివాండ్ల కార్యనిర్వాహకవర్గము సమావేశము గావలె ననిరి. మధ్యాహ్నము గనుల పనివాండ్ల ప్రతినిధుల ప్రధానామాత్యునితో మరల సంభాషణలను ప్రారంభించెదరు.

చర్చ రెండుసూడు కోజులు సాగు ననుకొనుచున్నారు. ఈవారము మరల లండనులో సమావేశమై రాయబారములను ఎప్పటికప్పుడు చెల్లించి వ్యవహరించునటుల ఏర్పాటు జేసెదరట.

లండన్, నవంబరు 8:-పోస్టువారము మధ్యాహ్నము గూడ ప్రభుత్వముతో పనివాండ్ల కార్యనిర్వాహకవర్గము ప్రస్తావించునట.

పనిలేని కార్మికసంఖ్య తగ్గుట

లండన్, నవంబరు 7:-వాతావరణము తివ్వబడుట చేతను పనివాండ్లు క్రమేణ పనిలో ఎక్కువగ జేరుటచేకను, బొగ్గుపట్లము ఆగిపోవుటచే గల్ల ఫోరఫలితములు చాలవరకు తగ్గినవి. ప్రస్తుతము 8000000 పనివాండ్లు పనిజేయుచున్నారు. ఇంకను 1500000 మంది పనిలేకున్నను 4000 మందితగ్గిరి.

బొగ్గుపట్లము ఆగిపోవుటచే 26000000 పానులు ఖర్చు అయినది.

రాయబారములు మరల ప్రారంభమగుటచే మరలఆశలు పొడగట్టుచున్నవి.

పనివాండ్ల కోర్కెలు

జిల్లా ఒడంబడికలు సమానముగ నుండవలెననియు కనీ సపు వేతనమును నిర్ణయించవలెననియు పనిచేయు గంటలను జుట్టి వేతనములను లాభములనును కొంత మితికేర్పరచవలెననియు పనివాండ్లు కోరుచున్నారు. కాని కడపటిది బాతీయ ఒడంబడిక రూపమున దాల్చుచున్నవి. దీనినే ఇంతవరకు యజమానులు ఆక్షేపించుచున్నారు.

మరికొంతసాము గావలెననుట

లండన్, నవంబరు 7:-కుక్కగార్లు ప్రకటించుచున్నారు. బొగ్గుశిగవు విషయమై ఇంతలో సంధికుదుర నూచనలు గన్పించవు. శ్రేణు యూనియనులపై విధించుపన్ను చే శ్రతివారము 50,000 పానులు వచ్చును. సాము వున్నచో మేము నెల్లెదము.

నవ్వునుగ నుండు వరతులను ఎన్నటికిని అంగీకరించను. నాసంఘమును రక్షించుటది గానిండు. నన్ను గాపాడునవిగా నిండు అంగీకరించను. మామూలకంటె ఎక్కువకాలము పని చేయు ఒడంబడిక నెంతమాత్రము సంశయము చేయను. జీవిత ప్రమాదమును తగ్గించు ఒడంబడికను ఎంతమాత్ర మంగీకరించను. జిల్లా పనిమార్గములు పంధిని చేపూర్చి జాలవు."

కెన్యానమస్యలు

అధినివేశకార్యాలయములతో చర్చించుట

లండనుకు గవర్నరేగుట

కెయోగోల్, నవంబరు 7:-కెన్యా కాసనసభ ఎన్నికలు అయినపిదప పిట్రువరలో గవర్నరు సర్ ఎడ్వర్డు గ్రెగ్ గారు లండనుకు బోయి అధినివేశ కార్యాలయముతో కెన్యా సమస్యలను చర్చించెదరు.

శేఫు అధికారము ట్రాన్సువాన్ బురుగు విషయమై అధినివేశ పరికిరలనుగూర్చి చర్చించెదరు. తూర్పు ఆఫ్రికా బురుగులో కెన్యా పోల్టానులో లేవో లేక తనబురుగునే తాను చేపూర్చుకొననో ఆలోచించవలసి యున్నది.

మాడు నెలలకంటె ఎక్కువగ పర్ ఎడ్వర్డు గ్రెగ్ గారు ఇంగ్లండులో నుండగ.

రషియా బ్యాంక్ దళములు

స్ట్రెయిటుకమీషను మొత్త

జనీవా, నవం 8:- బ్యాంక్స్లోనున్న రషియాపైన్య ములను గూర్చి సంగతులను చెలుపవలెనని స్ట్రెయిటు కమిషను గోరిరి గాని ఇంతవరకు రషియా ప్రభుత్వమువారు ఈవిషయమై సంగతులను చెలుపలేదు.

సర్ హెన్రీకర్నిస్ బెన్నెటు

గారు కామన్వెల్త్లో తన పదవికి రాజీనామా నిచ్చిరి. కర్నలు బ్యాంక్లో గాని రాజీనామాచే పొవుడక్ పెరులో ఎన్నికలు జరుగును. నెలలులు హాటులో మాడ కెన్వర్తిగారు కార్మికపక్షములో జేరుటచే మరల ఉన్నికలకు నిజుచును.

లిబరలు చీఫ్ విప్

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, నవం 8:- పార్లమెంటు మరల సమావేశము గానున్నది: పార్లమెంటు లిబరలు సభ్యులు లాయడ్ బార్న్ గారి యధ్యక్షతక్రింద సమావేశమై సర్ రాబర్టు హుచిన్సన్ గారిని చీఫ్ విప్ ఎన్నుకొనిరి. ఈసభకు సర్ వాల్టర్ రన్నియూ సర్ జాన్ సైమన్ సర్ గార్డీ కాన్లెస్ గారు రాలేదు.

ఇరాకు మంత్రి

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, నవం 8:- దర్బారుదారినిరమ్మని వెయిమూలా రాజుగారు బాగురు పాపాగారిని రమ్మనుటచే బ్రిటన్లో నుండా సేదు వెడలుటకు ఏర్పాటుజేసిరి. బగ్దాదుకు విమానము విడబయలుజేరిరి. అదట 15 తేదీని ఉండవలెను. పాపాజుప్రభుత్వమువారితోనికై వైమానికపయనపుసౌకర్యములను ఇచ్చిరి.

పాపాజుప్రభుత్వములో నిరంతరము స్నేహముతోడ ను స హ క ర ము లో డ ను ప్ర స క్తి య వి ధా న ము ల అ వ లం బిం చె ద మ ని చయ్య

యధ్యక్షులలో శాంతిసయమునను బ్రతుకుతో సంబంధముండుటచే ఎన్నియోసంగతులను చెల్లించివలెననియు నిష్పాపట్టముగ బహిరంగముగ జరుపు రాజ్యాంగనీతియే విజయము గాంచునని చెల్లియునని రూటనుతో బాపగు పాపాగారు చెల్లిసిరి. ఇంతకంటె ఇంకొక విధానము పనిచేయలేదనిరి. శ్రృతి కరమును మనస్సుతో బగ్దాదుకు బయలుదేరుచున్నాడననిరి. బాతినమిది ధర్మమాయనియు బ్రతిషు ప్రభుత్వపుజ్ఞానా యనియు ఇరాకు పరిషతులు బానున్నవనిరి.

మ్యాండ్లెటు కమిషనుని వేదిక

జనీవా, నవంబరు 8:-ఇరాకు పరిపాలనా విధానము నెమ్మదిగ ఆల్టిలేటుండ పనిజేసవని సర్ హెన్రీ బాబ్సుగారు చెల్లిసిరి. ఇరాకు ప్రభుత్వమునకును బ్రిటిషు సలహాదారులకును సంబంధములు చక్కగానున్నవనిరి. ఇరాకు అనుభవించుచున్న స్వాతంత్ర్యము నిజమేనదే, మాడుగారు.బాతినమితిపట్ల బ్రిటిషు వారికున్న బాధ్యతను లోనైయున్నదట. ఇరాకు ప్రభుత్వము స్వాతంత్ర్యముతో గూడుకొన్నదనిరి.

దక్షిణ ఆఫ్రికాలో ఆసియా సమస్య

కౌండుటేబిలు సమావేశము సంగీకరించుట

దర్బన్, నవం 4:- ఆసియాటికు సమస్యనుగూర్చి ప్రభుత్వమువారు ఉదాసీనరను జూపుచున్నారని సేవనలు కాంగ్రెస్ సభలో ఆంద్రూసుగారు చెల్లిసిరి. చాల తొందరగ ఆసక్తి పూర్ణముగ విధానము నవలంబించిరట.

బాన్సురు మాలిగారు కౌండుటేబిలు కార్యక్రమము సంగీకరించిరి. బండింగు ప్రభుత్వముతో సహకారము సభ్యులకు అవకాశము గల్గెననిరి. తృప్తికరముగ సాధనము సరయనమ్మ పనిరి: ట్రిగ్గముగ వచ్చు జరిగిన సిమ్మట విశ్వాస తీర్మానమును ఆహ్వాదించిరి.

సామ్రాజ్యసభ

లండన్, నవంబరు 7:—సామ్రాజ్యసభ అనుకొన్న శక్తి చక్కగ పనిచేసే నడుమనున్నానని అభ్యర్థనపై త్రిక వ్రాయుచున్నది. అన్ని చర్యలు ఈ తాత్కాలికముతో జరిగవలె. ప్రతినిధులు సామర్థ్యముతోడను సువ్యవస్థాపనతోడను ప్రార్థించిరి. అందరిదృష్టి నాకర్పించిరి.

డొమినియన్లు వైఖరి

న్యూయార్క్, నవంబరు 8:—డొమినియన్లు తమ వ్యవహారములను చక్కచెట్టుకొనుటకు అంతర్జాతీయ సంబంధములు అడ్డురాకుండదనుచున్న ను వారికి సామ్రాజ్యము విచ్ఛిన్నమగుట ఇష్టములేదు. విచ్ఛిన్నమగుచో సామ్రాజ్యములోను నెలవలదను అన్ని బాతులను నష్టమే. అంతర్జాతీయ స్థిరపరిస్థితులకు ముప్పువాటిల్లును. ముందుగూడ పూర్వములేనే చిట్టచుట దూరమగుచే యుండినను యూరప్ లో శిగాదాలలో దగుల్కొనవలెందే తప్పించుకొని తిరుగుచున్నను ఏదైన గొప్పయోధము నన్ను కోడొమినియన్లు తప్పక కంఠముతో ప్రాణముండువరకు పోరాడతదని న్యూయార్క్ వర్గాలు పత్రిక దెలుపుచున్నది.

అమెరికా వెండి

మెక్సికోసిటీ, నవం 8:—వెండిగల తగ్గిపోయినందున దానివలన నష్టములేకుండ జేయుటకు అత్యంతవరకు ఉత్పత్తి మీద స్టేటుపన్నులను పెంచుట పన్నులను తగ్గించుటకు ప్రైవేట్ డెంటు ఈ తీరులను ప్రకటించెను.

స్పెయినుకు ట

ప్యారిస్, నవం 7:—స్పెయిను తిష్టానుకూలమగు ఆ లెజిస్లేషన్ వరకు గాని అత్యంత సరి.

కొండ జారిపడుట

బొగోటా, నవం 4:—కొలంబియను ఆండ్రిసులో కొండ జారిపడుటచే 100 మంది చనిపోయినందున, పెరెరాలో 5 ఇండ్లు పాడైపడుటను దెలియుచున్నది.

ప్రతికూలప్యాసిస్టు ఉద్యమము

ప్యాసిజంపాలనమును గాపాడుట

కటలోనియా కుట్రకు బాధ్యత

రోము, నవం. 4:—ప్యాసిస్టు పరిపాలనమునకు భంగము రాకుండ జేయుటకు అవలంబించిన కఠినచర్యలను ముస్సోలినిగారు ఆమోదించిరి. 15 తేదీనుండి ఈక్రొత్త నిబంధనలను అమలుజరుపుటకు ప్యాసిస్టు పక్షముయొక్క సెక్రెటరీ జనరలుకు ఆధికారము వచ్చిరి.

ప్యాసిజంపట్ల ప్యాసిస్టు సభ్యులు ఏమాత్రము అటు యిటు ప్రతికూలముగ నున్నను వారిని తొలగించవలె ననిరి.

మ్యాసియాగారి ఒప్పదల

తెలిగ్నో, నవం. 6:—సెపరేటు పక్షమువారు కుట్ర శిక్షని అరెస్టు చేయబడిరి. ఇందులో 23 ఇటలీ వ్యక్తులు 02 క్యాబులలోని యావృత్తులున్నార.

ఒక సంవత్సరమునుండి కుట్ర సానుచున్నట్లు ముద్దయిల కానొపరీక్షనుండి తెలియుచున్నది.

పూర్వము ప్యాసిస్టు డెనికాధిపతిగ నున్న కెల్లామిగా గరిబాల్డిగారికిని కటలోనియనులకును సంబంధములను గలుపు క్షోభలు.

తమ యుద్ధవ్యయమునకు కావలసినధనము విశేషముగ విదేశీయులనుండి వచ్చెనని కర్నలు మ్యాసియాగారు పూర్తిగ బాధ్యత వహించుచున్నారు.

లోకర్నో ఒడంబడిక

త్రుభయము లేకుండునను అభయబలము తగ్గుట పెరిపియా ఆత్మీయత

జనీవా, నవం. 6:—లోకర్నో ఒడంబడికనుబట్టి సరి అసంతోషి తీర్మానమునుబట్టి క్షణముగోరిన మరతునే పియా గోరుచుచున్న చని జాతిశయితి సెక్రెటరీ జనరలు కివమితిసభకు సభ్యులకు తెలుపుచున్నాడు.

లోకర్నో ఒడంబడిక అనుబంధముగనున్న 16 వా మామయ్యే. అందును అంగీకరించబడినదియే జాతిశయితి గ్రూపుల క్షత్రాధిపతి లేకుండాని ఇచ్చిన అభయప్రభావము గోవుచున్న చనియే పెరిపియా ప్రతినిధి దెలుపుచున్నాడు.

జాంబక్ నుగూర్చి ఒక సుప్రసిద్ధ రసాయన శాస్త్రజ్ఞుని ప్రశంస

Zam-Buk

దీనియందు జంతు సంబంధమైన క్రొవ్వ చేర్చబడ లేదు

ఇది గాయములకును, చర్మవ్యాధులకును అమూల్యమైన తైలము ఇంగ్లాండులోని సెక్సు దేశములో నున్న ఐఫోర్డ్ నివాసియు సుప్రసిద్ధవైద్య శాస్త్ర నిపుణుడును యగు లెంటువర్తుబాశ్చెస్కాట్ యస్. యస్. యస్. సి. గారు యిటుల చెప్పుచున్నారు. “అనేకవిధముల నేను రసాయన శాస్త్రముననుసరించి జాంబక్ ను విమర్శించితిని.” శాంపిల్ను తయారుచేయువారివద్దను చిల్లరపర్వతంబున వద్దను దొరకును.

“జాంబక్ ఆకుపచ్చనిరంగు కలిగి మనోజ్ఞమైన సువాసనగల ఒకరకపుతైలము. అత్యుపయోగమైన ఓషధులచే తయారుచేయబడినది. ఇతరతైలములవలె దీనియందు అపరిశుద్ధమైనటువంటి గాని, బాధకరమైనటువంటిగాని, మూలికలు చేర్చబడలేదు. కాబట్టియే ఇది యెప్పటికిని చెడువాసన వేయదు.

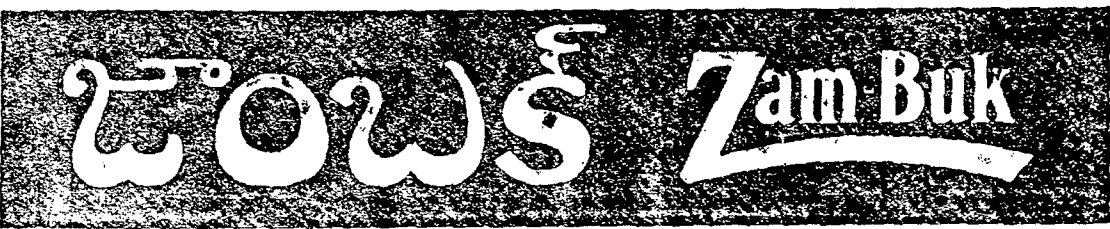
“కుల్లిపోకుండ చేయునట్టియు, క్రిములను చంపునట్టియు అద్భుతమైన శక్తి జాంబక్ లో నున్నది. అందువలన క్రిములవలన కలుగు చర్మవ్యాధుల నన్నిటిని ఇది తక్షణమే నివారణచేయును. దీనియందు వగరును, పరిమళమునుకూడ కలదు. అందువలన చర్మవ్యాధులను చిన్న చిన్న గాయములను, మాన్యుటకు దీనియందద్భుతమైన శక్తిగలదని నేను పరీక్షవలన కనిపెట్టితిని.”

(సం) డబ్లియు లాశల్సు స్కాట్, యఫ్. యస్. యస్. సి., లండను కాన్సర్ పేట్రెలో లెక్చరర్

(2) ఏవిధమైన చర్మవ్యాధులైనను మీరుజాంబక్ నే యుపయోగింపుడు. ఇది గజ్జి, చెవటకాయలు, తామర, వ్రణములు, విషయసంబంధమైన కురుపులు, మూలశంక, నరుకులు, మంటలు, నీళ్లు మొదలగువానిచేత కాల్పులు, పాదనొప్పులు, పురుగుకాటులు మొదలగువానికి అద్వితీయమైన తైల రాజము.

చిన్న పెట్టె 1-కి రు 1-0-0 పెద్దపెట్టె 1-కి రు 2-4-0 ఈతైలము అన్ని మందుల దుకాణములలోను, యేజంటవద్దను దొరకును.

యేజంట:—మెసర్సు దాదా అందు కంపెనీ; ఎన్లెస్ నేడ్, మద్రాసు.

వాయువార్తా ప్రచారము-ఫలితము
లండన్, నవం. 7:—అధివేశ ప్రధానామాత్యులు రుగ్గీల్ వాయువార్తా ప్రచారక కార్యాలయమునకు గొంపోబడిరి. బ్రూకుగారు వాయువార్తా ప్రచారక ఫలితమును జూచుటకు ఆస్ట్రేలియాను ఆధిపత్య లంప, ప్రత్యుత్తరము ఆస్ట్రేలియానుండి 20 నిమిషములలో వచ్చెను. పనియట్ల వివరములను ప్రధానామాత్యులకు చేరిరి. తరువాత వారు లండనుకు బయలుదేరిరి. రైలులో ఈకార్యాలయమును జూచి చాల ఆశ్చర్యపడిరి.

డొమినియన్లు ప్రధానామాత్యులు
లండన్, నవం. 6:—కర్నలు అమెరి, ఆస్ట్రేలియా, న్యూజిలాండు, న్యూఘిన్లొండొ ప్రధానామాత్యులు బడ్జెట్ సమావేశాలో నూండ్లవురు చేరిరి. మాండ్లెట్ నాకాశయములకు పోయిరి. పెద్దతొక బాగలకత్తికి, అచ్చెగవొందిరి. ఆకాల్పియెల గ్రేటుబ్రిటనులో మాండ్లెట్లు పెద్దపరిశ్రమలలో ఒకటిగ నున్నందులకు సంతసించిరి.
మీరు వారు మెట్రోపాలిటన్ పైకర్న్ ఎక్స్ ప్రెస్ కం పేపర్ కార్యాలయమును జూచిరి. ఇనట ఇండియా, దక్షిణఆఫ్రికా, ఆస్ట్రేలియా, న్యూజిలాండులొను జేయువనలనుజూచిరి. తరువాత వీరు మాండ్లెట్లనుండి వెడగిపోయిరి.

మెయిలులేపాబండిని దోచుకొనుట
లండన్, నవం. 6:—ఎడ్వీషమును జూపుచు ముగ్గురు వ్యక్తులు ఇందులో ఇద్దరు స్త్రీలునులభించుకొని రివాల్వరులను జూపి మెయిలు లేపాబండి నాపు జేసి వచ్చెదరుదగ్గర లోపలనున్న నష్టపుల్నిటిని పరీక్షించి మాడు సంచులతో మోటారుబండిలో పారిపోయిరి.

పంచెగాంధ్రు సమ్మెగట్టుటచే యజమానులు సభజేరి కత్తవ్యయము 11 వ తేదీని ఆలోచించెదరు.

‘పోప్’ జనమునాడు పోప్ ఫువ్వములను విక్రయించి 500000 పౌనులను చేపూర్పుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు.

కడవ పురపాలకసంఘము అధ్యక్షునియెన్నిక
పురపాలక సంఘాధ్యక్ష పదవికి శ్రీయుతి యే. ఈగో పాచాద్దగారును క్రియుతి చాటపల్లె యేకాంబరం శ్రేష్ఠిగారును అభ్యర్థులుగ నిలిచిరి. శ్రీయుతి యేకాంబరం శ్రేష్ఠిగారికి నాన్సివోట్లు రాబడి అభ్యర్థులుగ ఎన్నుకొనబడిరి.

వ్యవసాయవిచారణ రాయలుసంఘము

ప్రశ్నావళి

వ్యవసాయసంఘమువారు చెన్నరాష్ట్రపరిషత్తుల నుద్దేశించి యీ ప్రశ్నావళిని ప్రకటించిరి. దీనికి ప్రత్యుత్తరము సంగ్రహించిన విధము నూచించుచు పెద్దటిభాగము 6 వ తేదీ ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ప్రకటించబడెను.

2-వ భాగము-8. ఇరిగేషను

1. ఏ జిల్లాలోనైన నూతన ఇరిగేషను ప్రదర్శనలు నూచించబడినను, ఉన్నవాని పెద్దవిజేయవలెనన్న నూచించిన విషయములగుర్చి నూచనలుజేయుదుః—నిరంతరము నీరు పారు కాల్యము, ఒకప్పుడే పారుకాల్యము, చెరువులు, గుంటలు, నూతులు ఈ ప్రదర్శనలద్వారా మీ జిల్లాలో ఇరిగేషను అభివృద్ధిజేయుటకు యేమి అభ్యంతరములు గలవు.

2. సాలములకు కాల్యాలనుండి నీరుయచ్చుటలో ప్రస్తుత పద్ధతి మీకు సంతృప్తికరముగ నున్నదా? మట్టిలో యింకిపోయి ఎండకు యిగిరిపోవుట క్రింద యెక్కువనీరు వృధాకాకుండ కాపాడుపద్ధతులను వర్ణింపుడు. రయితులకు నీరు సరఫరాజేయుటలో యెట్టి పద్ధతి లాభకరముగ సదుపాయముగ నుండును. ఇప్పుడున్న పద్ధతులు జయప్రదముగ నున్నవి. లేక అభివృద్ధిపద్ధతులను సూచింపగలరా? (మరా.—ఇరిగేషను చార్జీలనుగూర్చి యీ కవిషనువారు విచారింప అధికారములేదు. కావున కానిగూర్చి విమర్శింపరాదు.)

9. మట్టి

1. డ్రెయినేజీల గాని, యితరవిధములగాని పోషకతముకాని మట్టిని బాగుచేయుటకేవలము పడతల సూచించగలరా? పడతలను పూర్తిగా పోషకముగా చేయుట నివారణోపాయము సూచించగలరా?

2. ఎక్కువ అభివృద్ధిపొందిన భూములనుగాని, చాలా జీవించిపోయిన భూముల నిదర్శనముగాని సూచించగలరా? అట్లుయినచో పూర్తిగ వివరముల చెల్పుడు.

3. సాగునీరునుండి తప్పిపోయిన పారవంతమును భూమిని తిరుగ సాగునీరుజేయు ప్రోత్సహించుటకు ప్రభుత్వమువారేమి జేయవలెను?

10. ఫలోత్పత్తి సాధనములు

1. సహజ ఎరువులను కల్పిత ఎరువులను యెక్కువ లాభము పొందవచ్చునా? అట్లుయినచో యేరితిగ అభివృద్ధిజేయవచ్చునో సూచింపగలరా?

2. ఎరువులను దుర్వినియోగము చేయుటకు నివారించు నూచనలు జేయగలరా?

3. నూతన ఎరువులను ఎల్ల రకు నచ్చునట్లు చేయ ఏమజేయవలెను?

(4) ఈ మధ్య ఎక్కువ ఎరువు బహయోగింపబడిన భూములను పేర్కొనగలరా?

(5) ఫాస్ఫేట్యు, నైట్రేట్యు అమోనియా సల్ఫేట్యు పొటాషు ఎరువులయందు ఎట్టి గుణము కలదో తెలిసికొనబడెనా? ఏమి తెలిసెను?

(6) ఆవుపేదను వంటచెరకుగ నుపయోగింప వారింతుట యెట్లు సాధ్యమగును?

11. పంటలు

ఉన్న పంటల నభివృద్ధి జేయుట, నూతన పంటలను తెచ్చి తెట్టుట . విత్తులు చల్లుట, ఆదవి సంతుల్యత సద్దుము కలుగఁ జేయుట గా పొదుట యీవిషయములగుర్చి మియత్నిప్రాయముల చెప్పుడు.

(2) ఇప్పుడున్నది గాక ఎక్కువ ఫలరంతముయగ నంకు ధాన్యముపంటలను సూచింపగలరా?

(3) ప్రాత పంటలను తీసివేసి త్రొత్తచాటిరి ప్రవేశపెట్టి లాభము పొందిన వివిధములను అన్నచో పేర్కొనుడు.

12 దున్నుట

(1) ప్రస్తుతమున్న ధూమికున్న పద్ధతులను అభివృద్ధికరముగ మార్పు జేయవచ్చునా?

(2) వరుసపంటలు పండించుట ప్రస్తుత మున్న పద్ధతి నుండవచ్చునా?

13. పంటలను కాపాడుట

తొదలవమికు. నుముల గూర్చి మియత్నిప్రాయము చెల్పుడు.

(1) పంటలు తెరులువలన నాశనముకాకుండ కాపాడుటకు ప్రస్తుత మనుసరించు పద్ధతులు సరిపోవునా?

(2) తెరులు రాకుండ ఆంధ్రరంగిగ విధానము ఏమయిన అభ్యసరింపవచ్చునా?

14. జరికలములు

(1) వ్యవసాయపు పనులట్లు ఉన్నవి. అభివృద్ధిజేయుట గాని నూతనముగ తయారచేయుటను గూర్చి నాని సలహాచేయుదురా?

(2) నూతన లెనిమాట్లు అందరు అంగీకరించుకట్లు ప్రోత్సహించుటెట్లు?

(3) వ్యవసాయ పనిముట్లు తయారుచేసి విక్రయించి అందరకు అందచేయుటయందు ఏమయిన ఇబ్బందులు గలవా? ఉన్నచో వాటిని నివారించుటెట్లు? (ఏ శేషము)

జ్ఞానదీపిక

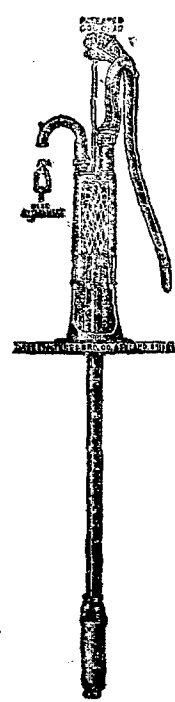
విజయనగరమును కలుగుదున్న మరేమిషయక నూతన పత్రిక ద్వైతము, పరచింతయు గల సత్పురుషు లెల్లరు చేరువదగియున్నట్లు. తెలికడములభము. భావము లత్యంత సజులు. సంపత్తులకు చండా రూ 2-కి లు వెనుకటి సంవత్సరము తాళింకలన్నియు తగ్గివుధరకు అనగా రూ 1-8-0 కు మాత్రమే పంపగలము.

మేనేజరు, జ్ఞానదీపిక విజయనగరము.

పిల్లలగు, నవంబరు 9:—కొమరిగూర్చిగా ప్రబంధరకమిటి నేడు గుర్తారాచట్టుముక్రింద ఏర్పాటుచేయబడిన పెంట్టుబోర్డుకు ఛార్జీవత్వ వేషమున్నాడు. కమిటీవారు సిక్కుల చుతాధికారములను స్వేచ్ఛయందును భంగము గలుగ చేసినందులకు వగమచు తీర్మానించిరి. (అ. ప్రె.)

అగృతరము, నవంబరు 9:—కొమరిగూర్చిగా ప్రబంధరకమిటి నేడు గుర్తారాచట్టుముక్రింద ఏర్పాటుచేయబడిన పెంట్టుబోర్డుకు ఛార్జీవత్వ వేషమున్నాడు. కమిటీవారు సిక్కుల చుతాధికారములను స్వేచ్ఛయందును భంగము గలుగ చేసినందులకు వగమచు తీర్మానించిరి. (అ. ప్రె.)

మెయిక్స్ గాగ్గియరు

దోపు వెల్లు హార్సు పంపు

ఇది యిండస్ట్రియల్స్ నులన త్రవ్వబడిన బోర్లు బావులకు మేల్తెవని.

ఈపంపు బర్మాలలో నూడిన ఆహోనిలో క్రింద కనపర్చిన తావులలో చూడవచ్చును.

- (1) జి. నరసింగరావుగారు, క్షీడరు.
- (2) నవమల్ తాకర్ జిగారు,

వ్యాపారము.

(3) మెడియల్ సంజీవరావుగారు,

నూలు వ్యాపారం.

(4) సి. రామారావుగారు, చట్టసభ

మెంబరు.

ఈపంపులు లోతైన బావులకు మేల్తెవని.

Sole agent:—

THE LIMAYE BROS., LTD.,

1/173, Broadway,

Post Box No. 202, Madras.

వెలువడినది! 120 ఫుట్లు!! ఏడవరత్నము!!!

ఆంధ్ర విజయము (నాటకము.)

గ్రంథకర్త మాపాటి కొండమాచార్యులుగారు

స్త్రీసాహసమును వెలువరించజేసిన నాటకరాజము

ఓరుగల్లుసంస్థానము నాశనమొనర్చజేయుచేసిన వ్రాయ

త్తుములు—చదువరులక త్యాగశ్రద్ధమును భయోత్పాతమునుగల్పక

మానదు. కథాశయ్య సురసభరితము. శత్రుగృహముననున్న తన

క్రియని ప్రచ్ఛన్న వేషమున తానుకనుగొని నేవించుట పరమా

నంద మొనర్చును. రసభరితమును సుత్సాహపూరితము నగు

పద్యములును, రంగస్థలమున కనువరుస్తాటును, కథాకల్పనము

మోదాపహము. ఆంధ్రమాతకు విజయముచేకూర్చిన యాంధ్ర

స్త్రీ చరిత్రసంబంధమున నాటకము ప్రతియాంధ్రుడును చదివి

యే తీరవలెను. కొలపిప్రతులు మాట్లాడే కలపు. నేడే తమ

అర్జును రిజర్వు చేసికొనుడు.

యం. రామసుబ్బయ్యశ్రేష్ఠి,

ప్రెసిడెంటు, శ్రీ బాలభారతి గ్రంథనిలయము,

చాగలమర్రి—కర్నూల్ (జిల్లా.)

ఇనాము!

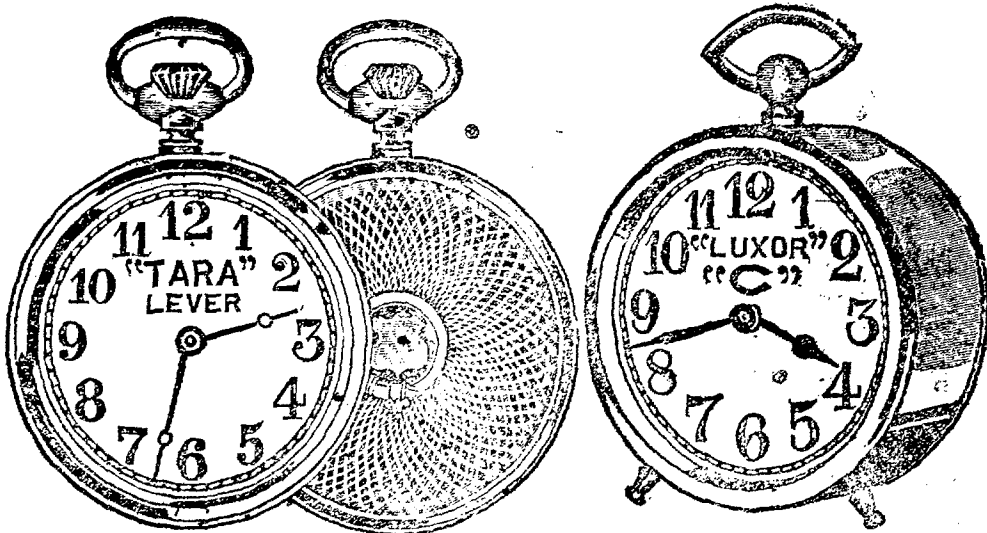
కొద్ది కాలము వరకు

ఇనాము!!

“C” regd.

లైం పీ సు

ఇ నా ము!

“C” regd.

లైం పీ సు

ఇ నా ము!!

మాయొక్క 18 కాచెట్టు “తారాలీవరు” రోల్టర్ గోల్డ్ జేబు గడియారము 5 సంవత్సరములు ఉత్తరవాడము యియ్యబడినదియు, ఖరీదు రూ. 5 (అయిదు) కలదానిని కొనువారికి మాయొక్క “సి” రిజిస్టర్డ్ టైపిస్టు యినాముగ యియ్యబడును. త్వరపడు యిదియే తరుణము.

క ప్త ను వా చి కం వె ని, తపాలు పెట్టె 265, మద్రాసు.

అహింసాదీక్షకు గల
అపారమహిమ

‘వరల్డు టుమోరో’ అనుపత్రికకు
అక్టోబరునెలలో గాంధీమహాత్ముడు

వ్రాసిన వ్యాసము

భగవంతుడు మనుష్యునకు ప్రసాదించిన మహాశక్తులలో
అహింసాశక్తి మహత్తమము. మానవునకు సత్యమే అత్యున్నతము. ఏల
ననగా భగవంతుడే సత్యము. అహింసావ్రతమును బూనినదేగాని
సత్యసందర్శన మెన్నటికిని కలుగదు.

మనుష్యునకు అహింసాదీక్షను బూనగల శక్తియుండుట
వలననే యితరజంతువులకంటె మానవుడధికముగా ఉన్నాడు. కా
వున మానవుడు అహింసాధర్మము నెంతవరకు నెరవేర్చునో ఆం
తరకే వానికిమానవత్వము సిద్ధించుచుండును. మానవత్వ కిరర
శక్తులునుగూడ భగవంతుడు ఓటాక్షించినను అహింసాదీక్షను
ప్రబలింపట కవి సాధనములుకావలెను లేనిచో నాశప్తలు మాన
వుని మరల నభోగిత్వ కే కొనిపోయి మరల పశుప్రాయానిగానే
చేయును.

కోట్లకొలది స్త్రీలును పురుషులునుగూడ అహింసాదీక్ష
పూనినచో శాంతి ఆలాపము అరణ్యోదయమే యగును. కవిభ
దేశములవారు యుద్ధముల నొనరించి ప్రజానష్టమును కలిగించుట
మహావారుణముగా ఉన్నది. ఆర్థికవిషయములందు జరిగియున్న
స్వర్గగూడ ననర్థకముగానే యున్నది. ఇది శక్తిస్రవ
వంతిది. యుద్ధములన కలుగు నష్టము వెంటనే కనబడును.
ఆర్థిక స్వర్గవలన కలుగు నష్టము లివి నలిపి నలిపి
దీర్చకాలమువరకును గూడ దుష్కరపాథాలను పాల్పడేయుచు
దును. యుద్ధములన కలుగు దారుణమునకు ఆర్థిక స్వర్గవలన
కలుగు నష్టమెంతమాత్రమును తక్కువగాదు. కాని ఆర్థిక స్వర్గ
మునకు అలవాటుగట్టచే ఆనష్టమును మనమంతగా గణించుట
లేదు.

భారతదేశమున చీను మొదలు మనుష్యునివరకు ప్రాణు
లలో దేనినైన చంపుట యనినచో ప్రజలకు చాలబాధగా నుం
డును. భారతీయులు రక్తమును చూచి యోర్వకాలకు. గోవున
లనిన చాలమందికి ఆగ్రహవేళము కలుగును. కాని భూభాగము
మనము తోడి మానవులకును పశువులకును కలుగజేయుచున్న
నిరంతరవ్యర్థము గూర్చి మనము కొంచెముగూడ నాలోచించుట
లేదు. ఇట్లు నవని నవని చచ్చుట మన కలవాటుగట్టచే అది
మనకు దారుణముగా కనబడుటయే లేదు.

యుద్ధముల నడచుటకు గురునమర్చు ప్రయత్నము సమం
జసమైనది గాన అది నెరవేరువలయు చేయుటకు నేడు దైనిమును
ప్రార్థించెదను. కాని యుద్ధములకు మూలకారణము మానవుల
దురాశయేగాన దానిని నిర్మూలించనిచో యీ ప్రయత్నము కొన
సాగనేరదు.

దుర్బలములు అనాగరకములు ననబడు దేశములకారి
సాక్షులను హరించుచునేయుండి ప్రపంచమున శాంతి నెలకొలు
పుటకు అమెరికా యింగ్లండు మున్నగు పాశ్చాత్యదేశములవారు
ప్రయత్నించెదరా? అమెరికా దేశీయులు
ఆర్థిక విషయములం దొండొరులకు ప్రబలనష్టములను కలిగించు
కొనుచునే ప్రపంచమునకు శాంతిని విధింపగోరురా?

ఈ భావము మారువరకును యీ ప్రపంచ మరదు. ఆత్మ
మారివగాని ఆకారము మరదు. ఆకారము లోపల ఉన్న ఆత్మ
యొక్క వికాసమే. ఆత్మలో మాట్లాడుకొంటే ఆకారమును
మాట్లాడుచున్నాం. ఆ మాట్లాడుకొంటే ఆత్మలో యెంతో గోరికి
పల్లవేసి అలంకారము చేసికొంటే మాట్లాడున లోకమున్న శత్రు
వెండరుము అంతరించుటకా?

శ్రీమతల్లి జాతీయభావన ప్రాశస్త్యదేశములం దిప్పుడు
యుద్ధముల నడచుటకు జరిగియున్న భూమిని ప్రయత్నమును
నేను వరసించుచున్నాను. అహింసాదీక్షను వరసించుటకు గాక, అట్టి
య దేశము నాకాకుటేమును లేదు. నేను గూడ చాల కొద్ది
యెత్తునకు భిన్నమార్గమును వనిచేయుచున్నాను. అట్టిభూమినే
కా.క్షించుచుండుటచే యీ ప్రయత్నమును బూనినవారికి
మామగూడులేదు. నా భావనలను తెలుపుచున్నాను. నా ప్ర
యత్నము కొద్దియెత్తునైన నెరవేరినయెడలను, పెద్దయెత్తున పని
చేయుచున్నవారు నన్ను వింటివనియెడలను అప్పుడు పెద్ద
యెత్తున పనిచేయగోరువారికి కొద్దియెత్తున వామ కలిగిన బజ
యము ఆధారము కాగలదు.

సోదరి సోదరుల హృదయములను నీరేపరుచు
కొనగలిగిన గాని నీరేపనియును కొన
సాగదని నేను గ్రహించితిని. అది నాకు భవిష్యము. నేనేమి
యును చేయజాలకపోతిని. దేవుడు పూర్తిగా నంకితమచేచో
అది యేమాటమునైన నెమర్చునైన నడచియున్నచో శాంతి
నిలువబడదు. శాంతిమార్గమున దేవునిను బడచుటవలెను.
మనము ఆంక్షేయాలకు దేక్షించుచున్నచో మనలో పరస్పర
ప్రేమ కలుగజాలదు. ఆంక్షేయాలను మనము దేక్షించుచు జపా
నువారిని ప్రేమింపజాలము. ప్రేమరాగము పూర్తిగా వ్యాపిం
చుటయే శాంతి అంతరించుటయే జరుగవలెను గాని అరకొరలు
పనికొరవు. పరలపై మనకు కలిగిన ద్వేషములన మనలో
పరస్పరానరాగ మేర్పడినచో అది అతిస్వల్పకారము వలననే
అతిశ్రేణుముగా అంతరించిపోవును. అట్టిప్రేమ తాత్కాలిక
విరామమే యగునుగాని నిజముగ ప్రేమ కాబాలము. పాశ్చాత్య
దేశములందు యుద్ధముల నడచుట కిప్పుడుజరుగుచున్న ప్రయత్న
మునగూడ నిట్టిస్థితిమే కలుగును. ప్రేమసామ్రాజ్య మహా
స్వల్పమును సర్వతోమఖముగా మనుష్యులందఱును గ్రహించిన
పుడే యుద్ధములు పూర్తిగా నంతరించునపుడు అదినిపట్టికలి
జుగదని కొందరుండుగానిఅది జరిగితిమన నమృతమునాకాశాతి
కకరీర మున్నంత కాలమును తొలగదు.

(త్రినేంద్రు నవంబరు ౯:— ఇంతవరకు నెలపుటో ను
న్నకాటనుగాని తిరిగి నేమనచ్చి వెళ్ళునగానినుండి అధికారము
స్వీకరించిరి. మామూలుగా పోలిటికలు ఏజెంటునకిచ్చు మర్యా
దమాదన యసతుపాక్షులు ప్రేమితి. (అ. ప్రె.)

పుదుక్కోట నవంబరు ౯:—సాత్విభామని కోరికప్ర
కారము సంసానమందలి ప్రజలందఱును సభిజ్ఞాపకార్థము 11
వ తేదీన 11 గంటలకు రెండునిమిషములు ఎవ్వరును పనిచేయ
రాదని రీజెంటుసాహెబువారు అనుజ్ఞనిచ్చిరి. (అ. ప్రె.)

కలకత్తా, నవంబరు ౯:—హైకోర్టు తెరచినవెనుక కొ
త్తిప్రధాన న్యాయమూర్తికి బాదసభ్యులు స్వాగతముచ్చిరి.
రాన్నినుగారు తమపూర్వులు చేసినమాటల పేర్కొని వారిని
మెచ్చుకొనిరి. (అ. ప్రె.)

శ్రీశ్రీ డాక్టరు లొవ్వొకేరుగారు
ఎన్నికకుముందు మరణించుట

పూనా, నవంబరు ౯:—ఉదయమున పూర్వము భార
తకాననభాసభ్యులును ప్రస్తుతము యథోచితసహకారలపక్ష
మున నిలిచిన లోహకేరుగారు గుండెజబ్బుచే మరణించిరి.
పూనా కలెక్టరుగారు ఎన్నికల నియమముల ననుసరించి నగర
హం దెన్నిక లావుచేసిరి. లోహకేరుగారి దహనమునందు
వేలకొలదిగ పాల్గొనిరి. కేలాకూట, భోపల్గూరు మొదలగు
నాయకులు వచ్చియుండిరి. ఓంకారేశ్వరభట్టుయ్యపై వారిని
గూర్చి యుపన్యాసము లిచ్చిరి. (అ. ప్రె.)

సప్తాగారి దావా
ఉపసంహరించుకొనుట

పురపాలకసంఘము - రాజీ కొడంబుడుట
అలహాబాదు, నవంబరు ౯:—సప్తాగారు పురపాలక
సంఘముపై తెచ్చినదావా పురపాలకసంఘాగ్యమును తమపక్ష
చెప్పగా ఉపసంహరింపబడెను. (అ. ప్రె.)

నాగపట్నపు కార్తికతగవు
విచారణ పూర్తియగుట

నాగపట్నం నవంబరు ౯:—లేబరుకమిషనరు పాజీసను
గారు రైల్వే అధికారులకును పరిశాండ్లకును గలిగిన సంఘర్ష
ణలో విచారించుటకు పచ్చి నిన్నసాయంకాలముతో విచారణ
పూర్తి గావించిరి. కార్తికము 4 విషయములు నొక్కిచెప్పిరి.
సెలలో మూడు రోజులు సెలవు అనుగమండ హాజరుకావండు
టకు పీలును, కంపెనీవారిచే నీయబడిన ఇండ్ల అడ్డలు తగ్గించుట,
జీతములందు 100 కి 15 ఎక్కువ గావలెననియు, 15 ఏండ్లకు
మించిన నేన చేసినవారికి పెన్షనుహక్కు నిచ్చుటయు, కోరిరి.

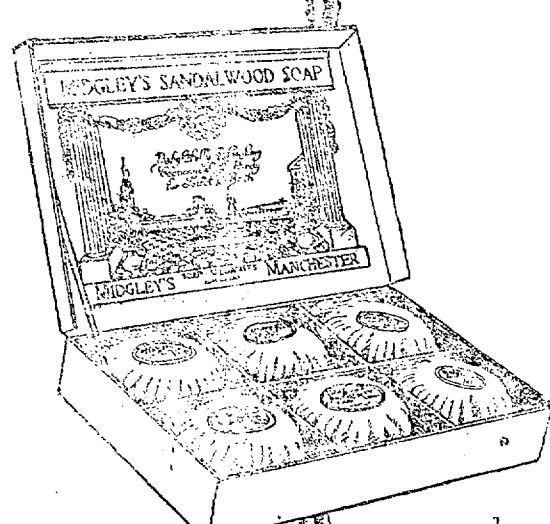
కే. రంగసామి మొదలియారుగారితో కార్తికములు
ఇంకెన్నపు మోటారులోపోయిచూచిరి. నేడురైల్వేకర్మా
గారములు ఎమిగ్రేషనుపిహో నుల నిభీచేసిరి. పాడి
శను సాయంకాలము చెన్నపట్నము వెళ్లిరి.

దక్షిణ ఇండియా రైల్వే ఏజెంటు రోడ్డు ఇంజనీరు
ట్వీడిగారు రాజీ సందర్శనకు పచ్చి తిరుచనాపల్లి ప్రత్యేక
ట్రైలులో వెళ్లిరి.

“పాపీడే”
బర్మా గవర్నరు ఉత్సాహము

రంగూను, నవంబరు ౯:—పూర్వము యుద్ధముందు పని
చేసినకాశి సంఘమునకు గవర్నరుగారిట్లు సందేశమంపిరి. “ఈస
వత్సరము సయితము బర్మా పాపీయత్నసందర్భమున వెనుకాడ
కుండును గాక! మనమెవరికిని రెండవవారుగ నుండకుండుగాక.”
(అ. ప్రె.)

కలకత్తా నవంబరు ౯:—విశ్వేశ్వరి పాకాల ప్రధా
నోపాధ్యాయుడు భట్టా భారతగారితోబాటు 11 గునిని చిట్ట
గాంధీ న్యాయాధికారి విడుదలచేసిరి. (అ. ప్రె.)

మీకు కావలసిన సబ్బు

మిడ్లెగ్లీ చందన సబ్బు టాయిలెట్ సబ్బుకంటెను
మిక్కిలి ప్రేమపడెను. చర్మమునకు గల స్వాభావికమైన
కాంతిని ఆరోగ్యముగా నుండుటయందు దీనికంటె మించి
నది నాచేసియు లేదని అనేకసంకృతముల నుండి ప్రజలకు
తెలియును. దీనియందుగల ఉపశేషమును గలిగించునగుము,
కుదుర్చునట్టి గుణము అన్వేషించబడిన రోమ మాపములు,
చర్మమును మృష్ణించుట, మచ్చలు మొదలగునాటిని పోగొట్టు
నని ప్రజలకు తెలియును. దీనియందు గల ఇతర రమ్యమైన
గుణములతో సహా ఉపశేషమును గలిగించు గుణములందు
టచేసే టాయిలెట్ సబ్బుకంటెను మిడ్లెగ్లీ చందన
సబ్బు చాల ప్రఖ్యాతిబడెను.

మిడ్లెగ్లీ చందన సబ్బు
చాల పరిశుభమైనది.
హిందూ దేశమునకు ప్రావేలిం గు రిప్రిజెంటేటివ్:
పోస్టుబాక్సు నెం. 313, బొంబాయి.

DODGE BROTHERS MOTOR CARS

Leadership - and why

డాడ్జ్ బ్రదర్స్ మోటారు కారు సాధ్యమైనంతమట్టుకు మిక్కిలి మేలైన సామానులతోనే తయారుచేయబడినది. ఇతర మోటారు కారుల కంటెను డాడ్జ్ బ్రదర్స్ మోటారు కారునందు మామూలు స్టీలు కంటే మూడింతలు ధర ఎక్కువగాగల క్రోము పనాడియం స్టీల్ (ధరచాల ప్రియముగా నున్నను) అమితముగా ఇందులో వాడబడుచున్నది.

ప్రపంచమునందు ఆటో మొబైలులను అమితముగా తయారుచేయువారిలో మూడవ స్థానములంకరించిన వారిచే డాడ్జ్ బ్రదర్స్ మోటారు కారు తయారుచేయబడు చున్నది. 25,000 పని వారుగల కర్మాగారమునందును, దినమునకు 1,500 ఆటో మొబైలులు తయారుచేయబడు చున్న కర్మాగారమునందును ఇది తయారుచేయబడు చున్నది.

డాడ్జ్ బ్రదర్స్ వారు ప్రతి సం॥రమును నూతన మాదిరిలను తయారుచేయుట లేదు. వారిచే తయారుచేయబడిన ప్రస్తుత నాగరికతకు తగినదిగా నున్నను అప్పటి కప్పుడే కాలానుసరిగా మాత్రము పూర్తిగా మార్చబడుట లేదు. గనుక సెకండు హ్యాండు డాడ్జ్ బ్రదర్స్ కారుల ధర ఇతర కారుల ధర కంటెను హెచ్చుగానే యున్నది. ఇదివరలో తయారుచేయబడిన వాటిలో 100-కి 90 డాడ్జ్ బ్రదర్స్ కారులు ఇప్పటికిని వాడుకలో నున్నవి.

బాడియంతయు ఉక్కుతోనే చేయబడి - ప్రస్తుత మున్నవాటిలో యిప్పటికాలమునకు తగిన మోస్తరుగాను, అతి దృఢముగాను తయారుచేయబడినది.

టూరింగు కారు, సెడాన్, ఇతర మాదిరిలు మొదలగు వాటిలో ప్రయాణము చేయుట కెంత సౌకర్యము గలదో అవి అంత సాగసుగాకూడ నున్నవి.

వాటికిగల బలము, ఆధారము, దృఢ్యము మొదలగునవి హిందూ దేశపు పరిస్థితులకు ముఖ్యముగా తగియున్నవి.

డాడ్జ్ బ్రదర్స్
టూరింగు కారు

రూ 4,000

డాడ్జ్ బ్రదర్స్
స్పెషల్ టూరింగు కారు

రూ 4,200

డాడ్జ్ బ్రదర్స్
స్పోర్ట్స్ టూరింగు కారు

రూ 4,375

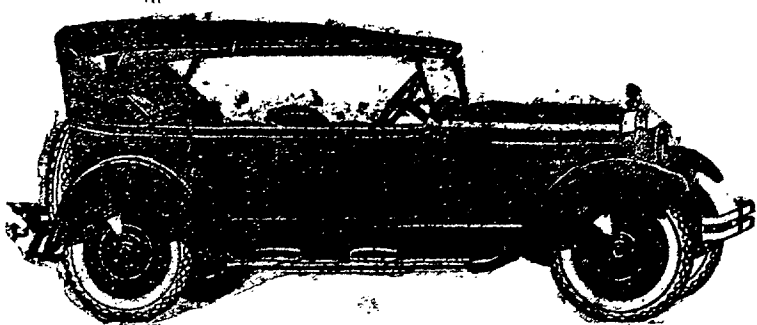
ADDISON & Co., Ltd.

MADRAS

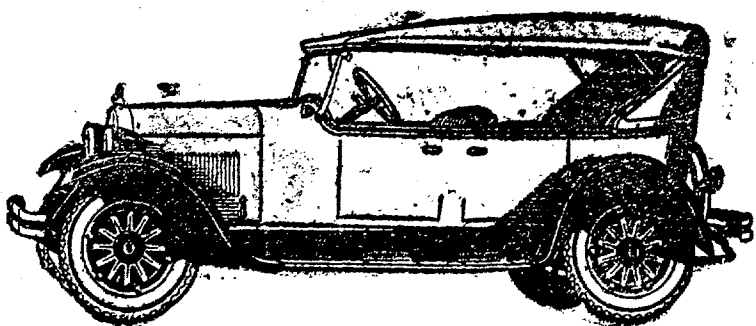
TRICHINOPOLY

BANGALORE.

ముఖ్య జిల్లాలన్నిటిలోను కాలాదారులగు గలరు.

డాడ్జ్ బ్రదర్స్ స్పెషల్ టూరింగు కారు.

డాడ్జ్ బ్రదర్స్ స్పోర్ట్స్ టూరింగు కారు.

పితాపురం

(ఒక విలేజ్)

ది 28-10-1926 తేది గురువారం మధ్యాహ్నము గం 2 లకు మహారాజావారిపైని వుండూరువారిచే మద్రాసు హైకోర్టునందు తేబడిన గొల్లప్రోలు రైతుల దావా మహారాజావారి వక్షమున తీర్పుచెప్పినట్లు తెలిగ్రాములమీద పెన్సింగ్రాములు వచ్చినవి. అంత దివాణములో ఫిరంగులువేయబడ, గుజుములు మొదలైన వాటితో పూరేసింపు పుత్తనము బయలుదేరి తీయించి గ్రామమంతా తిరిగి రాత్రి గొల్లప్రోలులో వుత్తనము చేయించిరి. శ్రీశీతాలామస్వామివాళి కోవెలలో భోగములు చేయించిరి.

ది 29-10-1926 తేది శుక్రవారం సాయంత్రము గం 6 లకు పితాపురంలో మల్ల రాత్రి చక్రవర్తుల పద్మరాజుగారు మహారాజావారికి కలిగినజయమునకు వారు కుతూహలముతో నొక గొప్ప పుత్తనము జయప్రథముగా కొనసాగించిరి. శ్రీమహారాజావారు వచ్చినజయమునకు రాత్రి గం 8 లకుదర్శనమిచ్చిరి. శ్రీమహారాజావారిని కొత్త కామరాజుగారు మొదలైన కొందరు పుష్పమాలాలంకృతుల గావించిరి. శ్రీవారు సుమారు గంటకాలము పుత్తనమును దిలకించి సెలవొసంగిరి. మహారాజావారికి జేతే శబ్దములతో గ్రామములలో గం 2 ల వరకు పూరేసింపు జరిగినది.

శ్రీ శేషులగు శ్రీ సత్యవోలు సోమసుందరకవిగారు ఈ మహానీయుడు యీసెల 5 వ తేది శుక్రవారం దీపావళి అమావాస్య ఉదయం 6 గంటలకు కాలభర్తము నొండెరిగి తెల్పుట కెంతయు విచారించుచున్నాము— వీరిది గోదావరి జిల్లా పితాపురం తాలూకా కొత్తపల్లి నివాసము. ఇప్పటికి వీరి వయస్సు 75 సంవత్సరములు.

వీరు శ్రద్ధగీత సాహిత్యములయందు దెక్కువ పాండిత్యము గలిగి 82 గ్రంథములు రచించిరి. శ్రీ గ్రంథములు ముద్రింపబడినవి. కవిత, మృదుమధురమైనవి. ఆంగ్లగీతాన్ని స్వచ్ఛందముగా దసాధారణప్రజ్ఞగలిగి తావధానాప్రధానాదులందు సైపుణ్యము నహించి ప్రజ్ఞగాంచిరి. వీరు బాల్యమునుండియు కవిత్వ మధ్య సిందినది మొదలు వీరవల్లి పాలెము జమీన్ దారులగు శ్రీరాజారావు వెంకట జగ్గారాయణంగారి యాస్థాన పండితులై సంగీత సాహిత్యములచే పెక్కునాయకులను కవులను మెప్పించి జయము గాంచిరి.

సంగీత సరసమున పద్యములన్నియు లయ యుక్తముగా శ్రావ్యముగా జదువుట వీరిలోకోత్తరమైన ప్రజ్ఞావిశేషము. సైద్యమందును జ్యోతిషమందును మిక్కిలి ప్రవేశము గలదు.

వీరి ఫిజీలు-మృదంగము-తూటపన్నాయి కున్న సువాద్య విశేషములందు ప్రజ్ఞావహించి పలువురకు చెల్పిరి— పలు చోట్ల సభలలో సుపన్యాసాదులిచ్చియు పలు సంసారములందు దాకుకవిత్వాదు లానరించియు మెప్పుబడసిరి—వీరు మిక్కిలి గౌరవప్రస్తులు, శుద్ధ సత్యగుణ ప్రధానులు. నిగర్వ చూడదగినవారు. భూతదండ పరులు. సజ్జన విధేయులు. సకలసద్గుణధూయిష్టులై సర్వ శేటలందు విద్యావ్యాసంగమే చేయుచుండువారు. వీరు చతుర్వేదికాటిరొత్తి, తెల్లవారుచుకు కుమారులచే భగవద్గీతా శాస్త్రము 18 అధ్యాయములును మొదటినుండి పూర్తిగా వినుచునే శ్రీ కృష్ణార్జునుగా మంచి తీర్థము ద్రాగి అనాయాసముగా దీపావళి అమావాస్య సూర్యోదయమునందు కాలమున నారాయణ నామస్మరణచేయుచు ప్రాణములు బాపి కాలభర్తము నొండెరిగి చెల్పుట కెంతయు విచారించుచున్నాము. వీరి యాత్మకు శాంతి కలుగుగాక.

కొత్తపల్లి పురవాసి

‘సంజీవి’ రక్షతాయతు (2) Mesmerised Talisman.

దీని ధరించిన స్త్రీలు, కలరా, స్ఫోటకము మొదలైనవి సోకవు. వ్యాధులు, అపదలు, గండములు లోలగును. విశ్వరూపు, ఆరోగ్యము, బలము, బుద్ధిశక్తి, తెలివి, అందము నిచ్చును. పరీక్షలో జయము కలుగును. గొప్పవారి దయ లభించును. పని చేయగును. వ్యాపారమున లాభమువచ్చును. అనేక మందిచే మెప్పు పొందినది. 1-కి రూ 1-8, 2-కి రూ 2-12, 3-కి రూ 8-12, 6-కి రూ 6, 12-కి రూ 9, పోస్టేజి యీసాం

రతిరాజ వీర్యవృద్ధి మూర్తము:—ఇంద్రియమును గట్టిపరచును. స్వప్నమును, మూత్రములతోను వీర్యము నవ్వనుచున్న నిలుపును. ముడిమిరి, నపుంసకత్వమును పోగొట్టి జీవావన మొసంగును. ఎంతబలహీనుని కయిన నరములకు బలమునిచ్చి ఎక్కువ కామోద్రేకమును కలిగించి మనుషులకన్న అనేకరెట్లు సంసారమును మిచ్చును. దీన్ని రూ 2 పోస్టేజి వేరు. డి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, బెంగళూ, (గుంటూరు జిల్లా.

శ్రీ శారదానికేతనము- దీపావళి వసూళ్లు

చీరాల (1)

శ్రీయుత మద్ది రాధాకృష్ణమూగారు, గడచిన వత్సరము లోపల, యీసంవత్సరమును దీపావళివక్షము చనువలచేయుటకు చీరాలకు వెళ్లియున్నారు. యెన్నికల మాదాపాలికి యందుండు టవలనను, ఆర్థవైశ్య మహాజనసభలను యేర్పాటుచేయ ప్రయత్నించుచున్నందువలన, అభిమానులందరూ దీపావళి వసూళ్లయందు పాల్గొనుట కవకాశము కలుగలేదు. ఐనను శ్రీయుతులు పూటూరి రామయ్యశ్రేష్ఠిగారును, బాలికంటి సుబ్బారావుగారును, క్రొకోకోళం పట్టాభిరాములు గుప్తగారును, తమశ్రీ వరచనలేక చందాతన నమూనాచేయుటలో శ్రీ రాధాకృష్ణయ్యగారికెన్నియో విధములతోడ్పడి. శ్రీ వారికి ప్రీతిపూర్వకముగ గల అభిమానమును వెల్లడిపరచుకొని, శ్రీ శారదానికేతనము వారి కృతజ్ఞతకు పాత్రులైరి— చీరాలలో రు 51-0-0 దీపావళికి వసూలైనది.

నందిగామ (2)

శ్రీమతి అయ్యదేవర బాలా శ్రీపురసుందరమూగారు నందిగామనివాసులు జాతీయభావ విరాజితులు సుప్రసిద్ధ విదుషీమణులు. వారికి ప్రీతిపూర్వకముగ గల అభిమానము వర్ణనాతీతము. ఉన్నతశ్రీ విద్యావ్యాపకమునకు స్థాపించబడిన శ్రీ శారదానికేతనమన్న, వారికి ప్రాణప్రసము కనుకనే వారనేకసర్వాయులు శ్రీ శారదానికేతనమునకు మేముకోరకముననే, ముందజ్జైచి చందాలను నమూనాచేసి బంపియున్నారు. ఈ దసరావండుగల సందర్భముతో శ్రీమతి బాలా శ్రీపురసుందరమూగారు తమ సహజవృత్తాంతావహితముతో, నందిగామలో యింటింటికితిరిగి చందాలను నమూనాచేసి రు 9-12-0 లను శ్రీశారదానికేతనమునకు పంపి, శ్రీ గుం. సింగువుల ఆచారములు పంపి విధముల పాత్రులైరారు. వారీమణులెల్లరు శ్రీమతి బాలా శ్రీపురసుందరమూగారిని ముందుముకొని చేయదగిన సహాయమును శ్రీ శారదానికేతనమునకు చేసినవో— యెంతపనియైనను నిరాటంకముగ జరుగగలదుగాదా!

అవ్వారి హనుమయ్య

(మాజీజరు)

శ్రీ శారదానికేతనము-గుంటూరు.

లాయరు. 3135

ఇది ఒక మాసపత్రిక. ఇందులో చన్నపట్టణము వరకు రా 7 నాయకోర్టుల తాలూకు ముఖ్యమంత్రి నిమిష, శ్రీమిసలు రివిన్యూ తీర్పుల యొక్క సంగ్రహము మిగుల సులభతైలిని దేశ రివాజు మాలతో తెలుగుభాషను ప్రచురింపబడును. మద్రాసు ఎస్టేటు ల్యాండు ఆఫ్ఫై, గ్రామఉద్యోగశుల ఆఫ్ఫైల పయిని జారీకాబడే అన్ని తీర్పుల యొక్క సారము ముఖ్యముగ ప్రచురింపబడును. లాలో సంబంధముగల పత్రిక ఆంగ్లదేశములో యిది తప్ప మరిచేదియు లేదు. చందాధనము సంవత్సరముకు పోస్టేజితో సహా రు 5-0-0 లు మాత్రము అయియున్నది. చందాధనము దరఖాస్తుతో పంపవలెను. రెండవ సంపుటము 1926 సం॥ అక్టోబరునెలలో ప్రారంభించడ మవును.

లాయరు ఆఫీసు మేనేజరుగారికి పార్సీపురము, (విశాఖపట్నము జిల్లా.

చెవుడుకు అమోఘమైనమందు

8 సంవత్సరములకు పూర్వము నాకుమారునకు తైస్సాయిడు జ్వరమువచ్చెను. అప్పటినుండియు అతనికి చెవుడు సంభవించెను. తిరునల్వేటిజిల్లా, కృష్ణాపుర కాపురపులును, ప్రస్తుతము, చెన్నపురి, మైలాపూరు నెత్తోమనందు క్లిష్టపెరారి యావిధి ఆల్బర్ట్ లాడ్జియందు కాపురమున్న పండితస్వామి శ్రీనివాసయ్యంగార్లవారు అనేకవిధములైన వ్యాధులను కరుణ ర్దునుండిరి విని నేను నాకుమారునకు ఆయనవద్ద నుండునిప్పించితిని. ఇప్పుడు నాకుమారునకు చెవుడుపోయి యెప్పటివలెనే వివశితుమన్నది.

నేను, ఈవిధమైనవ్యాధులచే బాధపడుచుండు వారి యుపయోగముకొరకు దీనిని ప్రకటించుచున్నాను.

జి. వి. జ్ఞానముత్తు, బి. ఏ., యల్, టి. హెడ్ మాన్యువల్, హరిస్, మైసూరు-రాయలసేమ 16-11-20

విజయనగరము

(స్వకీయవిలేజ్)

శ్రీయుత ఎస్. ఎల్. నారాయణ

భాగవతగారి హరికథ

నవంబరు 7:—తెనాలి వాస్తవ్యులు (బ్రహ్మశ్రీ ఆది భట్ట నారాయణాచార్యుగారి శిష్యులు నర శ్రీయుత ఎస్. ఎల్. నారాయణ భాగవతగారు 2-11-26 రాత్రి సీతాకల్యాణము హరికథారూపమున రామగోపాల హాలులో వినిపించిరి. కథయెంతయు భక్తిపూరితమై, పురాణగాథలలో కవిత్వాలైన లతో, వ్యదుసభకత్తైలిని, అభినయముతో నిండియుండెను.

కీ. శే. బుద్ధరాజు సుబ్బమూగారు చనిపోవుముందు కొంతసాము దీపవిద్యాధుల విద్యకొరకు ఇచ్చెను. ఈ హరికథ నుండి వచ్చినవసూళ్లు శ్రీ బుద్ధరాజు సుబ్బమూ మెమోరియల్ ఛారిటీకును చేర్చి, యింకా ఈధనమును నృసింహ దానిపైనున్న వడ్డీ బీదవిద్యాధుల విద్యాభివృద్ధికి వినియోగపరచెదరు. ఈ హరి కథ జయప్రథముగా జరిపించుటలో శ్రద్ధతీసికొనిన శ్రీయుతులు కో. కోటయ్యనాయుడు, కె. కృష్ణమూర్తి గార్లు ప్రశంసనీయులు.

సంగీత వ్యాపన

ప్రొఫెసర్ ఎస్. వి. నటరాజన్ గారు

తంజావూరువాస్తవ్యులగు శ్రీయుత ఎస్. వి. నటరాజన్ గారు ఈ ఊరిలో రెండు సంగీత గాత్రము (ప్రదర్శనము లిచ్చిరి. శిశివృత్తిచాత్రము సంగీతము కాదు. మొదటిది గానసభాసారి యాజమాన్యమున నిజ్జీక బుల్బులో జరిగెను. రెండవది కాలేజీలో ఫీలానఫీ ప్రొఫెసరగు శ్రీయుత వెంకటరామన్ గారి యింటి యొద్ద జరిగెను. కాలేజీ షేప్ డ్ల ఊల్లోవారు వచ్చిరి. వర్ణములు, కీర్తనలు, స్వరములు, హిందూస్థానీ, ఇంగ్లీషుపాటలు, పాడిరి. వీరిపాటలో అదొక రకమైన నాదము, ఉచ్చారణ గలదు. చాలవంది సంతోషించిరి.

ఈవిధదేశమంతయు సంగీతపరగ్రంథములు ప్రచురించు

విరులుగవస్తువులు. తెలియుచున్నది. (1) సంగీత సుద్దేశముతో—

72 00 70 నుండు

తమద్వారా ఎవరిని వారు తెలిసికొన

38 00

గీతము అన్ని దేశములలోను వ్యాపింపజేయుట (2) ప్రతికాలేజీ హైస్కూలులోను సంగీతమునేర్పించుట మున్న నవవీరి యుద్దేశము లయినట్లు గనబడుచున్నది. ఈ సంగీతప్రబోధనలో వీరికి జయము గల్గగాకయని కోరుచున్నాము.

ఆంగ్లనేవాసంఘము

6 వ తేదిరాత్రి రామగోపాలహాలులో ఆంగ్లనేవాసంఘము (కాకినాడ) వారు జవ్వోరీబాయి నాటకమును ప్రదర్శించిరి. ఈసంఘమువారు ఈఊరునచ్చుటకు ఇదియే మొదటిసారి. అందరు బాలనటకాగ్రేసరులు. చక్కగా అభినయము, నటన చేయగలరు. ఇంపుగా పాడగలరు. బాలము ఇంత అద్భుతముగా నటించుట ఆశ్చర్యకరము. రామసింగ, జవ్వోరీ పాత్రలుధరించిన దర్బా సత్యనారాయణ, అనసరాల భాస్కరరావుగార్లు సభ్యులమెప్పు పొందునట్లు పాత్రలనుపోషించిరి. గోపాలపూరు ఎస్టేటు ప్రాప్రయిరుద్ల ఈ నాటకమును దర్శించి వారి బాలరసని మెచ్చుకొని ఒక రజతపాత్ర సీసంఘము వారికి బహుమానమొసంగ నిశ్చయించిరి.

నడివయస్సులో నున్న శివాజీ, మంచినాయకములో నున్న జవ్వోరీపాత్రలు 14 10 సం॥ బాలరు నటించుటలో లోపములు విశేషము లేకపోయినను, అట్టిచిన్న బాలు రాపాత్రలు ధరించిన శ్రేష్ఠులకు పూర్తిగ వనీరండకముగ నుండబాలరు.

హిందూ మహాయుగము

గ్రంథకర్త: 3151

కీ॥ శే॥ కొమఱ్ఱాజు వేంకటలక్ష్మణరావు ఎం.ఎ. గారు

ఈ విఖ్యాత గ్రంథరాజ మిప్పుడు తిరిగి 6 వ కూర్పు అచ్చొత్తించబడినది. ఈకూడే చరిత్రాభిసానియైన ప్రతి యాంధ్రుడును దీనిని జూపితీరవలయును. ఆంధ్రమున దీనిని మించిన చరిత్రగ్రంథ మింకొకటిలేదు. ఇది పశ్చిమగ్రంథముగ నుపయోగింపబడుచున్నది. ఇందు దేశపటములు, మహాపురుషుల చిత్రపులు కలవు. ధర్మ కాగితపుతైందు రు1-4-0, అల్పతైందు 1-6-0, క్యాబిన్తోతైందు 1-8-0. ఎక్కువ పుస్తకము లొకే సారి కొనువారికి కమిషనివ్వఁచును.

కానూరు, వీరభద్రేశ్వరరావు, బి. ఏ. యల్. టి. మేనేజరు, లక్ష్మణారాయ గంధముల. ఎవరు గుడిపాడెనాన

అమలాపురం
(ఒకవిలేఖరి)

హైస్కూలు పాకలు కాలిపోవుట

కొంతకాలమునుండి బోర్డు హైస్కూలులపరిసరము లెంత మాత్రము బాగుగ లేవు. ఏవో పామానులు పోవుటచే కొంతకాలము క్రిందట బంట్రోతులకు జాల్మనావేయబడెను. స్కూలుల రిజిస్టరులో మార్పులుచేసెనను అనుమానముచొప్పున గుమస్తా యొకడు ప్రస్తుతము సస్పెండుచేయబడెను. గతనెల 29 వ తేది రాత్రి మూడు పెద్దబిల్డింగులు పూర్ణముగా దగ్ధమయ్యెను. ఈ పని యెవరు చేసెనో తెలియదు.

అది ఆంధ్రమాతంగసంఘసభ, వేరూరు

తూర్పుగోదావరిజిల్లా అమలాపురంతాలూకా వేరూరు గ్రామంలో 2-11-26 సారిరం తేదిని జరిగిన ఆది ఆంధ్రమాతంగసంఘసభలో ఈమిగులతీర్మానము లంగీకరింపబడినవి.

సభామండలి కార్యదర్శియందును, విద్యాసంఘమువందును, జిల్లాబోర్డులందును, తాలూకాబోర్డులందును, యూనియన్ బోర్డులందును మా ఆది ఆంధ్రమాతంగసంఘముకాని నియమించుమని గవర్నరు మెరటువారిని యీసభవారు కోర్చుచున్నారు.

ప్రస్తుతము సభామండలి కార్యదర్శియందు మాతెనుగు జిల్లాలో ప్రభుత్వనియమితసానములయొక్క తొకటి ఆది ఆంధ్రమాతంగసంఘ నియమించుమని యీసభవారు కోర్చుచున్నారు.

సభకు నియమితసానమునందు తూర్పుగోదావరిజిల్లా ఆది ఆంధ్రమాతంగసంఘము ప్రెసిడెంటున్నారాజోలుకో-ఆపలేటి పు యూనియన్ డైరెక్టరును అను. సు. రా. రా. శ్రీ చాట్టగుళ్ల వెంకయ్యగారిని నియమించుమని యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

మ.రా.రా.శ్రీ యల్. సి. గురుస్వామి యం. యల్. సి. గారిని శ్రీశ్రీ గవర్నరుగారి కౌన్సిలులో మెంబరుగా నియమించుమని శ్రీ చొరలపాడువారిని యీసభవారు కోర్చుచున్నారు.

సవరప సూరయ్య

అధ్యక్షుడు.

ఆంధ్ర భాషానుశాసనము

ఇది రాజమండ్రి కాలేజీ పండితులగు బ్రహ్మశ్రీ వల్లాది కూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు రచించినది. దీనికి ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయపాఠ్యపుస్తకాలైన మ-రా-శ్రీ కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి యమ్. ఏ. గారు ప్రశంసల పీఠిక వ్రాసియున్నారు.

ఇందు ప్రాచీనాచార్యా చీన సాంప్రదాయములు రెండును చక్కగా వివరింపబడినవి. సుమారు 160 మంది పూర్వ కవుల ప్రయోగములు బహుశంపఃబడినవి. శైలి విక్రీలి కుల భము. విద్యార్థులు, పండితులు భాషాభిమానులుగూడ జరుగవలసినది. ఇట్టి వ్యాకరణ మంతకుమున్ను తెలుగులో లేదు. రెండుభాగములు 14 ప్రకరణములు.

రెండు సంపుటములు పోస్తేజికాక రు 1-4-0
రెండు కలసిగ జెండు 1-8-0
ఆంధ్రదేశరూపకము, నాటకాల లక్షణము 0-8-0
కావలసినవా రిట్లు వ్రాయవలెను.

తాడూరి సత్యనారాయణమూర్తిగారు,
8170 ఇన్స్టిట్యూట్, రాజమండ్రి.

లలిత

3149

విజయనగరమున యువజన సంఘపక్షమున వెలువడచుండు మాసపత్రిక. విద్యాంశుల శాస్త్రవాదములకు కవులకవి తాల్పమునకు పండితుల వివిధవిషయవిమర్శలకు విద్యార్థులవ్యాపరచను ఇది మాతంగసంఘము. చారిత్రక సాంఘికసాహితీ ప్రముఖ విశేషాంశములందు వెలువడుచుండును. వింతవింతకథలు చిత్రవిచిత్రములైన ప్రశ్నములు! విద్యార్థుల పోటీపరీక్షలు! జమానానములు! ఇట్లు సర్వలక్షణలక్షితం బగు 'లలిత' పండిత, పామర శ్రీ పురుషాది సర్వజనసమాదరణీయమై రాగవిజయ కవిమండలం వెలువడుచున్నది. వ్యాసములను పంపగోరువారు ఆర్డరు 3-వ తేదిలో పున కార్యస్థానమునకు చేరుటలుంపవలెను. మదిరిప్రతి ఉచితముగ పంపబడును. వలయువారు, ఆరణాలు బిళ్లలుపంపిన జడయగలరు. పిమ్మట చందాదారులగు వారి చందానుండి, ఈ ఆరణాలు మినహాయించుకొందుము.

చందా సంవత్సరమునకు రూ 3-0-0
ఆరణములకు 1-12-0
విడిచితి 0-6-0

కార్యదర్శి

లిలితాకార్యస్థానము, విజయనగరము.

కొత్తపట్టణము (గుంటూరుజిల్లా)

(స్వీయవిలేఖరి)

శ్రీ ధన్వంతరిజయంతి

నవంబరు 6:- ఒంగోలుతాలూకాబోర్డు ఆయుర్వేద వైద్యాలయమునందు 6-వ తేదిని శ్రీ ధన్వంతరిజయంత్యుత్సవము జరుపబడినది.

ప్రభాకర ఉమామహేశ్వరపండితులు

బ్రహ్మశ్రీ, ప్రభాకర ఉమామహేశ్వర పండితులుగారు మాపట్టణమునకు విశ్రాంతి గైకొనుటకు వచ్చియున్నారు. ప్రపంచస్పృహ మతవిధాంతములు, నాస్తికులకు ఆస్తికులకు చేయుటనుగూర్చి ఉపన్యసించిరి. రెండవదినము, దేవుని పూజించుట, విగ్రహారాధనత్వము, సృష్టిపరంపరలోనిమార్పులు. మాడవ దినమున, మానవ విజ్ఞానాభివృద్ధి, మానవస్పృహ ప్రవచనమున నెట్లు ప్రభువునకు గలిగెను అనువిషయముల పేర్కొని ఉపమానములతో పండిత పామరులకు నచ్చజెప్పి మెప్పించిరి. అంత్యమున, దశావతారములకు గల సంబంధములు పది ఎక్కుములకు పోల్చి చెప్పుచు ముఖ్యముగ తొమ్మిదవ యొక్కము దైవభక్తి గల జానావతారమునకు చిత్రచిత్రముగ పోల్చిచూపి అంబరీషి ఆనందాబిని ముంచెరి. దీనితో అమావాస్య మొదలుకొని ఇక ప్రతిఅమావాస్యయందును గ్రామమునందును అంగళ్ల మూయు నట్లు కట్టబెట్టుచుండెరి. అజ్ఞానాంధకారమునందు పక్షి యెవ భజనోయనివారందరిని జాతివివక్షత లేక, దీనావశిష్టత్రవిన మునకు, భజనలు చేయించిరి. సాయంకాలము గ్రంథాలయము నంద గొప్ప బహిరంగసభ జరిగినది. ఈసభ సుమారు 1000 ప్రజలకుపైగ దైవభక్తులు వచ్చిరి.

శ్రీధాసు ధర్మగ్రంథాలయము - ధర్మములు

శ్రీధాసుధర్మగ్రంథాలయ కార్యదర్శిగారున కల్లమల్లి నరదరాజంగారు, మహాత్ము లాసంగిన యీ క్రిందిధర్మముల అనేకవందనములతో నందుకొనిరి.

(1) మదరాసువాస్తవ్యులగు, ఊరవెంకటసుబ్బయ్యగారు— బమ్మెర పోతనామాత్య ప్రణీత మగు శ్రీమహాభాగవతమున దానమొసంగిరి.

(2) మదరాసు కార్పొరేషన్ ప్రెసిడెంటుగారు శ్రీ సామి వెంకటాచలం శ్రేష్ఠివారిచే, ప్రచురింపబడిన "ఆర్యవైశ్య దైత్యురీ" అను గ్రంథ మొసంగిరి.

(3) మదరాసులో అద్దాల వ్యాపారం చేయు యేల్సూరి కోటయ్యగారు ఆరువది ఆంగ్లయ గ్రంథముల మొసంగిరి.

(4) పింహపురి నివాసులగు, నావా రాఘవులు శ్రేష్ఠి గారు ఒక చక్కని "బీరువాను" దానమొసంగిరి. మరియు, అనుమానికెట్టి వెంకటసుబ్బయ్యశ్రేష్ఠిగారు 2 నెలలక్రిందట నొక "బీరువాను" పంపెదనని చెప్పిరి. త్వరలోపంపెదననిమ్ముచున్నారు.

ఒంగోలుతాలూకాబోర్డు

పై గ్రంథాలయమునకు, ఒంగోలు తాలూకాబోర్డువారు యావత్సంఘమున 50 రూపకములు గ్రాంటు నొసంగి, మరల యిప్పుడు, ప్రభుత్వము గ్రాంటు లిస్తులతో యీగ్రంథాలయము చేరలేదన్న యొకకాటాము వెట్టి యివ్వకుండ మానుకొనిరి.

బోర్డువైద్యాలయం

ఈ వైద్యశాలలో, గత అక్టోబరు మాసమున 1487మంది కోగులు చికిత్సింపబడిరి.

గిడుతూరు (విశాఖపట్నం జిల్లా)

ఈగ్రామమున "శ్రీసీతారామ విభాస గ్రంథాలయము" అనుపేరున ఒక గ్రంథాలయము 3-11-26 తేదిని స్థాపింపబడినది. 4-11-26 తేదిని మహారాజుశ్రీ గణపతిరాజు జగన్నాథరాజుగారి యాధిపత్యముక్రింద జరిగిన సభలో గ్రంథాలయమునకు శాశ్వతపదాదారులుగా 22 ఏ చేరిరి.

మూకల చినరామమూర్తి నాయుడు
కార్యదర్శి.

శ్రీ జీవయాత్ర

గంధకర్మ శ్రీమతికవిలిక కాంచనపల్లి కనకాంబ-విద్యాకే. ఈ గ్రంథము తత్వమును బోధించు ఉత్తమ పద్యకావ్యము కథ కాదంబరినిబోలి రసవంతముగనుండు. వెల. రూ. 2-8-0.

"గీతాశాస్త్రము వెనకక"

సీతారామాంజనేయ చిరసంవాద 8150

ఖ్యాతగ్రంథం బిప్రుడి

భూతలమున జీవయాత్ర బోలుక బొగడక.

జీవయాత్రాంధిగర్త పద్యముకావెలి. వెల రూ 0-8-0.

వలయువా రీక్రింది విలాసమునకు వ్రాయవలయును.

పి. టి. జగన్నాథరావు

2/11 అలంగా తప్పిళ్ళపేడి, తిరుపతికే.సి.-మ్మదాసు.

తిరుపతి మ్యునిసిపాలిటీ

యన్. రంగయ్యచెట్టిగారు చెర్రెనుగా నెన్నుకొనబడిరి

తిరు ట్టి, నవంబరు-సి. యన్. శ్రీనివాసులుగారుచెర్రెనుగా నుండవలసినకాలము తీరిపోవుటచే తిరిగి అధ్యక్షునికొరకై 6-వ తేదిన ఎన్నికలు జరిగెను. పి. సుబ్బరామరెడ్డిగారు రధ్యక్షుల వహించిరి. సి.యస్. శ్రీనివాసులుచెట్టి, టి. సుబ్బన్నచెట్టి, టి. రంగస్వామిఅయ్యంగారు, కె.యస్. వెంకటరంగంచెట్టిగార్లు ప్రమాణములను గైకొనిరి. పిమ్మట చెర్రెనుగానుండుటకు యన్. రంగయ్యచెట్టిగారిపేరు కేర్పొనబడి బలపరపబడెను. ఇతర అభ్యర్థులు ఎవ్వరును లేకపోవుటచే వారే నిరభ్యంతరముగా ఎన్నుకొనబడిరి.

(స్వీయవిలేఖరి)

నతైన పల్లి

(ఒకవిలేఖరి)

వీడ్కోలువిందు

ఇచ్చటి గత శ్రీ వత్సరంబునందు శాలూకాబోర్డు హెడ్ క్వార్టర్స్ జే.ఎ.ధాతాయునందు సబ్ అసిస్టెంటు సర్జన్ గారుండి శాశ్వతమున్న మ-రా-రా-శ్రీ మహాత్ముల సుబ్బరావు పంతులుగారు అనంతపురం జిల్లాకు జడతీకాజరిగి. ఈ వార్త వారిశుభ్రులకెగాక తాలూకాప్రజలలో తెక్కుమండికి విచారముగలిగించినది. దీరు వైద్యవిద్యయందు ప్రవీణులు. కాంతస్వభావులు. కోగులకు కడుసానుభూతితోను ఆచరణతోను జూచువారు. వీరి గౌరవాధ్యక్షై శ్రీ హిందూనాటకసమాజము వారు 3-11-26 న ప్రతాపరద్రీయము నాటకమును బ్రవర్తింపించిరి. 4-11-26 సాయంత్రము 6 గంటలకు సత్తెనపల్లి పామలచే నొకయల్పహారవిందుసంగబడి బహిరంగసభయందు జరుపబడినది. శ్రీ సుబ్బరావు పంతులుగారి గుణసంపదను శ్లాఘించుచు నలుపురు కవులు పద్యముల జదివిరి. సభామగ్యమున యావీడ్కోలువిందు కార్యదర్శియగు మ-రా-రా-శ్రీ కోట చిదంబరం పంతులుగారు (ప్రెసిడెంట్) నాటి ఆతిథికి పురజను లొకస్వర్ణపతకమును సైయుద్యోగీయుల ఉత్తరువులను బొందినపిమ్మట బహుమానముగా నివ్వనున్నారుని తెలియజేసిరి.

ధమ్మపదము

3138

శ్రీరాజా వాసిరెడ్డి దుర్గా సదాశివేశ్వర ప్రసాదబహద్రుగారు అనువాదకులు

అవతారపురుషుడగు బుద్ధదేవుని దివ్యోపదేశము లిందుఁ గలవు. పాళీభాషలో ౨౬ సర్గములలో నున్న ౪౨౩ గాథ (శ్లోకము) లకు సరియయిన, చక్కనియైన తెలుఁగు వచనరచనము. మూలగ్రంథముగూడ సమగ్రముగా నిందుఁగలదు. హిందీ, ఇంగ్లీషు, కన్నడ, ప్రాకృతి భాషలలోఁ గల జరివర్తనములను. వ్యాఖ్యలను బరిశీలించి అతిజాగ్రత్తతో నిది యనువదించబడినది. శైవ జౌధమతములను గుఱించి విపులపరిశోధనముగల పీఠిక గొప్పది గలదు. జౌధమతసంక్రమణదాయ విషయములకు ముఖ్యమయిన టిప్పణి కలదు. బుద్ధదేవుని దివ్యోపదేశములెట్టివో, జౌధమత మెట్టిదో యీగ్రంథముఁ జదివినఁ దెలియగలదు. సుందరమైన బుద్ధునిచిత్ర మిందుఁ గలదు. మేలుకాగితము. అందమైన నిండు క్యాలికోజెండు. వెల రు ౧-౪-౦.

అవధాన కల్పలత

ఇదిశైవమండ్ర మహాకవి సంస్కృత భాషలోరచించిన జౌధగ్రంథమునకు తెనుగుచేత ఇందలిబోధిసత్తులకథలు దానదయాధర్మబోధిధుని స్వార్థత్యాగము, భూతదయ మొదలగు మహాన్నత గుణరత్నములను సంసారసాగరము నుండి త్రచ్చియెత్తి యిచ్చుచున్నవి. అనువాదకులు శ్రీ రాజావాసిరెడ్డి కుగ్గూసదాశివేశ్వర ప్రసాద్ బహదర్ జయంతిపురంరాజావారు. బ్రహ్మశ్రీ కేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారి శీఠిక గలదు.

వెల 13 రు 0-12-0.

విలాసము:- సరస్వతీకార్యాలయము, జగ్గయ్యపేట్.

మాలింగను లేఖ

బ్రిటిషువారు భారతదేశమున

శాంతి స్థాపించుట

బర్మాను మహారాజా అభిప్రాయములు

ఇండియన్ న్యూస్ సర్వీసు

లక్నో, 21-10-1928 :- సామ్రాజ్య సమాజము (యూనియన్ కాన్ఫరెన్సు) జరుగుచున్నది. ఈ సమాజమునందు బ్రిటిషువారును, ఇండియన్ న్యూస్ సర్వీసును నిండిపోవుచున్నది. కాన్ఫరెన్సు దృష్టి ఆర్థిక దశావస్థ ప్రాముఖ్యమును భారతదేశపు సమస్యలకు ప్రాముఖ్యమును కన్పింపజేయుచున్నది. భారతదేశమునందుండి సామ్రాజ్యసమాజమునకు వచ్చిన డెలిగేషన్లలో బర్మాను మహారాజా రాజా బహదూరు గలరు. యుక్తియుక్తముగ రాజావారు గావించిన ఉపన్యాసము యిచ్చుట వారందు మంచి అభిప్రాయముల గలవారే. కాని యిండియాదేశముయొక్క వాస్తవమునాయులు డెలిగేషన్లకు వచ్చినయెడ బ్రిటిషుసామ్రాజ్యమందు రెండవతరగతిపౌరధర్మముగల భారతదేశము డొమినియన్ల డెలిగేషన్ల తల తీవ్రముగ వాస్తవమును భారతదేశపు డెలిగేషన్లను మాట్లాడియుండెడివారని తోచిపడెను. కాని కొంతవరకు భారతదేశపు డెలిగేషన్లకు గట్టిగా మాట్లాడెనని తలపడెను. ఇండియన్ న్యూస్ సర్వీసు ప్రతినిధికి బర్మాను మహారాజు దర్శనమిచ్చి మాట్లాడిరి. వారి అభిప్రాయములు దిగువను ప్రకటింపబడెను. మహారాజాగారి అభిప్రాయములందుండి కొంతభాగమును "డెయిలీ హెరాల్డు" నిన్ను ప్రకటించెను.

భారతదేశము, సినిమా ఫిల్ముల వర్తకము

భారతదేశమునందుండి సినిమా ఫిల్ములు కొనుటకు ఆమెరికా దేశమునకు బోవుచున్న ధనప్రవాహమును బ్రిటిషువారు చాల కాలమునుండి చూచుచున్నారు. ఈ ధనప్రవాహము తమదేశములోకి పారుటకు వారు అవకాశముకొర కెదురుజూచుచున్నారు. కాబట్టి వారు తరుణమును గనిపెట్టి యీ సమస్యను సామ్రాజ్యసమాజమునందు చర్చకు బెట్టిరి. వారింతకుపూర్వము వరకు ఉపేక్షించుట విస్మయముగ నున్నది. నిరంజనపాలు ఫిల్ముల తయారుకేయుటకు ప్రయత్నించుచుండెన నియు, వారియత్నములకు పెక్కు మహారాజులు సహాయము యొనరియు నిట్టివల ప్రకటించబడిన వార్తలు బ్రిటిషువారికి సంతోషమును గలుగజేసెను. పాటుగారి స్క్రిప్టులకారముగ మాడుపందల సినిమాలు స్థాపించబడుటకు బ్రిటిషువారు సంతోషించిరి. కాని పాపము బ్రిటిషువారి దురదృష్టవశాత్తు స్క్రిప్టు భగ్గుమయ్యెను. బ్రిటిషు ఫిల్ములకు భారతదేశమున మిక్కిలి డిమాండు గలదని మొన్న అడివారమునాడు వెలువడిన "రిఫర్" యందు గలదు.

భారతదేశపు బహుమతి ఆమెరికా అధికారమును నాశనము చేయుటకు "టైముస్" మొదలగు పత్రికలు చాలకాలమునుండి ప్రచారము చేయుచున్నవి. చదువురాని కోట్లకొలది భారతీయుల హృదయమందు ఆమెరికా ఫిల్ములు చెడ్డ యభిప్రాయముల గలుగజేయుచున్నవని యీ పత్రికలు వ్రాయుచున్నది. కాని యీ ప్రచారమంతయు బ్రిటిషువారికి హిందూదేశమందు మార్కెట్టు స్థాపించబడదు.

బేకు బేస్టిము: లార్డులాయడు సాక్ష్యము

ప్రభువుల సభాసభనందు విచారణ సలుపు బేకు బే విచారణమిటి యెదుట లాయడు ప్రభువు గత శుక్రవారమునాడు సాక్ష్యమిచ్చెను. స్క్రిమునందుగాని దానిని నిర్వహించుట యందుగాని దోషమేమియు లేదని లాయడు ప్రభువు ఇంకను నమ్ముచున్నాడు.

భారత సామ్రాజ్యమునుండి బర్మావిభక్తమగుటకు యత్నించుట

భారతదేశ ప్రాముఖ్యమును తగ్గించునది గాని లేక తగ్గించునదిగాని యొక్కదేశమునందు బ్రిటిషు పత్రికలలో నొకటిగతి పత్రికల సంతోషమును జడయును. సర్ బేసిలు బ్లాక్టు బర్మావాణిజ్యసంఘమునకు ప్రత్యక్ష మిచ్చుచు ఉదహరించిన అంశములు "బర్మావిభక్త సమస్య" అను కీర్తి కక్రియ టైముస్ పత్రికాబలేఖరి పద్ధతంతి సంపెను. ఈ సందర్భమున మోపును విరచుట కష్టతరమనియు, విడివిడిగా కత్తెల విరచుటకు సాధ్యమనియు చిన్నతనమున చదువుకొనిన కథ జ్ఞప్తికి వచ్చుచున్నది. రాను పతిపాలించుచున్న ప్రజల చిత్తి పరిపాలించుట సుఖమని ప్రతిపదప్రభుత్వమును ఎరిగినవిషయమే. బ్రిటిషువారుగూడ ఈ నీతికి లోబడినవారే.

భారతదేశమున బ్రిటిషువారి పాలన మహిమ

బ్రిటిషువారు భారతదేశమును శాంతిని స్థాపించ రాజ్యము చేయుచున్నారని ప్రిన్స్ టుమ్ విశ్వవిద్యాలయము తాలూకు ఫ్రాన్సిస్ మేక్ డోనాల్డుగారు వ్రాసిన లేఖ "సండే టైముస్" నందు ప్రకటించబడినది. బ్రిటిషువారు భారతదేశమును గావించిన మహాభువనకార్యములకు మేక్ డోనాల్డుగారు బహుసంతోషించినట్లు తోచుచున్నది. వారణాసియందలి హిందూయోగులు ఒకలంతయు బూడిదపూసుకొని తపస్సుచేసుకొనుట పాపము యాయనకు మహాపరాధముగ గన్పించుచున్నది. వారణాసియందు వీరికి అధికారులు జూపినవి యీమాత్రమేయెవరైనా మేక్ డోనాల్డుగారి సందర్శనమునకు గలిగిన ఫలితమునకు విస్మయముకొందుట వాస్తవమే. బ్రిటిషువారే హిందువుల మహమ్మదీయులు శాశనముచేయుటకు రక్షించుచున్నారని మాత్రము వీరు గర్వింపుచున్నారు. వీరికింకను మరేమి అమ్ముతములు గన్పించెనే తెలియదు. బహుశః, వీరు తలకొనిన విశేషములు "సండే టైముస్" పత్రికయందు ప్రకటించి, బ్రిటిషువారుల సంతోషమును బడసి మరికొంతభాగము సంపాదించవచ్చును.

హిందూ మహమ్మదీయ వైషమ్యములు:

బరద్వాను మహారాజాగారిమందు

భారతదేశమునందు రాజకీయపరిస్థితుల గురించి సామ్రాజ్య సమాజే సభకు భారతదేశము తరపున డెలిగేషన్లుగా వచ్చిన బరద్వాను మహారాజా బహదూరు యిండియన్ న్యూస్ సర్వీసు ప్రతినిధితో దెల్పిన విషయములు:-

"నేను బెంగాలుదేశమును విడుదలసరికి అచ్చటిపరిస్థితులంతగా బాగుగలేవు. దొరతనము ఎవరైనా పరిస్థితుల వచ్చుట గలవని ప్రకటించిరి కాని యీవ్యవహారములందెల్ల హిందువులకే ఫ్యూరన్లము వాటిల్లును. ఏలన, హిందువుల ఆచారములు పండుగలు చాలవరకు ప్రదర్శన ఆరాటములతో గూడియున్నవి. ఎవరైనా అధికారముక్రింద పోలీసు నిస్సందేహముగ హిందువుల ఉత్సవముల ఆపుతేయవచ్చును.

హిందూమహమ్మదీయ వైషమ్యము లిట్టివల మిక్కిలి తీవ్రముగ దెరుచుచున్నవి. ఈ వైషమ్యముల దెరుగకుండ తక్షణమే చేసిన కాని భారతదేశమునకు రాజ్యాంగాభివృద్ధి సంభవించదు. సంస్కరణములు బ్రవేశ పెట్టినప్పటినుండియు వైషమ్యములు పాశ్చాలము, మునిసిపాలిటీలను, జిల్లాబోర్డులను, సర్వీసులను వైద్యుల భారతదేశ సంఘమును ఆవరించినవి. సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము రద్దుచేసి జాయింటు లేక సమితి ఎన్నిక వ్యవస్థ స్థాపించుట సాంఘిక వైషమ్యమహాద్యమునకు దివ్య జైషభము.

ప్రకృతమందు ప్రతిసంఘమునకును గల స్థానములు ముందుగా యుండవలయును ఏసంఘమువారు ఆసంఘప్రతినిధుల నెన్నుకొనుటకు బహుళంగా ఉభయసంఘములు గలసి సభ్యులను ఎన్నుకొనవలయును. ఈనూతనపద్ధతివలన ఉభయసంఘములవారు కలయుటకును బరస్పరాభిప్రాయముల నెరుంగుటకు అవకాశము గలుగును. క్రమముగా ఉభయసంఘములును జాతీయమార్గముల మెలగుటకు సావకాశము గలుగును.

ఈ పద్ధతి అవలంబించినయెడ ఉభయసంఘములందలి అతివాదులును ఎన్నుకొనబడుటకు విలువదని గొంద రభ్యంతరము చూపవచ్చును. కాని సహకారమువిలువను బ్రిటిషుగవర్న మెంటు గుర్తించినదిగాన, ప్రతివాదులవలన నిట్టి సహకారము చేపాతనందునను, యిచ్చివుచ్చుకొను అమాత్య నూత్రమును అవలంబించువారే కలసి ఉమ్మడిపనుల నిర్వహించ సాధ్యమగును. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునందు భారతదేశము బలిష్ఠముగనుండుట బ్రిటనుయిండియా దేశములకు లాభకరము. కాబట్టి సాంఘిక వైషమ్యమును పెంపుచేయు అతివాదులకు స్పష్ట జెప్పి భారతదేశమును జాతీయపద్ధతిని నడపవలయును.

దక్షిణ ఆఫ్రికాయందలి భారతీయుల సమస్య

దక్షిణ ఆఫ్రికాయందలి భారతీయులగురించి మహారాజా బహదూరు దిగువయంశముల నుడిచెను :-

"ప్రకృతమందు యీవిషయమునుగురించి నేను యేమియు వివరింపకుండుట ఉత్తము. కాని భారతదేశమునుండి వెడలిన డెలిగేషన్లనుపోయి యింకను ప్రకటించబడలేదు. దక్షిణ ఆఫ్రికా డెలిగేషన్ భారతదేశమును సందర్శించుచున్నది. ప్రత్యక్షము వారలను భారతదేశము సందర్శించి స్వీయాభిప్రాయములను రాసియుండు. నేను హెర్జియోగ నేనానితో బహుశః అరమరలేమండ మాట్లాడెను. దక్షిణ ఆఫ్రికాయందలి భారతీయుల సమస్య గౌరవకరముగ బరిష్కరింపబడునని నాకు విశ్వాసము గలదు.

చెన్నపురి బజారుధరలు

1928-వ నం! నవంబరు 9-వ తేది మంగళవారము

1. ధాన్యములు.

నడియాల బా 1-కి ర 70 0 0 మొదలు 81 0 0 వరకు

బియ్యములు

కుటుమ టెనాలి 1-కి ర 48 0 0 12 8 0 13 0 0

నెల్లూరి 1-కి ర 14 0 0 15 0 0

డిల్లీ 1-కి ర 15 0 0 16 0 0

రాజుల 1-కి ర 164 బస్తా 1-కి 17 0 0 20 0 0

నవ్వులు 1-కి ర 20 0 0 25 0 0

2. ధాన్యము వస్తువులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 15 0 0 16 8 0

నెనగలు 1-కి ర 14 0 0 15 0 0

నెనలు 1-కి ర 18 8 0 14 0 0

మినుములు 1-కి ర 16 8 0 18 0 0

ఉలవలు 1-కి ర 195 9 0 0 9 12 0

3. నూనెవస్తువులు.

నవ్వులనూనె బా 1-కి 158 0 0 156 0 0

నెయ్యము 1-కి 14 0 0 25 0 0

కొండాపురం నెనగవస్తా 1-కి 48 0 0 50 0 0

ఇతర ప్రదేశము 1-కి 46 0 0 49 0 0

తేరు నెనగనూనెగానా 1-కి ర 117 0 0 112 0 0

అమడము బా 1-కి 86 0 0 87 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు.

చాయవస్తా బా 1-కి 72 0 0 78 0 0

కురవస్తా 1-కి 25 0 0 28 0 0

విరవకాయలు(గుంటూరు) బా 1-కి 140 0 0 154 0 0

గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమయ ముంగు 1-కి ర 40,45

కాళవా నీలిపాయకట్టు 1-కి 50,55

తెల్లము బా 1-కి 40 0 0 60 0 0

చిరవందు బా 1-కి 81 8 0 56 0 0

5. ఇనుము.

వట్టారకం బా 1-కి 88 0 0 84 0 0

చదరం 1-కి 81 0 0 88 0 0

రవ్వండు 1-కి 81 0 0 40 0 0

6. నూలు.

పుల్లూరు యేనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-కి 5 4 0

నూళియేనుగ నెం 20 6 12 0

నెం 20 బెన్ని సింహం యీ 7 6 0

నెం 22 7 14 0

నెం 12 1/2 పాండిచేరి 5 15 0

నెం 14 1/2 6 6 0

నెం 12 1/2 మ్యాకాటెక్ 5 10 0

నెం 14 1/2 మ్యాకాటెక్ 6 6 0

నెం 10 1/2 కోయంబూరు 5 8 0

నెం 2 1/2 5 9 0

నెం 14 1/2 6 8 0

నెం 12 1/2 చూర 5 10 0

నెం 14 1/2 7 1

7. దూది.

బోంబాయి బా 1-కి ర 800 0 0

వల్నూరు దూది 1-కి 145 0 0

8. లోహములు.

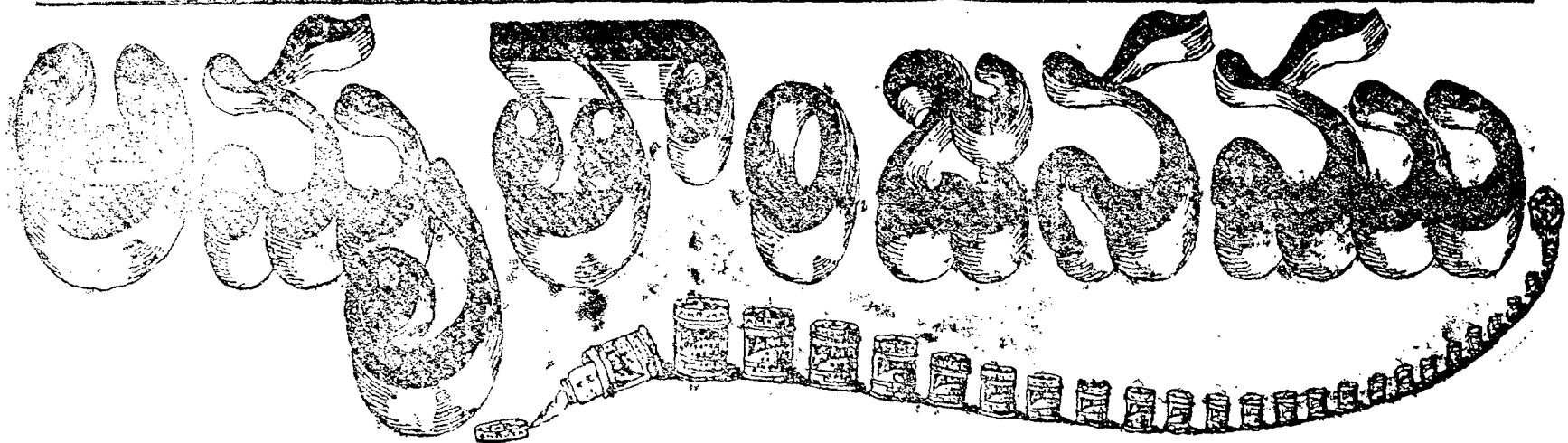
నెం 100 కులంకు 58 12 0 59 4 0

అంగారము, కలము 1-కి 21 4 0 21 8 0

వరము 1-కి 18 9 0

ఇత్తడి బా 1-కి 237 0 0 247 0 0

రాగి డిబ్బా 256 0 0 258 0 0

చక్కనిదబ్బితో సహా సీసా-1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

సి. కన్నయ్యకొలవెనివారివలన

చెన్నపురి ఎస్టేట్ డివీజన్ లో

దశావతారము

ప్రతిదినము ఒక నెల రోజులవరకు ప్రదర్శింపబడును.

రాత్రి నాటకములు:—ప్రతి మంగళవారము, నవవారము, శనివారములోనున్న రాత్రి 9 గంటలకు
పగటి నాటకములు:—ప్రతి సోమవారము, బుధవారము, శుక్రవారము, ఆదివారములోనున్న సాయంకాలము 5 గంటలకు
నాలుగు యుగములలోనున్న శ్రీమన్నారాయణుడు అవతరించిన పది అవతారములను నాలుగు సంవత్సరములుగా
లక్ష యంత్రవేల రూపాయలు ఖర్చుచేసి తయారు చేయబడి నాలుగు గంటలలో జరుపబడును.
టిక్కెట్ల ధరలు వివరము:—రు. 3, 2, 1, అణాలు 8.

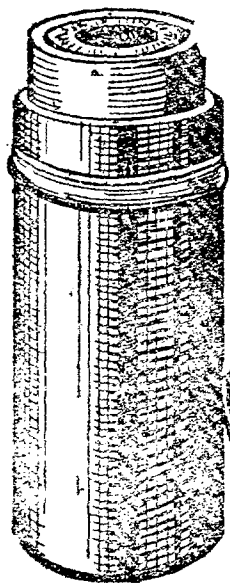
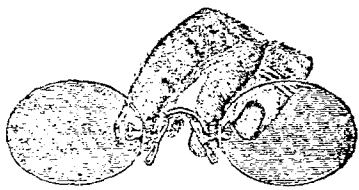
C. CUNNIAH, Proprietor.

మలంచనములు శాస్త్రప్రకారం ప్రదేశము ననుసరించి

పరిశీలించి యివ్వగల సమర్థులు:

వి. యస్. శాస్త్రి ఆండ్ సన్స్

తెనాలి, గుంటూరుజిల్లా.

మీగడవలె సమృద్ధిగా నుండు
నురుగువలన సుఖముగా
క్షౌరము చేసుకొనుటకు వీలగును.

ముఖము ఎండనీయదు.

ఎరాసిమిక్
వే వింగుస్టిక్

ఎరాసిమిక్ పర్ఫ్యూమర్స్, లండన్, పారిస్.

అన్ని స్టోరులందును దుకాణదారులయొద్దను దొరకును.

2029

ఎవరు దేశభక్తులు?

స్వదేశవృత్తులను పరదేశీయుల పోటిననుండి రక్షించువారే.

మద్రాసు వెన్నిట్ ప్యాక్టరీ

తపాలావెట్టె రా. ౬, మదరాసు.

1964

వైద్యగ్రంథములు

3

శరభరాజీయము (బసవరాజీయము వంటిది) నెల 0-8-0
బారుచర్య (ఆశోగ్యనిబంధనల దెలుపును) నెల 0-4-0 కూట
ముద్గరము (తివోవత త్వవిమర్శ) నెల 0-4-0.
అర్థరసాయనశాల, ముక్త్యాల కృష్ణా.

చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6

(డిశంబరు నెలాఖరు వఱకు)

ఆయుర్వేదావధ రత్నాకరము రు. 3,
ఆంధ్రవైద్యరత్నావళి రు. 2, భస్మప్రకాశిక రు. 1
డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి, బెజవాడ.

ఆరూఢము

భవిష్యత్తును గురించిన, ధర్మన్యాయంబగు
శ్రశ్మలు 5-కి రు. 1-0-0. వై శ్రశ్మ 1-కి అ.
0-4-0. వి. పి. చార్జి వేరు.

శ్రశ్మ వ్రాయుకాలమును తెలుపవలెను
వివరములకు క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుడు:—

వి. కె. శతగోపాచార్యులు,

ఆంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి.
తంజివిలాసము:—“హనుమాన్” తిరుత్తణి.

గంధర్వమహల్

విజయనగరం

3105

౧. వృత్తాభినయ రత్నాకరము కొలుకు ఇదివఱకు ఒక పాత
కాల నడుపబడుచున్నది.

౨. సంగీత-వాద్యాభినయ వృత్తనాటకాది విధానము
నుత్తేజక పటములను-వీరశైలి ప్రదర్శనమున జీవించు భోగి
నీ నాగవాస యత కాళింగ దేవదాసీబాతుల నిమ్మత్వము తొల
గించుటకును, ప్రాధపద్ధతులతో నారంభింపబడినది. సంస్కార
వేరులు, విద్యాపరాయణులు, బాలీయవారులు, కళా ప్రద
ర్శకులు కూడ ఆదరింపదగినది—గంధర్వపత్రిక.

౩. దేశభక్త్యదయమునకు పట్టుగొమ్మ యనదగిన పకన
మందిర మొకటి నెలకొల్పబడినది. ఇంకా దిన పత్రికలు, వారి
పక్ష పత్రికలు పాతకుల యుపయోగార్థము ప్రదర్శింపబడునన

౪. పరిశోధకుల కొలుకు ఉద్బోధములును, జనసామా
న్యము కొలుకు ఆధునిక గ్రంథములును, సంపా
దింపబడి ఉపయోగములోనికి చేరబడును. జనసామాన్యము
కొలుకు గ్రంథావళి సంచార గ్రంథాలయ పద్ధతిలో నడుప
బడును. దీనిని స్త్రీలు, పురుషులు కూడ ఉపయోగించుకొనఁ
బోనట్లు ఏర్పాట్లు గలవు.

పై కార్యము కొనసాగించుట ఎల్లరు తోడ్పడఁ ప్రార్థితులు.

1. సరిచే నూర్యకాంతము. 2. సరిచే లక్ష్మీనరసయ్య,
8. మద్దిల అప్పలరాజులు. 4. మద్దిల సన్యాసులు. 5. మద్దిల
వైడిరాజులు. 6. కోటపాలెపు అప్పల నరసయ్య. 7. సాలూర
నూరయ్య. 8. జర్జాపు సన్యాసయ్య. 9. చింతామణి మాణిక్యం,
10. మద్దిల చంద్రమాణిక్యం. 11. కూర్మాపు నూరయ్య. 12.
మద్దిల గారి అప్పారావు.